

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, szerda, május 25-én. 144. szám.

A „főparlament”.

Bábel tornyának építése óta soha ahhoz fogható zavar a fogalmakban, a minőt produkál az osztrák delegáció napnap után üléseiben. Tegnap arról beszéltek, hogy a magyar kormány megtiltotta május 15-ének ünneplését a balázsfalvi Campu libertatei-n, hogy Magyarországon, magyarul a vidékeken magyar liturgiában dicsérik az Istent. Ma következtetések voltak és folytatták, amit megkezdtek tegnap. Az osztrák nyelvrendeletek jogosságáról, méltányosságáról, cél- és időszerűségéről beszéltek elég szenvedélyesen, nem épen tulsok értelemmel azon a helyen és abban az időben, ahol és amikor a monarchia közös ügyeiről kell tanácskozni. Ha nem tudnók, hogy most delegációs tárgyalások folynak, még azt hihetnők, az osztrák delegáció jegyzőkönyvei nyomán, hogy ideszabadult hozzánk vendégszereplésre az osztrák parlament. Ugy gerálják magukat egészen, mintha a delegáció egy felebbezési fórum lenne, egy főparlament, a hová az összes felelősséget panaszaitat fölterjesztik. Sőt tetejébe még minket is bevádolnak.

Szálnalmas egy testület ez, mely kiválasztott tagjaiban is mutatja azt a szörnyű dekompozíciót, amit otthon hagyott.

Az osztrák delegátusok még nem dobolnak a padokkal és még nem verekednek. Egyebet azonban sans géne tesznek, akár csak parlamentjükben. Szidják Magyarországot, vádolják és gyanúsítják egymást, feleselnek az elnökkel, ha

az bátorodik nagynéha közbeszólni, de nem igen bátorodik, ha figyelmezteti a szónokot, hogy most nem a nyelvrendeletekről, de például Bosznia budgetjéről folyik a tanácskozás. Hogy zöld és hülye fráterek mindenütt vannak a világon, azt tudtuk, sőt azt is, hogy Ausztriában több van, mint amennyi a kvóta arányában jogosan megilletné. Bolond és léha ember hiszen nálunk is akad, de a vezérek tisztában vannak jogaikkal és kötelességeikkel; nálunk a zöltség és rakoncátlanság nyomban megkapja megérdemelt salláriumát.

A delegációk formáját és hatáskörét törvények szabják meg, tessék a törvényeket megtartani. Sajnos, hogy erre figyelmeztetnünk kell, sajnos, hogy sem a delegáció elnöke, sem a közös miniszterek nem tudják kötelességüket és nem féltik méltóságukat. Javorszky elnök rendszerint csak másnap, rendszerint csak hallomásból értesül, hogy miről is beszéltek az ő elnöklése mellett. Az elnök urnak a füle és az esze között ma, a villamosság és a gőz aerájában, még mindig cigányposta közlekedik, különben nem késnék meg minden rendreutastásával teljes huszonnégy órát. Némelyikkel örökre. A közös miniszterek pedig úgy ülnek ott, mintha őket érdekelné a világon a legkevésbé, hogy miről és miként beszélnek a delegációban. Ugy veszik az egész delegációs intézményt, mint egy kávémasinát, amelyik még az idén megörölte a kávéjukat — s az ördög bánja a többit.

De mi bánjuk. Mi komolyan vesszük az intézményt és követeljük, ha már egy rossz utra tévedt népnek teljesen el-

tompult az érzéke a maga jogai, kötelességei iránt, legalább ő felsége miniszterei állják meg a helyüket amint kell és emeljék fel a szavukat — s ne simogassák a szakállukat meglegedetten, mintha gyönyörködnének Neroként e szörnyű erkölcsi pusztuláson.

Igen, igen — ezekkel az urakkal nem lehet többé beszélni. Ők talán szándékkal akarnak minket inzultálni. Mi exczellenziátokat vonjuk felelősségre. Exczellenziátok hallgatása — az egyedüli, amit komolyan lehet venni. Mert nincs figyelmeztető szavuk honfitársaikhoz: hogy ne avatkozzanak Magyarország belügyeibe és ne gyalázzanak bennünket a vendégeink.

Mert mi magunk nem vállalkozunk a visszatorlásra. Nem követjük őket, nem ártjuk magunkat a viszonyosság alapján Ausztria belügyeibe. Nekünk Hekuba a nyelvrendelet, az osztrák-, cseh-német faji és nemzeti villongás. Mi nem alacsonyítjuk le parlamentünket azzal, hogy föléje helyezzük a delegációt és a közös minisztereket. Örvendünk azon, hogy a magyar delegáció nem tette szóvá az osztrák ildomtalanságokat, de nem örvendünk annak, hogy az osztrák delegációban nincs senki, aki tisztában volna a delegáció feladatával. Mert ez az intézmény mégis komolyabb, semhogy büntetlenül tréfálkóznia lehessen vele. Van valami más tiszte is azonkívül, hogy igazolja a közös miniszter urak törvénytelen költekezését. Ha pedig az osztrák delegáció vezetői le akarják járni ezt az intézményt, úgy mondják meg, mit tesznek helyébe; hátha segítségükre lehetünk?!

Kolónia-élet.

A hó már egy hete esett, igen csunya világ volt kint, a barátságban azonban boldogok voltunk, mert ezen a napon ép pénzfizetés történt. Minden katona megkapta a maga egy forint nyolcz krajczárját, azonfelül a postapatróli díjai is kidukáltak ezen a napon: tízenyolcz krajczár, aki Bisztriczáig; harminczhat krajczár annak, aki Savin-Lakat tetőig járta a havat. Egy egész csomó arany volt a barátságban, némelyek készülődtek, hogy a Csarszába mennek elváltani, hogy aztán osztozzanak. Találgatták, hogy mit fog érte adni a török, mert az ázsioja minden nap változott. Volt aki már hozott egy kulacs olcsó pálinkát s kínálta a bevetőtő török katonáknak, akik bábámulva nézték a fehér fenyőfaasztalokon a drága szép pénzek heverését. Nekik illyesmivel nem kedveskedik a szultán, még a nevenapján is csak egy-egy ezüstpénzt adat, bár hiszen ők is igen messzünnen valók, még messzebből, mint a magyarok. Egész az Ázsiából, a czédrusok alól, a Kaukáz líbai mellől s némely része, a fekete, még távolabb hazából. No, nem sok gondja van rájuk a szultánnak gondolták, de nem mondták sohasem s viselték békén tovább a rozsdás puskát, ki kőcz-

madzagon, ki szíjjon, ki anélkül, mert hiszen nem a madzag határoz, hanem a puszka.

Pénz volt e szerint s ez mindig kellemes, bár itt lent nem nagyon lehetett rajta mit venni. Ennivalóra nem kellett, mert az volt elég, az albán csárdás bora fekete volt, mint az éjszaka s keserű, mint ez az egész Novibazar, ellenben nagyon szép fagygyuszaga volt neki, mert kecskebőrben tartották. Az se kellett hát. A legények vettek egy lóhát-fát két hatosért, amit úgy ingyen hordtak le a Vakuf erdeiből a törökök, azzal fűtöttek keményen s ki-ki gondolkozva ült a padokon. Sok ideje volt még némelyiknek s azon gondolkodhatott, hogy mikor telik le.

A nyolczvanhatosok voltak a legvigabban, mert már nyolczvannyolczban járt az idő s tudták, hogy ők azonnal hazamennek, mihelyt a hatos szám megfordul és kilenczest mutat. A többieknek több idejük volt, némelyiknek oly sok, hogy tízenhat manipuláns nem bírák kiszámolni: mennyi. Ezek még esondesebbek voltak, olykor sóhajtott egyik-másik, mely után még jobban hallgattak.

— De jó volna — vélte egy legény — ha így, ahogy vagyunk, ránk szakadna a Rajnovics.

Jó nagy hegy volt ez a Rajnovics.

Többen hozzászóltak a dologhoz. Némelyik nem kívánta, volt olyan, aki nem bánta volna, de ha már szakad, úgy szakadjon, hogy egyszerre vége legyen mindennek. . .

— Nem ér ez a beszéd semmit — mondta egy másik — csak mindhiába szakgatjuk egymás szívét. Jobb lesz, ha átmegyünk a Csarszába a fekete csirkékhez.

Az indítványt elfogadták. A csirkék ugyanis nem voltak csirkék, de feketék voltak az istenadták, egyébként csehek vagy németek, vagy morvák, vagy az ördög tudja jobban, hogy mik voltak. Annyi bizonyos, hogy onnan felülről kerültek le, mint fényes csillagai az első bosznia-hercegovinai női zenekari társaságnak, a kiváló muzsikáló elit-csoportnak, mely szerencsére nagy dobbal és szintányérral működött s a nagy dobtól és szintányértól nem lehetett hallani, hogy mit zenéznek a kisasszonyok. Hat kisasszony volt ott, meg egy gyerekleány, aki e bünfelhőben, mely orozva s váratlanul csapott le a katonakolóniákra, olyan volt, mint a csepentett tisztá harmat a bürökvirág mérges kelyhén. Azután ott volt a főnök ur, az igazgató ur, a director ur, a Herr von Strausz, aki fezzben járt s piros öv volt a derekára kötve, mintha most jönne egyenesen Szudánból.

Ennyit a vezéreknél. Ami azonban az össze-vissza totyogó hadat illeti, amely úgy hasonlít a parlamenthez, amelyből ki van küldve, mint egy dézsa tenger-víz magához a tengerhez, arra jellemzőül Krafft-Ebing tudós gráci tanár egyik könyvének 150-ik lapjára hivatkozunk. Ott szórul-szóra ez olvasható:

„A tévelygés nem képzelt, hanem valóságos események és tények fonálán indul meg és a tévelygők nem a védelmi, hanem csakhamar a támadó álláspontra helyezkednek.”

Legfontosabb és legkirívóbb tünet ezen embereknél az etikus elsatnyulás, „jogérzetők” sohasem bír ama mély erkölcsi alappal, mint az épelméjű embereknél. A jog előttük csak alaki jelentőséggel bír s arra szolgál, hogy önző céljaikat elérhessék.

Ugyanazon etikus hiány folytán önzésük határt nem ismer, mások jogkörét semmibe sem veszik, a maguk érdekeit mindig előtérbe tolják, s ha valaki érdekeiket, vagy véletlenül vagy csak képzelve is megsérti, féktelen indulatosságban törnek ki.

A kandidátusok már elég jókor felismerhetők. Mindnyájan nyakas, hirtelen haragu, brutális és makacsul vitakozó, önmagukat mértéken túl becsülő emberek, kik ezen rossz jellemtulajdonságaiknál fogva minduntalan össze-tűznek. Értelmi tehetségek rendesen a közép-en alóli. Emlékező tehetségek is igen hiányos, a hallott vagy látott dolgokat igen hibásan beszélik el.

Számtalan ilyen ember hibás jelleménél fogva az emberiségre nézve élethossziglan valóságos isten ostroma, szenvedélyes rabulista, örökös perlekedő, némelyek a perlekedést valóságos szenvedélyből űzik.

Ezen hü, mindenben találó és magvas leírás után azt kellene hinni az olvasónak, hogy Krafft-Ebing tanár az osztrák parlamentről irt röpiratot. Nem. Krafft-Ebing idézett könyve „Az elmebetegségek”-ről szól, fordította dr. Laufnauer Károly és kapható két forintért minden könyvkereskedésben.

POLITIKAI HIREK.

A polgári törvénykönyv. A polgári törvénykönyv szerkesztő-bizottsága a legutóbbi ülésén érdekes kérdésekkel foglalkozott. A cselekvőképes-ségről volt szó. Vita folyt afölött, hogy iszákosság miatt helyezzenek-e embereket gondnokság alá? Dr. Sipőcz László előadó kifejtette, hogy erre nincs szükség, mert az iszákos embert nem kell ezen a címen gondnokság alá helyezni, hanem igenis lehet akár elmebaj, akár tékozlás címén, ha az illetőnél az iszákosság ilyen tünetekkel járna. A bizottság többsége ezt a nézetet magáévá is tette. Aziránt azonban, hogy a kiskorúság meghosszabbításának intézménye fentartandó-e, a vélemények megoszlottak. Némelyek a fentartás mellett voltak, mások — az előadóval együtt — úgy gondolják, hogy ez intézmény elejtendő és adott esetre inkább mondják ki azt, hogy az illető kiskorut a nagykorúságtól kezdve gondnokság alá helyezik.

A betegápolási törvényjavaslat. A képviselőház közigazgatási bizottsága ma a betegápolási törvényjavaslatot foglalkozott. Az ülés elején Kardos elnök üdvözölte a belügyminisztert tegnapi névnapja alkalmából, amihez a bizottság tagjai őszinte szerencsekívánataikkal járultak. Az országos betegápolási alapról szóló törvényjavaslatot Craus előadó terjesztette be, ajánlván annak elfogadását.

Gróf Tisza István és Tallián Béla helyesebbnek tartották volna, ha az országos betegápolási alap létesítése helyett az e célra szükséges 1,800.000 forint az országos költségvetésbe vétetett volna föl. Ez által egy újabb adóemelés szükségére kerültetett volna ki és a közigazgatási tisztviselők és imminter a községi közegek válláról egy nagy munka vétetett volna le, mely a javaslat törvényerőre emelésével fölöslegesen rajtuk hagyatik. A kezelési nehézségek mellett egyúttal jelzik, hogy a törvényjavaslatban kontemplált 2-5 százalékos emelés rövid ideig lesz csak képes fedezni a szükségletet és 2-3 év múlva törvénytőlásra lesz szükség. Tisza István nyilatkozatot kér a belügyminisztertől indokaira nézve, Tallián pedig kéri a minisztert, hogy egyezze be a javaslat jelzett irányu megváltoztatásába. A kérdéshez szólottak Barcsay Kálmán, Belicska Béni, Aidinger stb. Végre a belügyminiszter nyilatkozata után abban állapodott meg a bizottság, hogy miután a javaslatot a miniszter csak átmenetinek tekinti az 1902-ben életbeléptethető közigazgatási reformokig, azt elfogadja. De

hangsúlyozza, hogy az egész egészségügyi kérdés megoldásának a költségvetés keretében helyesebben lett volna helye. És tekintettel volt a bizottság a miniszter által fölhozott azon indokra, mikép a kórház ápolási költségek nagy hátralékai s az ettől eredt nagymérvű anyagi zavarok folytán sürgős szükségét képez a tárgyalás alatt levő, habár csak ideiglenes jellegű törvényjavaslat.

A részletes tárgyalásnál a vita megkezdése előtt az elnök bejelentette, hogy Helldai Ferenc képviselő Emsből táviratilag a törvényjavaslat egyes szakaszaihoz több rendbeli módosítást jelentett be. Miután a házszabályok értelmében oly képviselő, aki nem tagja a bizottságnak, csak személyesen terjeszthet elő módosításokat, elnök csak úgy véli a bejelentett módosításokat figyelembe vehetőnek, ha a bizottság valamelyik tagja azokat magáévá teszi. A bejelentett módosítások felolvasatván, a *idinger* János bizottsági tag kijelenti, hogy magáévá teszi a szóban forgó módosításokat, melyek lényege az, hogy a törvényjavaslat ne terjesztessék ki a törvényhatósági jogu városokra, hanem mondassék ki, hogy azok kötelesek a területükön tartózkodó napszámosok és cselédek betegség esetén való ellátása céljából városi betegpénztárak felállítására.

Megkezdetvén ezután a részletes tárgyalás, az 1. szakasznál, mely szerint a nyilvános betegápolási költségek terhének egyenletes megosztása végett országos betegápolási alap létesítettik, Aidinger János javaslatba is hozta a táviratilag bejelentett módosítások értelmében, hogy a szakasz rendelkezése csak a vármegyékre szorítkozzék. A bizottság mellőzte a módosítást s a szakaszt, valamint az országos betegápolási pótadóról rendelkező 2. szakaszt is változtatlanul fogadta el.

A 3. szakasz b) pontja, mely szerint az országos betegápolási alap fedezi a hatóságilag igazolt szegények részére hatósági orvos vagy a belügyminiszter által felhatalmazott magánorvos által rendelt gyógyszerek költségeit, — akként módosított, hogy az alap fedezi a hatóságilag igazolt szegények részére hatósági orvos, valamint a belügyminiszter által felhatalmazott magánorvos által rendelt gyógyszerek és a szükséges gyógyászati segédeszközök (szemüveg, mankó, sérvkötő stb.) költségeit. E pontnál ugyanis elfogadtattott Tallián Béla azon indítványa, hogy az 1891. XIV. törvény 7. szakaszának az eszközök ingyen nyújtására vonatkozó része is bevétessék a szakaszba.

Sok ilyen csudálatos existenzia él a katonákból az okkupált részen. A kolonias katonas rendszerint pénzes katonas, nem azért, mintha valami nagyon sok pénzt kapna, hanem mert amit kap, nem tudja elkölteni. A konzulátusok oltalma alatt aztán jöttek az énekesek, vagy akrobata-társaság, vagy ledér lánytruppok, akiket már mindenünnen kitiltottak, hát végül megérkeztek Novibazárba. Azután órakereskedések ügynökei s ez hasznos dolog is, mert legalább egy órát visz haza szolgálatából a legény. Vándor fotografusok is belőlük élnek, mert ilyesmire is telik pénz. Ott ugyan nem vásárol a garasain senki extrasapkát vagy efféle dolgot, mert nincs akinek a kedvéért tenné.

Igy hát a Csarszába mennek a fekete csirkékhez. Van ott már sok vendég, mivel a muzsikálás és éneklés délután kezdődik. A korcsmáros rendszerint szerb ember, ezúttal azonban egy morva, aki a szolgálati idejének letelése után ott maradt s el is gazdagodott. Egyébként egész rendes helyiség az asztalokkal és székekkel. A szék ugyanis nem valami gyakori dolog ott, inkább csak kőből rakott padok vannak a falak mellett, amit együgyű tulzással kerevetnek nevez a török. Ülnek már az asztalok körül. Szerb kereskedők, akik az európai viseletből már átvették a felét, de még sárga papucsot viselnek s tökéletes bolond-

ságnak tartják a mellény begombolását. Továbbá néhány világiasabb gondolkozású török, már csak annyiban török, hogy mohamedán, de annagyszerb a neve, szerb a beszéde s egész töröksége abban van, hogy az igent mikor inti, nemet int, a nemet mikor mondja, igent int; mikor küld valakit, a kezével úgy tesz, mintha hívna, ha hív valakit, a kezével úgy tesz, mintha küldené. De erre büszkék nagyon s minden évben elindul e csuf hegyek közül néhány száz Mekkába s az ut alatt el is pusztul fele az érteleneknek.

Jönnek egyre-másra a katonák, szalutálva a főörségnek, mert az épen szemközt van ezen az egyetlen utcáján Priepodjenak, ahova a mi katonánk betehette abban az időben a lábát. Ma is aligha van különben, mert ez török föld s csak arra van engedelmé a királynak, hogy az útszéleken táborokat tarthasson. Jönnek a train-katonák, kik folyton azt zengik a nehéz sarkantyus csizmákban, hogy nincs még veszve Lengyelország (poki mi zsijsime...) és hogy ugyan ki lophatta el a héten a raktárból az új nyeregborít. Jött a pék, a kolónia egyetlen pékje, ki is nem kenyeret süttött, hanem a vámnál lefoglalt britanikákat árulta garasért a bakáknak; jött a postaőrmeester, jött oly fehér parolija volt, hogy fekete posztót kellett tenni a csillagok alá, hogy a fekete posztón a

fehér csillagok látszhassanak; jött a katonalevélhordó, a katonakéményseprő, jött az egészségügyi altiszt a káposztáskéssel, aki vagy okarinnán játszott — vagy pedig megborotválta az embert öt krajczárért; jött bascsausz Ibrahim, a hidőrség parancsnoka török részről, aki már hét éve szolgált s még mindig nem tudta, hogy mikor megy haza Anatóliába s akit a bimbsai örökké valami kaszárnyafogságra vetett s ennélfogva sohaseim volt a kaszárnyában; jött a pikszmakker a nagy veres orrával, amely éjszaka, ha megnyomták, állítólag világított, — szóval, jött mindenki, akinek jönnie kellett és öröme gerjedt a Herr director von Strausz, hogy ily módon fölkarolják a művészetet.

A banda szólni kezdett és a nagy dob bufogott s az ódon hölgyek kaczer pillantásokat vetettek szerteszét. Mindjobban jött a katonas különféle italokat rendeltek, ki-ki pénze és szokása szerint. A szerbek olyan pálinkát ittak, amelyik égett a pohárban s ezt valami igen jeles virtusnak tartották, mert büszkék is voltak rá nagyon, mások ellenben limonádét ittak, mely soha citromot nem látott, ismét mások albán bort, mások magyar bort, mely utóbbi nem volt ugyan jó ott, de drága volt s ez okból sokan kedvelték. A banda szólt. Az volt akkor a nótá, hogy: „Turi vásár sátor nélkül, mit ér a lány turnür nélkül” — ezt gyönyörű szépen verték ki a nagy dob, amely

A c) pontnál gróf Tisza István ellenzésére elejtett az előadó azon indítványa, hogy az összes bevenyfertőző betegségek ellen való védekezés költségeit az országos betegápolási alap vegye át.

A d) pontnál nem fogadtatott el az előadó a) pontjának javaslata, hogy a felvidékre való tekintettel ne hat évig, hanem kétéves évig viselje az országos betegápolási alap a költségeket.

Az e) pontnál elfogadtatott Tallián Béla azon javaslata, hogy a kórházban szülő nők közül csak a vagyontalanok után fizesse az ápolási költségeket az országos betegápolási alap.

A további szavazásokat holnap tárgyalják.

A pénzügyi bizottság ülése. A képviselőház pénzügyi bizottsága a hónap 26-án délelőtt 11 órakor ülést tart. Targy. 1. a nyilvános betegápolási költségek fedezéséről szóló (418) törvényjavaslat; 2. a magyar királyi államvasutak gépgyárának, a diósgyőri vas- és acélgyárának a kereskedelmi társaságtól a pénzügyi tárcza kezelésébe való átvételéről a pénzügyminiszter 421. számú jelentése.

A magyar liturgia.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Tisztelt Szerkesztőség!

Miután a magyar liturgia ügyéről szóló mai cikkében becses lapja jónak látta az én csekélységet, mint ennek az ügynek egyik mozgatóját megnevezni, feljogosítottam tartom magamat a következő helyesbítő észrevételek megtételére:

Először is én semmiféle, sem kis, sem nagy elaborátumot nem szándékozom hittestvéreim elé terjeszteni, mert mi szegény nép vagyunk, nem dolgozhatunk nagy apparátusokkal, hanem egyes-egyedül a hit fegyverével. Nekünk ez a kérdés egyáltalában nem nemzetiségi, még csak nem is hazafisági, hanem pusztán vallási kérdés. Mi nem vagyunk magyarokká lenni vágyó kis oroszok, mint dr. Barvinszki osztrák delegátus képzele, sem pedig ugyanilyen románok, hanem a magyar nép legszegényebb fajtájából valók, magyarok ugyan, de magyarok, akik családfánkat fel tudnánk vinni egészen Taksony, Géza, Kupa és Aba vezérékig, ha ugyan volna egy történelmíró, aki érdemesnek találná ezt a témát kidolgozni, vagy volna elég pénzünk, hogy a munkát megfizessük. A nemzetiségi fluktuáció nekünk is hozott ugyan füstölt testvéreket, de több mint valószínű, hogy a szláv liturgia révén még többet veszítettünk. Nagyban és egészben azonban Szent István király óta megtartottuk birtokállapotunkat s a szláv liturgia nem volt képes bennünket el-

szlávositani, s egészen biztosak vagyunk, hogy jövőre még kevésbé lenne képes. Nem is ily világi célzatokkal küzdünk mi a magyar liturgia mellett, hanem csakis vallási indokokból, mert népünk tudja, hogy a görög katolikus egyház fegyelme megengedi a magyar istentiszteletet és ezt a jogát igénybe óhajtja venni, sőt részben már via facti igénybe is vette, nem más indokból, hanem azért, hogy Istenét szíve mélyéből anyanyelvén imádhassa és lelkipásztorával vasár- és ünnepnapokon szintén anyanyelvén, nem pedig egy semmikép nem értett, idegen nyelven folytathassa azt a párbeszédet, mely zömet képezi a görög-katolikus istentiszteletnek.

De küzdünk a saját magunk, nevezetesen a görög-katolikus értelmiség lelkiüdvéért is, mert a hitközönyösség megdöntésére a vallásos érzelmenek az a mélyítése, melyet imáink, énekeink és egész szertartásunk megértésétől jogosan várunk, reánk nézve, ha lehet, még fontosabb mint a köznépre nézve, hogy elejét vehessük a hitüktől való megszólván napirinden lévő elpartolásoknak.

Ismétlem, fajunkat mi nem féljük a szláv liturgiától és ha védelemre volna szükségünk, akkor inkább még jó barátaink ellen kellene fordulnunk.

Bocsánatot kérek, de már egyszer ki kell mondanom azt az igazságot, hogy nem jó szolgálatot tesz nekünk a magyar sajtó akkor, midőn mozgalmunkat mint valami politikai akciót tünteti fel, mert ellenségeink ezt nem értelmezhetik másként, mint úgy, hogy itt valamelyes magyarosítási mozgalomról van szó. Sőt ugy emlékszem, hogy egy pár olyan csodabogár is akadt a magyar sajtóban, aki nagy vívmányt keresett abban a felfedezésében, hogy mi szegény oroszhitű magyarok egytől-egyik nem volnánk egyebek mint egyenes leszármazói a híres bevándorolt Korjásóvics herczegnek, kik új hazánkban megszégyeneltük szülőföldjükről magunkkal hozott „halinánkat.”

Isten mentsen meg minket az ilyen barátoktól, mert ilyen információk után csakugyan nem vehetjük rossz néven a szlávok egyházi érdekeit képviselő, nyomatékos szavú főpapoktól, ha azok viszont Rómát ellenünk informálják, nagy kárára a mi vallási érdekeinknek és hitéletünknek.

A mi ügyünk a görög-katolikus egyház belügye, tisztán vallásos ügy s csak mint ilyen igényel, mint ilyen érdemel támogatást egy a közvélemény, mint különösen a katolikus egyháznakok részéről. Nem csodálkoznánk, ha addig, míg ügyünk más szempontok-

ból tárgyalatik, az még a magas magyart hierarchiánál is elmentmondásokra találta. — Minden okunk van azonban hinni, hogy az „Országos Hírlap” rosszul volt informálva akkor, midőn az általa megnevezett magas egyháziakat, mint ügyünk ellenségeit vagy hátramosztóit állította oda, holott mi szentül meg vagyunk győződve, hogy ha ügyünk klámoztatik a hozzá ragadt illegitim irányzatokból, elebb-utóbb sikerülni fog a magas klerusnál még azon aggályokat is megszüntetnünk, melyek eddig ügyünk ellen tisztán egyházi szempontból támadhattak.

Ajánlom az elmondottakat a tisztelt Szerkesztőség jóindulatába.

Budapest, 1893. évi május 24-én.

Szabó Jenő.

A delegációk.

Az osztrák delegáció teljes ülésén ma befejezte a külügyi költségvetés tárgyalását és a hadügyi költségvetésig jutott el. A magyar delegációban, amelynek ma szintén teljes ülése volt, a hárminez milliós póthitel tárgyalásán indult meg nagyobb keretben a vita.

Részletes tudósításainkat a következőkben adjuk:

Az osztrák delegáció.

(Teljes ülés.)

Az osztrák delegáció ma végre letergályalta a külügyi költségvetést, de nem minden háboruszkodás nélkül. A csehek és németek formálisan összevesztek a delegáció szűz üléstermében valósgos osztrák parlamenti hecczert provokáltak. Kramarz, Pergelt, Pacak és Axmann majdnem hajbakaptak, természetesen a nyelvrendeletek miatt s az elnök hasztalan intette, figyelmeztette őket, hogy a külügyről és nem a nyelvrendeletekről van szó. A mai tárgyalás világos bizonyítéka ama szinte áthidalhatatlan ellentétnek, amik az osztrák parlamenti pártok között fennállanak.

Dumba Miklós előadói végszavában békeségre intette őket s aztán, amíg egyfelől az elnöki mulasztást pótolva tiltakozott az ellen, hogy a delegátusok beleavatkozzanak a magyar belügyekbe, másfelől hevesen visszautasította a Falk kijelentéseit, amelyeket tapintatlan és kötekedő fejtegetéseknek mondott.

A delegáció ezután elfogadta a bosnyák költségvetést és a hadügyi költségvetés tárgyalásába is bele fogott.

Elnök Javorsky.

A közös kormány részéről jelen vannak a közös miniszterek s a szakelőadók.

mellett a többi hangszerből mi sem hallatszott. Mikor szünet volt, szót ültek a Herr von Strausz asztaltól a lányok s mindenik keresett pártfogót. Talált is. Sűrű szivarkód és hangos lármá volt a hosszú szobában.

Volt ott egy sápadt legény, regruta-altiszt, akit a harmadik korosztályból soroztak be, amidőn már azt hitte, hogy épen nem kell katonának s ez okból már menyasszonya is volt neki otthon. Azonkívül más asszonyt nem ismert odalent. Most a Strausz ur bandájának egyetlen tiszta tagja, a kis fekete csibe, mintha megtalálta volna, hogy ki mellé üljön, ezt kereste meg. A legény odább húzta a poharát s akkor egymás szemébe néztek szomorúan.

— Ne féljen — mondta halkan a lány

— én nem vagyok olyan, mint a többi.

— Én sem — felelte a legény.

Amodább már nagy zaj volt, kacsalódtak, nevettek, kezdődött a török-magyar barátság, minék következtében egy legény nagyot ordított. A tulsó török-asztal ugyanis szíveségből átküldött neki egy pohár italt. Szép sárga ital volt, lenyelte egy hajtókára s azután látta, hogy nem bor volt az, hanem rum szódával. A törökök nevettek, utóbb a legény is nevetett ez általános vidámságban megkezdtek a tánczot. A kisasszonyok egyrésze föltette a nagy dobon a kérdést, hogy: „... mit ér a lány turnür nélkül”, a többi tánczolt. Bevetődött

nehány daliás cserkész-tiszt is, mely oknál fogva basesausz Ibrahim az asztal alá merült hirtelen. Szép magas legények voltak ezek, aranyos kucsmákban s hadilábon álltak a Koránnal, már a boritalra vonatkozólag. A csárdásba bele is álltak azonnal és csörögtek a réznyaku kardok, minek láttára basesausz Ibrahim fölmerült az asztal alól. Bizonyosan úgy gondolkodott, hogy most már ők quittek.

Egyszer aztán hosszú kiáltás hallatszik az utca tulsó oldalán. Az ör kiáltja a Gewehr herau!-t.

— Kilencz óra — mondják az emberek, gyerünk.

— Hát már hogy volna kilencz óra? — mondják mások az üvegek közül.

— Nem hallja kend, hogy kiáltott a poszt?

— Nem azért kiáltott ám az, fiam, — infú az öregebb a tapasztalatlant.

— Hát?

— Hát mert a lábára hágtak — nevet amaz.

De pedig fujják azonnal a takarodót. A népség fizet sebesen s távozik, de némelyek ott maradnak. Több van már a fejekben, mint kellene s kimondják, hogy csak azért sem. Ezek a zászlóalj vadjai, a daczosak. Az ezrednél az a furcsa szokás állt, hogy aki otthon rossz volt, büntetésből letették a novibazári zászlóaljhoz. Ily módon szép társaság ke-

rült össze. Egy csapat lefokozott altiszt, továbbá hosszabb börtönt ült legények, meg olyan sarzsik, akik „konstatálva” vannak. Ez az utolsó stáció a lefokozás előtt.

Az őrség tisztje elunja várni, hogy mikor mennek már haza. Azonban hátba nem hallották a czapistrángot. Parancsot ad hát a trombitásnak, hogy nyissa ki a koresmaajtót s fujja el nekik a küszöbről a takarodót. Ez Georg Tóthot, a konstátált frájttert olyan dühbe hozza, hogy a szolgálatban álló szent emberhez teljes erővel vágja a sapkáját.

Az őrség közbelép.

Másnap csend van a barákokban. Tóthot le fogják fokozni, a kitűnő lövőt, aki ötszáz lépésről öt golyóból mindig beküldött négyet a mozgó figurába. Szomorú eset az ilyen. Délután már meg is jön a parancs, amelynek kiadásához utoljára áll oda Tóth frájtteri minőségben. Onnan lassan halad be a szobába s leveti a zubbonyát, hogy lefejtí róla a csillagokat.

— Nem sajnálja, Tóth?

A konstátált katona egykedvűen felel:

— A piros bojtot el nem vöhetik tőlem. Azt sem, hogy én vagyok a legjobb lövő a batalionban. Ezt mög — s ledobja a földre a posztócsillagokat — hagy vögyék. Nem evvel gyűttem én ide, hát nem is köll neköm evvel mőnni haza. . . .

Tömörkény István.

Folytatják

a külügyi költségvetés

tárgyalását.

Gróf Stürgkh köszönettel vette a külügyminiszter előterjesztéseit. Részletesen ismerteti nézeteit a hármass szövetség, az orosz egyezmény és a spanyol-amerikai háború felől, majd szól a külügyminiszter gazdasági politikájáról, mely az osztrák költségvetési bizottságban általános helyesléssel találkozott. Éppen azért nem akarja szítani azt az elkésztést, melyet a magyar külügyi bizottság magatartása e kérdésben idézett elő. A magyar külügyi bizottság a külügyminiszter gazdasági politikájával szemben egyoldalú, érthetetlen magatartást tanúsít, melyet nem lehet eléggé kárhóztatni. Objektív kritikát a magyar bizottság argumentumai sem bírnak ki.

Ezután behatóan foglalkozik az osztrák belügyi helyzettel. Minden erőt arra kell kifejteni, hogy az osztrák államfél ismét rendes működésbe jöhessen.

A költségvetést egyébként elfogadja.

Haase a külső kereskedelmi viszonyokról beszél. Helyesli a külügyminiszter gazdasági programját, melynek megvalósítása érdekében Ausztria kész nagyobb áldozatokat hozni. A flottaszaporítás költségeit e célra is a maga részéről kész felemelni.

Kramarz azt fejtegeti, hogy a hármass szövetségben Németországnak van legtöbb érdeke. Németország a Balkán felszígizet konzekvens és pedig bámulatosan konzekvens politikát követ. Megszégyenítőnek tartja azt, hogy folyton azt kérdik: mi érdeke van Németországnak a hármass szövetségben? Első sorban azt kell kérdeznünk, mi érdekünk van nekünk benne. (Tetszés a jobboldalon.) Ők elfogadják a hármass szövetséget, de a leghatározottabban tiltakoznak az ellen, hogy egyoldalú nemzeti szempontból tekintsek. Majd szól a kereskedelmi politikáról s azt mondja, vajon mi kárta lenne a csehországi nemzetiségnek abban, ha meglanulna csehül. Tudna egy szláv nyelvet, melyivel jobban boldogulna a Balkánon és Oroszországban. Fölemlíti azokat a panaszokat, hogy Oroszországba és a Balkánra megbízhatatlan árukat szállítanak a monarchiából. Fölkéri a külügyminisztert, hogy a konzulátusok útján szigorú ellenőrzést gyakoroljon a tekintetben. (Goluchowszki igenlőleg int. — Általános helyeslés.) A szóelő Stürgkh grófjal polemizál, igazat ad neki, hogy az állam, a jó kiegyezés érdekében véget kell vetni az osztrák kűzavarnak, de éppen úgy kell-e véget vetni, ahogy a németek akarják? Az államnak erős kézzel rendet kell csinálni, de ha úgy akarná tenni, ahogy a németek kívánják, abból lenne a legnagyobb szerencsétlenség. Miféle igazságtalanság van a nyelvrendelethez? Nincs joga az államnak ahhoz, hogy az ország másik nyelvét is tudja a tisztviselő? (Zaj a baloldalon.) Ha megvan a németeknek jóakarata, nem lesz nehéz a kiegyezés. De hát most jönnek önk, ezekben a zavarokban, a német államnyelvvél és a centralizációval? Két út van a kibontakozásra; az egyik az őszinte béke, a másik — arról nem akar beszélni. De az bizonyos, hogy nem az az út vezet az állam javára, melyet a német tülzök választottak. (Zajos tetszés a jobboldalon.)

Pergelt Kramarzzal polemizál. A hármass szövetség a Balkánon jobban megtette köteleességét, mint remélni lehetett. Ne akarja Kramarz Németország helyett Oroszországot becsempészni a hármass szövetségbe, mert ez bizony rosszabb lenne. Csudálja, hogy a csehek Elzász autonómiájára hivatkoznak. Azt akarják, hogy velük is oly vaskézzel bánjanak, mint a franciákkal! (Heves kiáltások a csehek és németek padjain.) Visszautasítja Kramarz ama vádját, hogy a németek lennének okai annak, hogy a nemzetiségi viszály folytán az állam érdekei a legfontosabb pillanatokban elhanyagoltattak. Oka ennek az, aki a viszályt földézte. (Tetszés a baloldalon.)

Javorszky elnök kéri a szónokot, aki messze elkalandozik a nyelvrendeletek történetébe, hogy kissé jobban ragaszkodjék a tárgyhoz.

Pergelt: Lépcsőről-lépcsőre követem Kramarzt. Ha neki megengedte az elnök ezeket a dolgokat elmondani, nekem is meg kell engednie. A nyolcvanas évek csehi hőseinek, kik erkölctelen fegyverrel küzdöttek, nincs jogukban azt mondani, hogy ők akadályozták meg a békét. (Tetszés a baloldalon.)

Az elnök újra figyelmezteti a szóelőt, hogy a tárgynál maradjon.

Pergelt: Követelem, alkalmazzák az elnök ur ugyanazt a mértéket velem szemben, melyet Kramarzzal szemben. (Helyeslés a baloldalon.)

Az elnök: Kérem, kérem...

Pergelt folytatja a nyelvvitát. Félóra múlva befejezte a beszédet társai zajos tetszése közt, kik kezükkel nyújtották feléje.

Az elnök figyelmezteti a delegátusokat, hogy most nem a nyelvkérdést hanem a külügyet tárgyalják.

Pacak cseh delegátus ennek ellenére folytatta a nyelvvitát, visszautasította az erkölctelenség vádját és azzal az új hasonlattal élt, hogy a nyelvvitában a csehi nép a bárány, a német a farkas, mely az előbbi vadolja a visszavárással. Azt mondja, hogy a német nép nem akarja a békét és az a nép, mely egy frakció által hagyja orránál vezetetni magát... (Viharos ellentmondás balról.) Hja, uraim, ha átlőnek, visszalövünk! (Az elnök csönget.) Ha százszor csönget is az elnök ur, meg kell mondani a németeknek, mily igazságtalanok! (Zaj.) Ujra visszautasítja az erkölctelenség vádját. (Helyeslés a csehek padjain.)

Axmenn heves hangon visszautasítja Kramarz ama vádját, hogy a német radikálisok, kivált az antiszemita lennének az okai az osztrák viszonyoknak.

Pergelt Pacak szavait utasítja vissza, mire az elnök berekesztette az általános vitát.

Dumba Miklós előadó összefoglalja a vita során elhangzott nézeteket. Ő nem tartja helyénvalónak, hogy a delegációban annyit foglalkoznak a nyelvkérdéssel, a mikor még a reichsrathban is 36 képviselő jelentkezett szólásra. Miután az osztrák ipar szomorú helyzetét ecsetelte, Axmann ama vádjával foglalkozik, hogy az osztrák költségvetési bizottság a maga jelentésében nem reflektált a magyar külügyi albizottságnak ellensége, a tapintatlan és kötekedő jelentésére. Ez csak azért nem történt, mert azt tartja, hogy az ilyen polémia nem való a delegációba és nem méltó a bizottság jelentéséhez. Nagyon sajnálja a magyar bizottság viselkedését, de olyan természetű ember, aki a tűzre nem szeret elaját önteni. Hazafias kötelessége, hogy csidapítson, az agitációról fájdalom, ugyanis elegendő gondoskodnak, többnyire olyanok, kik nem értenek a dologhoz.

Hogy a két államfélnek egymástól való elválasztását mi forog köcskán, ezt a választók alig tudják megítélni. Ep amint a képviselők föladata, úgy Ausztriában, mint Magyarországon, hogy megmagyarázzák választóiknak, vajjon mi forog köcskán?

En is kíváncsi a kiegyezésre, de nem habozom kijelenteni, hogy ezt a kiegyezést nem fogom megszavazni. Nekünk itt az összmonarchiát kell képviselnünk és ez, sajnos, az, amit gyakran elfelejtünk. Örülünk annak, hogy van egy külügyminiszterünk, aki érzékkel bír érdekeink iránt. Legyünk azon, hogy Magyarország és Ausztria között a belső békét helyreállítsuk.

A vita egyéb érvelésére, speczialiter a balázsfalvi román gyűlésre és a magyar liturgia kérdésére, mint nem a bizottsághoz tartozó kérdésekre, nem kíván most reflektálni. Ajánlja a költségvetést elfogadásra.

Lényegtelen részletes vita után az előirányzatot elfogadták.

A bosnyák-hercegovinai költségvetés.

Bulat a bosnyák vasutak néhány dolgában kér orvoslást.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter behatóan ismerteti a bosnyák-hercegovinai állapotokat. Ebbeli fejtegetései megegyeznek azokkal, melyeket a magyar delegáció négyes bizottságában tett. Megezőfolja a bosnyák közigazgatás ellen a külföldi lapokban fölmerült híreket. Ismerteti a bosnyák hitelviszonyokat. Majd foglalkozik a „Deutsches Volksblatt”-nak a bosnyák adminisztráció ellen közölt támadásaival és azokat megezőfolja. A kormányának az a czélja, hogy a bosnyák népet nemzeti irányának megtartása mellett az európai kultúrnép sorába állítsa, aztán bebizonyítsa a világnak, hogy az osztrák-magyar monarchia minden tekintetben meg tud felelni a reá bízott feladatnak. A bosnyák közigazgatás minden nemzetiségi és vallási osztrák és magyar állampolgárból van összeállítva, kik mind arra törek szenek, hogy a nép és az állami érdekeit igazságosan képviseljék. Szóelő elvállalja mindenért, ami ott lenn történt, a felelősséget, az érdem egészen a közigazgatási személyzeté, mely ott lenn igazán nagy dolgokat létesített. (Általános helyeslés.)

Barwinsky előadó elismeréssel adózik a közös pénzügyminiszternek és a bosnyák közigazgatásnak a megszállt tartományokban kifejtett működésért. Elfogadásra ajánlja az előirányzatot.

A delegáció elfogadja a javaslatot.

Következett a

hadügyi rendes költségelölányzat.

Bielohlavék: Minden hazafisága és a hadsereg iránt érzett nagyrabecsülése mellett tiltakozik a hadseregnek évről-évre vonatkozó emelkedése ellen. Elárkeztünk, hogy meg kell mondani, eddig és ne tovább! Le kellene szállítani a békeállományt, minthogy úgy se békeállományval vonulunk a hadjáratba. Ha csak századonként 10—15 emberrel szállítanók le az állományt, ezzel is milliókra menő megtakarításokat lehetne eszközölni.

Restringálni lehetne a nagy hadgyakorlatokat

a nyugdíj-osztásokkal se kellene oly könnyedén eljárni. E dolgok által 10 millió megtakarítás volna elérhető, annak nyomorgó népeink nagy hasznát vehetnék. A hadügyi kormány valóságos önzönvitalitást gyakorol. A radikális elemek, melyek évről-évre szaporodnak, első támadásukat a hadsereg ellen fogják intézni. Ezért jó volna, ha a hadsereg tekintettel lenne az általános hangulatra.

Beszéde végén utal arra, hogy a katonaság „Reglementje” csak kötelességekről szól, míg a legénység jogairól semmi sincs benne. Ez elkésredést szül. Kéri a minisztert, hogy hasson oda, hogy az altiszti jelvényeket az altisztek ne saját költségükön szerezzék be.

Kaftan is kéri a hadügyi kormányt, hogy legyen tekintettel a monarchia népeinek viszonyaira és szüntesse be az örökös emelkedéseket. Sürgeti a katonai igazságszolgáltatás reformját. Utal arra, hogy maga Fejérváry magyar honvédelmi miniszter is elavulnak, ösdinak mondotta a már fennálló katonai büntetőtörvénykönyvet. Majd a prágai zavargások alkalmával felmerült katonai szabálytalanságokra hívta fel a miniszter figyelmét. Végül megsürgeti a prágai vár-falak lebontását.

Czering (paraszt) a katonai szolgálatnak a földművelő-osztályra nehezedő káros következményeiről szól és a militarizmust okolja a szociális bajok terjedéséért. Könnyítéseket kér a fegyvergyakorlatoknál, a szükségtelen vexatiók nem emelik a hadsereg erejét és ügyességét.

A vita folytatását az elnök holnapra halasztotta.

A magyar delegáció.

(Teljes ülés.)

A magyar delegáció mai ülésén a hadügyi költségvetést tárgyalta, amelynél csupán Bolgár Ferencz és röviden gróf Apponyi Albert szólalt fel. Széles mederben indult meg a vita a harmincz milliós póthitel kérdésében.

Horánszky Nándor élesen bonczolgatta a hadügyi kormány eljárását, amelyet a legnagyobb mérvben helytelenített és kijelentette a maga és társai nevében, hogy a póthitelt el nem fogadja. Pulszky Ágost volt a következő szónok, aki élénken polemizált Horánszkyval és azt bebizonyította, hogy ellenmondásba jött önmagával.

A tárgyalást az idő előrehaladása miatt holnapra halasztották, amikor is elsőnek gróf Apponyi Albert szólal fel.

Elnök: Széll Kálmán.

Jelen vannak a közös miniszterek és a magyar miniszterek közül báró Bánffy Dezső, báró Fejérváry Géza és Lukács László.

Az elnök az ülést délután öt órakor nyitja meg.

Elnök: Kötelességet vélnék mulasztani, ha a tisztelt országos bizottságnak egy ma bekövetkezett szomorú gyászesetről nem tennék jelentést.

Ő felségét és a királyi házat szomorúság és csapás érte. Az isteni gondviselésnek úgy tetszett, hogy Lipót Lajos főherceget, magyar királyi herceget, ő császári és királyi fenségét, lovassági tábornokot, egy dicsteljesen megfutott katonai pályára és hosszú szenvedések után az élők sorából kiszólította.

A magyar nép s a magyar nemzet egyik boldogságát és büszkeségét képezi, hogy királyával együtt érezhet; a király és a királyi ház gyásza az országnak gyásza és ami gyászunk is.

Ami a király szívét (az elnök és az országos bizottság tagjai felállnak) bánattal tölti el, az szomorúságot okoz nekünk is.

Arra kérem a tisztelt országos bizottságot, hogy az ő felségét és a királyi házat ért gyászeset felett legmélyebb részvétét, legmélyebb fájdalmát méltóztassék jegyzőkönyvíleg kifejezni. (Helyeslés.) ezen érzelmének felállással kifejezést adni s elnökét megbizni, hogy legmélyebb fájdalomnak kifejezését a trón számolýához eljuttatni el ne mulasztja. (Élénk helyeslés.)

Ezután a tegnap elfogadott határozatokat végleg elfogadták.

Az összeegyeztető hetes albizottság tagjaivá megválasztották gróf Szapáry Gyula alelnököt, Falk Miksát, Hegedűs Sándort, Münnich Aurélt, Pulszky Ágostot, Szerb Györgyöt és gróf Teleky Sándort. Ezen választás eredményéről az osztrák országos bizottsága írásban fog értesítettetni.

Következett

a hadügyi költségvetés

tárgyalása.

Münnich Aurél előadó ismerteti a költségvetést s azt elfogadásra ajánlja.

Bolgár Ferencz afelett esodálkozni, ha a hadügyi költségvetés kisebbedne. Azt hiszi, hogy a hadügyminiszter azt a kellemes meglepést egyhamar nem szerzi meg. A költségvetés-

ben csupán a katonák jobb élelmezése az egyetlen újítás. A hadügyminiszter figyelembe ajánlja, hogy a magyar legénység a konzerveket nem veszi be s inkább éheznek, sem hogy azokat megegye. Más táplálékról kell gondoskodni. Felhívja, hogy a rendes költségvetés nagy emelkedést mutat, holott a hadügyi kormányzat lehetőleg takarékoskodnia kellene. Így feleslegesnek tartja a hadtestek ruháinak a javítását. Nem a ruha emeli a katonaság hírét. Ha már a három évi szolgálat szükséges, úgy a hadügyminiszternek legalább nagyobb számú legénységet kellene szabadságoltatnia a harmadik évben. Így nagy takarékoskosságot lehet elérni. Sürgeti a katonai büntető-reformot és arra kéri a minisztert, hogy a hadseregben az előléptetési viszonyok egalizálására törekedjen. A költségvetést elfogadja.

Elnök a vitát bezárja, mire általánosságban a költségvetést elfogadják.

A részletes tárgyalás során a Cattaro megerősítésére szolgáló kétmillió költsón visszatérítési tételéről felszólalt gróf Apponyi Albert és kijelenti, hogy ez a tétel homályos. Ezt az összeget vagy a 30 millió póthitelből fedezik, vagy pedig azon kívül történtek itt meg nem engedett kiadások, amelyeket meg nem szavazhatna. Ha az előbbi eset áll fenn, úgy kéri ennek a tételnek a függőben hagyását a póthitel tárgyalásáig.

Ezt a javaslatot a bizottság Münich Aurél felszólalása után elfogadta.

Ezzel a hadügyi rendes és rendkívüli költségvetést letárgyalják.

A 30 millió póthitel.

Münich előadó: A hadügyi albizottság a rendes és rendkívüli költségvetés letárgyalása után a közös hadügyminiszterium azon előterjesztését vette tárgyalás alá, amelyben fegyvernemek és hadianyag beszerzésére, továbbá erődítési intézményekre az 1898. évre 30,100,000 forintnyi póthitel engedélyezését kéri.

A hadügyminiszter az előterjesztés alapján kijelentette, hogy a szükséges felvilágosításokat szóval fogja a bizottságnak előterjeszteni. Ennek folytán a tárgyalás megkezdése előtt a közös pénzügyminiszter, a hadügyminiszter és a miniszterelnök indokolták ezen póthitelnek szükségességét.

Habár a költségvetési jog szempontjából, valamint azon ellenőrzési jog szempontjából, mely okvetlenül megilleti a delegációt a költségvetés keretén belül, ezen póthitelnek ilyenforma előterjesztése elvi kifogás alá eshetik, még sem zárkozható el a hadügyi albizottság azon érvek sulya és azon fontos kijelentések elől, melyeket a miniszter urak az albizottság előtt tettek, nem zárkozható el attól, hogy belátva azt, hogy a monarchia érdeke megkívánja és olyan helyzet állott elő, hol a közös kormánynak és mindkét kormánynak együttesen kellett a saját felelősségére határozni, az albizottság a maga részéről a póthitel indoklását elfogadja és a póthitel megszavazását a következő indoklás kíséretében ajánlja elfogadásra: (olvassa) „A kormány maga beismeri, hogy eljárása a költségvetési jogba ütközik, de felfejt az albizottság előtt azon kényszerítő és halasztást nem tűrő körülményeket, amelyek miatt a monarchia jól felfogott érdekében a kivételes és csak rendkívüli esetekben alkalmazható eljárásra határozta el magát és megmagyarázta azt is, hogy ennek bejelentésével miért volt kénytelen idáig várni. Az albizottság az adott felvilágosítások és részletes adatok alapján a póthitel szükségességéről meggyőződött és azt kivételesen engedélyezendőnek tartja ugyan, de annak hangsúlyozásával, hogy az országos bizottság ezen eljárást csak a legvégső esetben tartja, még a kormány felelőssége mellett is igazolhatónak és az ily kivételes eset is a lehető legelső alkalommal az országos bizottságnak, felmentés céljából, igazolással bejelentendő.”

Kérem a tisztelt országos bizottságot, hogy ily értelemben határozatilag kimondani méltózzassék, miszerint:

„A közös hadügyminiszteriumnak a hadsereg, fegyvernemek és hadi anyag beszerzésére, továbbá erődítési intézményekre az 1898. évre 30,100,000 forintig póthitel engedélyeztetik.”

Horánszky Nándor nagyon sulyosnak és jelentőségesnek tartja pénzügyi szempontból ezt az újabb megterhelhetetést. Úgy hallja, hogy ezt az összeget a másik államfélben költötték el, vagy fogják elkölteni ami újabb czáfolata annak, hogy mennyire zsákmányolja ki Magyarország Ausztriát. Holott csak az bizonyos, hogy Magyarország mindig áldozatkész és bizalma szinte megható. A hadügyminiszteriumnak istápolnia kell a magyar gazdasági érdekeket is és erre figyelmezteti a hadügyi kormányt. Költségvetési szempontból az ítélkezés felette nehéz, mert teljes homálylyal állunk szemben. A hadügyi előterjesztés valami programról is szól, ezt a programot azonban ismerni szeretné. (Helyeslés jobbról.) Azt hiszi, hogy itt olyan messzemenő tendenciákkal

állunk szemben, amelyek a törvényhozásnak eddig intencióját nem képezték. Szól ezután a hadsereg állományáról és ezt mondja:

Ha figyelembe veszem azokat, amik 1891, de különösen 1894. óta történtek, akkor azt kell találnom, hogy itt a hadi létszámnak oly természetű átalakulásával állunk szemben, amely a törvényhozásnak intenciójában nem állott és amely a tényleges viszonyok folytán mégis bekövetkezve, röjja az országra azokat az óriási terheket a melyek ma ezen fejlődésben előttünk állnak és mutatkoznak. En már abból a körülményből, hogy időkint foglalkoztam azzal a kérdéssel, hogy a tisztí létszámnak nagyfokú szaporítása mit jelent és mit jelenthet, más felfogásra nem jutottam, mint arra, hogy itt egy előkészítési akcióval állunk szemben, amelyre nézve, hogy helyes-e vagy nem, afelett én ma nem vitatkozom, de azt állítom, hogy ezt a törvényhozás hozzájárulása nélkülül intendálni, bevezetni, hogy ennek a fejlődésnek a lehetőségét megadni szabad nem volt.

A kormánynak a maga célját, törekvéseit és programját nyíltan kell feltárnia, hogy a delegáció az ország gazdasági erejéhez mérten határozhasson. Ellenkező esetben kockára van téve a védelem is, a melyért pedig minden ember áldozatra kész. A 30 millió póthitel kellőleg megindokolva nincs s a delegációval már előbb kellett volna közölni ennek az esetleges szükségességét. Így a delegációval nem lehet eljárni. A hadügyi kormány olyan költség megszavazását kéri, amelynek hova való fordítását maga a plenum nem tudja és nem is sejtí.

Ez alkotmányellenes és helytelen eljárás. Beszédét így fejezi be.

A tisztelt országos bizottság anélkül, hogy a maga egészében és a maga plenumában ezeket a körülményeket apróra ne ismerje, a kéri hitelt meg nem szavazhatja. Ha ezt mégis megteszi, akkor oly eljárást követ, mely hozzája és hívatásához nem méltó a legkevésbé sem, de nem méltó az alkotmányhoz sem, és legkevésbé méltó az ország nagy anyagi és erkölcsi érdekeihez, melyet hitem szerint ezen testületnek nem szabad soha egy perczre sem szem elől tévesztetni. Így áll a dolog és épen ebből a szempontból ily eljárásról hozza nem járulhatok, ily eljárást nem helyeselhettek. Sőt tekintve azon körülményt, hogy a közös kormány, — igaz, a másik két kormánnyal egyetértőleg, — jöbessen abba a helyzetbe, hogy az országra ketten is csinálják az adósságot, ezt alkotmányjogilag is igen egészségtelen dolognak tartom. En azért a magam részéről, midőn hangsúlyozom, hogy ezen eljárás helyeslésemel nemcsak hogy nem bírja, de sőt legerélyesebb tiltakozásomat hívja fel, — mindig alkotmányos értelemben mondom és nem a szó szoros értelmében, mert ehhez jogom nincs is, — kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a 30 millió póthitelt sem én, sem elvtársaim megszavazni nem fogjuk.

Pulsky Ágost felette csodálkozik Horánszky beszédén. Elénk ellentétet lát a beszéd eleje és vége között, sőt több helyen ellenmondást is. Annál inkább csodálkozik Horánszky konsekvenciái felett, mert a delegáció egyhangulag bizalmat szavazott a külügyi kormánynak politikájáért, s ez összefügg ezzel a kérdéssel. Tévedés azt hinni, hogy a hadsereg fejlesztése, vagy esetleges mozgósítás volna célba véve a póthitel kapcsán.

Ilyen természetű kiadásokról nem lehetett, nem is volt semmi körülmények között szó. De a másik része azon kiadásoknak, amelyek szükségessége és amelyeknek hiánya háboruszkodó felek közt tényleg ma is mindennap a hírlapi tudósításokból olvashatók, épen azok, melyek a hadi készenléthez, vagyis állandóbb szükségletű kellékek megszerzésére vonatkoznak, amelyek vonatkoznak nemcsak azon puskák és ágyúk megszerzésére, amelyeket a tényleg szolgáló és első pillanatban elinduló hadsereg igényel, hanem azokra is, amelyek az első rovatokra mulhatatlanul szükségessé, vonatkoznak oly természetű megrendelésekre és gondoskodásokra, amelyek nélkül akárminő háborút kezdeni könnyelmű kockázat. Mert csakugyan bizonyos idő kell ilyen előkészületekhez, bizonyos idő kell ily kellékek és szerelvények beszerzéséhez és azokról az utolsó pillanatban gondoskodni annyit jelent, mint azok birtokáról tényleg a szükség esetén is egyidejűleg legalább lemondani...

Horánszky Nándor: Ez igaz, de legalább a delegáció utján csinálják! Ez a különbség.

Pulsky Ágost tovább polemizál Horánszkyval, majd kijelenti, hogy ez a kérdés az esélyekkel szemben a bizalom kérdése. A póthitelt megszavazza. (Helyeslés balról.)

Gróf Apponyi Albert beszédét holnapra halasztja.

Elnök az ülést nyolcz órákor bezárja.

A póthitel tárgyalását holnap folytatják.

A parlament munkarendje.

(Az országgyűlésből.)

A képviselőház mai ülésében, mely a szövetségi javaslat harmadik olvasásával az utolsó érdemleges ülés is volt ebben a hónapban, báró Bánffy Dezső miniszterelnök érdekes kijelentést tett a parlament munkarendjéről. Ebben a kijelentésben benne vannak a még tárgyalásra váró kisebb-nagyobb javaslatok, de benne van az az érdekesebb tájékoztatás is, hogy az osztrák helyzetre való tekintettel a kiegyezési javaslatok bizottsági tárgyalása öszre marad. A nyári hónapokban pedig szünnete lesz a törvényhozásnak.

A miniszterelnök nyilatkozata egész terjedelmében így hangzik:

Gondolom, méltóztatik hozzájárulni, hogy a következő pünkösdi ünnepek előtt a Ház több érdemleges ülést ne tartson. (Helyeslés.) Természetesen, amennyiben szüksége fog mutatkozni, formális üléseket elnöki, bizottsági és miniszteri jelentések átvétele céljából tarthatni fog a Ház, kérem is a tisztelt házat, méltóztassék ez iránt, valamint az egyéb tekintetben szokásos intézkedések iránt az elnökségnek a felhatalmazást megadni. (Helyeslés.)

A legközelebbi ülést, tisztelt Ház, kérem, méltóztassék hétfőre, június 6-ára megállapítani és ezen ülés napirendjére, kérem, méltóztassék kitűzni a mentelmi bizottságnak két jelentését, amely tárgyalásra kész, továbbá a közigazgatási bizottság jelentését Huszt község határának rendezésére vonatkozólag, továbbá kérem ugyan- csak ezen ülés napirendjére tűzni ki a közlekedési bizottságnak azon három jelentését, illetőleg azon törvényjavaslatokra vonatkozó jelentéseit, amelyek ma lettek bemutatva, amelyek azonban, természetesen, addig ki fognak nyomtatni és szét fognak osztatni.

Ezek a bilisce-prandanoviczi keskenyvágyú vasutára, az ó-becse-ujvidék-titeli vasutára vonatkozólag és a budapest-budafok-tétényi helyi érdekű vasutára vonatkozólag előterjesztett jelentései, illetőleg törvényjavaslatai a kereskedelmi miniszternek. Majd azon ülésben módjában lesz a Háznak a továbbiakról határozni, illetőleg a következő ülések napirendjét megállapítani. Szükségesnek tartom azonban és kötelességem is, hogy a tisztelt Házat a legközelebbi idők munkálkodására vonatkozólag, valamint a nyári szüneteket illetőleg is tájékoztassam. A tisztelt Ház előtt fekszik egy néhány törvényjavaslat, nem kívánom azokat részletesen felsorolni; első sorban fontos a betegápolási költségek vonatkozó.

Thaly Kálmán: Pozsonyi kórház!

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Kérem, a pozsonyi kórház is, de hát ha azt felsorolom, akkor kénytelen lennék a többi is felsorolni. (Zaj a szélsőbaloldalon. Derűtség jobbfelől.) Azt bátorodom mondani, hogy a tisztelt Ház előtt fekszik egy sorozata a törvényjavaslatoknak, a többi kisebb jelentőségű — a betegápolási költségek vonatkozó javaslat iránt, gondolom, az intézkedések megvannak téve, ez annyira elő lesz készítve, hogy a pünkösdi szünetek után közelebből tárgyalható lesz. Szükségesnek látom továbbá a tisztelt Háznak jelezni, hogy a szeszitalmóregysiadó, a söritaladó, a cukorforgásiadó, a szeszkontingens, továbbá a cukorkiviteli prémiumra vonatkozólag, amelyek mind ideiglenes rendezést igényelnek, tekintettel az 1898. I. törvényzikk rendelkezésére is, a kormány törvényjavaslatokat fog — a legközelebbi napokban — beterjesztetni, amelyek a kellő időben előkészítve, a többi — különösen a betegápolásról szóló törvényjavaslat letárgyalása után fogják a tisztelt Ház munkálkodását június hó folyamán igénybe venni.

Amint a viszonyok állanak, nem lévőz kilátás arra, hogy Ausztriában a nyári szüneteket megelőzőleg vagy a nyár folyamán alatt a kiegyezésre vonatkozó javaslatok (Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk!)... bizottsági tárgyalás alá vonhatók legyenek, kénytelen vagyok legnagyobb inszálatomra jelezni, hogy a kormány nincs abban

a helyzetben, hogy a tisztelt Házzal ezeket közelebbi időben — értem a nyár folyamán alatt — tárgyalás alá vethesse. (Helyeslés. Felkiáltások a szélső-baloldalon: Bár soha se!)

Tisztelt Ház! A kormány azon nézetben van, hogy ezen törvényjavaslatok tárgyalása az ország érdekében van. (Ugy van! Ugy van! jobbfelől) de egyoldalul ezen kérdéseket tárgyalni nem tartja észszerűnek. (Helyeslés jobbfelől) és erre való tekintettel szükségesnek látom a tisztelt Házat tájékoztatni arra nézve, hogy a javaslatok bizottsági tárgyalása iránt legfőbb szkeptember hó folyamán fogunk intézkedni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Ezekben kívántam a tisztelt Házat tájékoztatni; ezek, azt gondolom, kellő felvilágosítást nyújtanak a tekintetben, hogy júniusban a Háznak kellő anyag fog rendelkezésére állani és előreláthatólag július és augusztus hónapban tárgyalások folyamatban nem lesznek. (Helyeslés jobbfelől) A napokat ma határozottan megmondani nem lehet, de nagyban és egészben ez az, amire nézve a tisztelt Házat ma tájékoztatni kívántam. Határozatot csak arra kérek, hogy méltóztassék a napirendet illetőleg elfogadni, amit proponáltam, tudniillik a két mentelmi ügyet, a Huszt község határrendezésének kérdését és a közlekedésügyi bizottságnak három, névszerint felsorolt jelentését.

Ezek volnának a június 6-án tartandó érdemleges ülés napirendjére kitűzendők. (Helyeslés.)

KÜLFÖLD.

A pápa levele Ferrerához. A pápa, mint Rómából táviratozzák, Ferrera milánói bűbörshöz levelet intézett, amelyben ügyes fordulattal sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy Ferrera a zavargások ideje alatt nem lehetett Milánóban, ahol a békét hirdethette és vigaszt nyújthatott volna. A pápa a milánói események okát a pápaság ellen való gyűlöletben keresi. A levél utolsó mondata így szól: Küzdjétek az igaztalanságok ellen a vallás érdekében. Római politikai körök az egész levelet úgy fogják föl, mint illetéktelen beavatkozást Olaszország belső államügyeibe.

Az angol-kínai szerződés. A „Pall Mall Gazette”, mint Londonból táviratozzák, mai számában közli annak a szerződésnek a tartalmát, amelyet ezelőtt három hónappal Anglia Kínával kötött. A szerződés főpontja az, hogy Kína Angliának 60 mérföldnyi tengerpartot ad érbe. Ez a part éppen Hong-Konggal szemben terül el. A többi érdekelt hatalom hozzájárult ehhez a szerződéshez.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Gervera y Topete spanyol admirális nem hagyta el Santiago de Cuba öblét, mert nincsen szene, amivel a hajóit fűtse.

A curacao-i holland kormányzó jelentése szerint a spanyol hajóknak már akkor sem volt szénük, mikor az ottani kikötőkbe befutottak. A hollandusok azonban csak két hajót engedtek be a kikötőbe és ezek is csak annyi szenet vehettek föl, amennyi lehetővé tette, hogy a legközelebbi kikötőt elérjék. A szénhiány azt is megmagyarázza, hogy miért menekült Cervera a Santiago-öbölbe és minthogy az ottani kikötőben alig találhatott elegendő fűtanyagot hajói számára, kénytelen volt ott maradni.

Camora admirális tartalék-flottája alig érkezhett Cadixba június közepe előtt. Ezért sietnek az amerikaiak Santiagót megtámadni. Sampson és Schley hajórajja tegnap indult el Key-Westből és a többi ma már Santiagóba érkezett. Haitiből pedig azt jelentik, hogy északról „ágyudőrejt” hallottak. Valószínű azonban, hogy csak a fantázia csinált a mennydörgésből ágyudörgést.

A spanyolok készültségét élesen jellemzi az a távirat, amely jelenti, hogy Cadixban 70,000 tonna köszén van felhalmozva s ugyanakkor a távoli harcmezőn egy egész hajóraj kénytelen tétlenül vesztegetni, mert szénhiány következtében a hajók teljesen harcshéptelenek.

A mai nap beérkezett távirataink a következők:

Robbanás a tenger alatt.

A „New-York Herald”-nak azt jelentik Key-Westből, hogy tegnapelőtt délután két órakor a parttól körülbelül huszonöt mérföld távolságban a különben csendes és sima tengeren négy amerikai hajó tengeralatti aknák fölrobbanása következtében erősen megrendült. A hajókon azonnal megindították a vizsgálatot, de mindent a legnagyobb rendben találtak; a víz fölülete egészen nyugodt maradt. Az egyik hajó tegnap visszatért Key-Westbe, hogy szenet szedjen föl. E hajó kapitánya azt hiszi, hogy tengerrengés volt, de a többi tiszt azt mondja, hogy a robbanás rendkívül erős és hirtelen volt és nem kísérté a tengerrengés ismeretes moraja. A hajók földzeten levő emberek valamennyien hanyatt vágódtak.

Egy ozirkáló hajó elfogatása.

New-York, május 24.

A „Journal” key-westi távirata szerint ott nagy izgalmat keltett az a hír, hogy a „Mongrove” amerikai hajó Kuba déli partjainál egy spanyol ozirkáló hajót elfogott.

Állítólagos tengeri ütközet.

London, május 24.

Newyorki estilapok azt a szénzációs hírt közlik, hogy Haiti szigetének partja közelében nagy tengeri ütközet volt a spanyolok és amerikaiak között, amelyben a spanyolok vereséget szenvedtek. A hír megerősítésre szorul. (N. Fr. Pr.)

New-York, május 24.

Több lap táviratokat közöl Washingtonból, hogy Schley tengernagy Santiagó de Cuba elé érkezett. Az „Evening Journal” jelentést kapott Port de Paicból, hogy Kubától északi irányban erős bombázást hallottak. Husz hajót láttak. A bombázás még egyre tart.

A döntő tengeri csata.

New-York, május 24.

A „New-York Journal”-nak jelentik Key-Westből: Egy jelzőgömb érkezett ide azzal a parancssal, hogy az összes kórházak tegyék meg haladéktalanul az előkészületeket sebesültek befogadására. Az orvosok és betegápolók parancsot kaptak, hogy foglalják el állásaikat.

New-York, május 24.

Az „Evening-World” key-west-i távirata jelenti, hogy az amerikai flotta a spanyolokat legkésőbb három napon belül ütközetre fogja kényszeríteni. A spanyol flotta tegnap délelőtt 11 órakor Santiago de Cuba-ban volt.

Expedíció Manillában.

New-York, május 24.

Minthogy nehézségek gürdültek a csapatoknak Manillába való szállítására szükséges elegendő számú hajók beszerzése elé, elhatározták, hogy szükség esetén lefoglalnak hajókat a kormány szolgálatára számára, ha a hajótulajdonosok vonakodnának megfelelő kártérítésért hajókat átengedni.

A köszén-kérdés.

Madrid, május 24.

Cadixból érkezett jelentések szerint a városban 70,000 tonna köszén van raktáron. Kevés idő múlva még további 100,000 tonna fog ideérkezni. A háborúra szükséges köszén ezzel teljesen biztosítva van. (N. Fr. Pr.)

Hadikészülődések a jövőre.

Washington, május 24.

A képviselőházban Pearce törvényjavaslatot terjesztett elő öt első osztályú ozirkálójáról, tíz torpedónaszád, tizenöt torpedóhajtó és tizenöt acél-ágyúnaszád építéséről. A honi anyagból építendő járművek összes költsége 39,250,000 dollár.

Egyezés a spanyolok és a francziák közt.

New-York, május 24.

Washingtoni távirat szerint ott mindinkább hiteelt nyer az a föltevés, hogy Leon Castillo azért sürgeti a Filippini-szigeteknek Franciaország részére való átengedését, hogy megakadályozza, hogy azok amerikai kézbe jussanak.

Köln, május 24.

A „Kölnische Zeitung”-nak jelentik Madridból: Sagasta és Castillo párisi spanyol nagykövet között táviratváltás folyik. Castillo állítólag fel van hatalmazva arra, hogy Franciaország kormányával rendkívül fontos ügyek felett tanácskozzék. Arról van szó, hogy Spanyolország pénzügyi és politikai helyzetét gyökerestől megjavítsák.

Az új spanyol külügyminiszter.

Madrid, május 24.

Almado Varis herceget kinevezték külügyminiszterre és már le is tette az süket.

A második Zola-pör után.

— Távirati tudósítás. —

Páris, május 24.

A „Temps” egy munkatársa meginterwiewolta Zolát, aki a következőket mondotta el arról, hogy micsoda magatartást fog tanúsítani a versailles-i esküdtszék előtt:

— A semmiségi panaszt az én saját kívánságomra nem adták be azonnal, mert különben az elévülési idő letelte miatt a további eljárást azonnal beszüntették volna. Már pedig én azt mondtam, hogy világosságot akarok. És amit mondok, amellett meg is maradok. Ellenem újabb pert indítottak. Erre a perre nekem nagy szükségem van. Mert nekem beszélnem kell még és én azt akarom, hogy még mások is nyilatkozzanak. Mindez persze csak akkor fog megtörténni, ha lojálisan és törvénytörően bánnak velem.

Én nem akarom magam kivonni a per következményei alól. Azonban azt igenis megkívánom, hogy a párisi esküdtszék elé állítsanak, hogy az ügyet egész terjedelmében tárgyalni lehessen. A tárgyalást már csak azért sem lehetett tegnap megkezdeni, mert az közvetlenül a választási izgalmak után nem lett volna tanácsos.

Azután meg nem hiszem, hogy a versaillesi esküdtszék elé tartoznék ez az ügy. Ha azonban a semmitűszék mégis a versailles-i esküdtszék elé utasítaná az ügyet, én a legnagyobb bizalommal biznám magamat az ottani esküdtekre.

Páris, május 24.

Walsin-Esterházy őrnagy megint fenyegetőzik. Mindenáron botrányt akar provokálni s úgy cselekszik, mint egy kétségbeesett ember, akinek nincs már mit vesztenie.

Walsin-Esterházy, ki az életveszélyes fenyegetésekben valósgos specialistává nőtte ki magát, a következő levelet intézte Picquard-hoz:

Ön ahelyett, hogy velem megveregetett volna, gyáván megfutott előlem. Tegnap még azt reméltem, hogy Versaillesban ráakadok önre. Mindenki tudta, hogy miért várok a törvénykezési palota kapuja előtt. Hát ha mégis van határa az ön gyávaságának! Ha volna, szeretném megtudni, hogy hol és mikor merészel szemem elé kerülni, mert szeretném önt megfenyíteni úgy, ahogy azt megígérttem. Holnapról kezdve három napon keresztül reggeli hét óra felé fel és alá fogok járkálni e két utcában. (Következik két párisi utcának neve, melyeket Esterházy pontosan megjelöl.)

TÁVIRATOK.

Francziák és angolok Nyugat-Afrikában.

London, május 24. A „Saint James Gazette” nem ad igazat a francia lapok optimista felfogásának, amelynek azok a francia-angol tárgyalások menete felől kifejezést adtak. A nyugat-afrikai differenciák még korán sincsenek eltüntetve. A francziák esetleg lemondhatnak ugyan Burras földjéről, de ezzel a kérdés még nincs megoldva. A helyzet rendkívül kritikus. Angliának az a legfontosabb teendője, hogy a Niger folyó hajózható alsó folyását teljesen szabadon tartsa. Amíg ez nincs Anglia részére biztosítva, a differenciák kiegyenlítésére gondolni sem lehet.

A „Westminster Gazette”, amely eddig a legnagyobb igyekezetet tanúsította az iránt, hogy az angol-francia differenciákat lehetőleg kevésbé éleseknek tüntesse fel, a legutóbbi napokban bizonyos nyugtalanságot árul el amiatt, hogy hír szerint Franciaország és Spanyolország közt tárgyalások vannak folyamatban a kanári szigetek vagy Fillippininek átengedése végett. A lap felszólítja Salisburyt, hogy ezuttal idejében alkalmazza a kellő eszközöket.

(N. Fr. Pr.)

Egy nagyherceg balesete.

Luxemburg, május 24. A nagyherceg tegnap este hálószobájában előtt elesett és jobb csípőizületén sérülést szenvedett.

Gladstone a ravatalon.

London, május 24. Gladstone-t ma tették ravatalra, amely a havardeni könyvtárban áll. Gladstone holteste salonruhába van öltöztetve. A ravatal az oxfordi egyetem skarlát-piros doktorköpenyével van befedve.

Szerbia és Oroszország.

Belgrád, május 24. Tegnap volt a Sándor király nevét viselő orosz hajó ünnepélyes keresztelése és felavatása. Az ünnepen Sándor király, Milán király, az orosz követség tagjai, a nisi orosz konzul és Georgievics miniszterelnök vettek részt. A reggelinél Sándor király a csárra és az orosz csári házra ültette poharát. Milán király, mint a szerb hadsereg főparancsnoka, Sándor király megbízásából, a szerb hadsereg nevében az orosz hadsereget és legfőbb parancsnokát, Miklós császárt ültette. Nekijudoff orosz ügyvivő Sándor és Milán királyok, valamint Natália királyné egészségére ültette poharát, aki orosz származású. A reggeli során Sándor király ismét felemelkedett és meleg szavakban emlékezett meg III. Sándor császárról. Este az orosz vendégek tiszteletére díszbéd volt az udvarnál.

Munkások a német-nemzetiek ellen.

Grác, május 24. A szociáldemokraták felbontották azt a szövetséget, amelyet a német-nemzetiekkel kötöttek. Hivatalosan kijelentik, hogy a szociáldemokraták saját szakállukra rendezhetnek tüntetéseket Gleispach ellen, de a munkások nem fogják a sült gesztenyét a német-nemzetiek számára kikaparni a parázsból.

Segítség a katonák családjainak.

Milano, május 24. Az itteni nemzeti színházban holnap jótékonycélú hangverseny lesz. A tiszta jövedelmet a fegyverszolgáltatásra behívott katonák családjai kapják. Remélik, hogy Verdi legújabb egyházi zeneművének első előadását éppen ez alkalomra tartogatja.

Strikeoló hordárok.

Ancona, május 24. A hordárok között strike ütött ki. Baldizera tábornok elrendelte, hogy valamennyi hajóról a berzaglierik hordják le a terheket.

Halálos ítélet.

Páris, május 24. Carrara gombatényész, aki egy pénztári szolgát meggyilkolt és holttestét elégette, halálra, feleségét pedig bűnrészesség miatt életfogytig tartó kényszermunkára ítélték.

A mostoha apa.

(Saját tudósítónktól.)

A képviselőház közigazgatási bizottságában az a mulatságos dolog történt, hogy Heltai Ferencz távirati uton küldött indítványokat Emsből a betegápolási javaslatához — amely javaslat maga is halálos betegségekben szynlódik.

Kardos Kálmán elnökelt a bizottságban s abban a nézetben lehetett körülbelül, a miben holdogult V. Ferdinand volt, hogy „uralkodni könnyű, csak ezek az átkozott aláírások ne volnának.” Kardos azt körülbelül úgy travestálhatta volna: Elnökölni könnyű, csak azok az átkozott határozatok kimondások ne volnának.

Sokat küzködött velük, nagy gondot adtak neki, hanem a nagy reformer Heltai mégis felderítette. Milyen ötlet! Táviratilag küldeni a módosítványokat. Ez aztán a praecedens.

Elgondolkozott a jó öreg ur. Ha úgy formálódik a világ a jövő században, már csak maga Szilágyi fog ülni a Házban a jegyzővel. Az egyik jegyző felolvassa a javaslatokat, a másik jegyző felbontja az ország minden részéről táviratilag beérkezett igeneket és nemeket s az elnök összeolvassa és kimondja a határozatot.

De most még korai a dolog és Kardos Kálmán felolvassván a házszabályokat, azt mondja, hogy ezek szerint minden bizottsági tag személyesen tartozik jelen lenni s ennél fogva a Heltai indítványai mellőzendők,

— Ugy van. Helyes — mondák a tagok.

Aidinger bácsit azonban ezalatt elfogta a kíváncsiság. Mégis csak valami nagy ideák lehetnek azok, amiket az ember táviratban tart érdemesnek elküldeni, hogy el ne vesszenek a világra nézve, mint a Tisza István indítványa ahogyan elveszett Pap Gézánál, illetve Láng Lajosnál.

— Nem tárgyaljuk őket, — mondá ki a határozatot Kardos s nagy lélekzetet vett utána, mint egy ember, akinek egy komplikált feladatot sikerült megoldania.

Aidinger megrázta a fejét, mint egy lázadó.

— Nem úgy van, kérem, mert én magamévá teszem őket.

Miért ne adoptálnám szegényeket? — gondolta Aidinger. Nekem semmibe se kerül s Heltaiának örömet fog szerezni.

— Ez esetben tárgyaljuk, mondta ki az elnök az új határozatot.

— Isten neki, hagyták rá a többiek. Halljuk! Halljuk!

S ezzel átadták az árva módosítványokat a mostoha apának. Ki mingyárt az első szakaszhoz kieresztett belőlük egyet.

Az első szakasz arról szól eredeti szövegében, hogy a betegápolási alap létesítéséhez két és fél perccel járulnak a városok és megyék.

A távirati módosítás mellőzni akarta a városokat.

A megyei emberek felfortyantak:

— Ostobaság!

Aidinger, mint egy jó mostoha apa, büszkén és vakmerőn nézett a szemükbe, fogadott gyermeket így utnak eresztvén:

— Tessék hozzászólni! — mondá fenhéjázva.

— Tessék előbb indokolni — rugtak rá a megyei keblűek.

Indokolni? Aidinger bácsi összeresztett s zavartan hebegte:

— Indokolni? Már hogy én indokoljam? Ezt?

— Természetesen.

Aidinger bácsi megsemmisülve nézett maga elé s aztán egy hirtelen elhatározással felszisszent, nagy fejét megcsóválva:

— Én ugyan nem indokolom, — sőt el se fogadom.

Lett nagy derűtség és a szegény emsi elme-
szülemények ismét szomorú árvaságra jutottak.

Z. F.

HIREK.

Junius hó 1-én új előfizetés nyílik az „Országos Hírlapra.”

Előfizetési ár:

Junius hóra 1 frt 20 kr.
„ 1-től szeptember 30-ig . 4 frt 70 kr.
„ 1-től december 31-ig . 6 frt 20 kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése május végével lejárt, hogy az előfizetés mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész fűrdőúvad alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtatásuk is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásnak a régi cím felemelésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 20 oldal.

— Lipót főherceg meghalt. Bécsből táviratozzák, hogy Lipót főherceg ma délelőtt 10 órakor Hörenstein kastélyban meghalt. Lipót főherceg már évek óta nem tudott székéről fölkelni; az egész napot egy helyben ülve töltötte, csak néha hordoztatta magát körül a kastélyban. Az utolsó években már valóságos élőhalott volt. Állapotáról ma reggel nyolcz órakor adták ki az utolsó orvosi jelentést, mely így szólt:

A lélekzetvétel percenkint 17, gyöngye. A hátán két újabb gangliózus roncsolódás. A fölszólás minden perczen várható.

Két órával később már halálhíret vitte Budenbe a táviró.

Lipót főherceg Milanóban született 1828. június 6-án mint legidősebb fia Rainier főhercegnek, a volt lombard-velencei alkirálynak. A családi tradíciókhoz képest ő is katona és 1835-ben a 35-ik gyalogezred tulajdonosa lett. 1848-49-ben részt vett Radetzky oldalán az olaszországi háborúban, két évvel később pedig mint hadosztályparancsnok a schleswig-holsteini csapatokat vezényelte. Legnagyobb érdeme a műszaki csapatok reorganizációja. A király 1860-ban nevezte ki műszaki vezérfelügyelővé és ebbeli működésének elismerésül két év múlva a Szent István-rend nagykeresztjét nyerte el. 1865-ben a tengerészeti csapatok és a hajóhad felügyelője lett és ő tette az első kísérletet a tengeri aknákkal és torpedókkal; ő állította fel az első tábori távirót. Ebben az időben adta ki könyvét a tengeri aknák megtalálásáról és felrobbantásáról. Az 1866-iki hadjáratban a 8-ik hadtestet vezényelte és részt vett a skalitzi és tobitochani ütközetekben s meg is sebesült. A hadjárat alatt nagy differenciái voltak Benedek főparancsnokkal. E differenciákról akkoriban senki sem tudott, csak később jutottak egy harezásati könyv kiadása alkalmával nyilvánosságra. A hadjárat után újra műszaki vezérfelügyelő lett, néhány évvel később pedig lovassági tábornok. Főnöke volt az orosz 25-ik dragonyos és a porosz 6-ik gránátos-ezrednek, lovagja többek között az aranygyapjas és a fekete sasrendnek. A hatvanhatodik háború óta teljesen visszavonultan élt Lipót főherceg Hörenstein melléti romantikus fekvésű remek kastélyában. Ritkán fogadott látogatót, akkor is csak néhány perczre. Még őcsacsi Rajner főherceget sem fogadta. Egyetlen szórakozás az volt, hogy fölolvastatott magának. Különbösen teljes elhagyatottságban élt. Szakállát már két évtized óta nem is nyíratta. Az utolsó években már valóságos élőhalott volt.

Lipót főherceg holteste pénteken este érkezik meg a déli vasuton és a pályaudvarról a szokásos szertartások mellett szállítják át a Hofburg kápolnájába, ahol ravatalra helyezik. A temetés előreláthatólag szombaton lesz, a requiem pedig június 1-én. A főherceg halálhírére Rainier és Ernő főhercegek és Mária főhercegnő az elhunyt ravatalához siettek. Az uralkodóház gyásza miatt elhalasztották a május 25-ikére és 26-ikára tervezett delegációsális ebédeket és a király a haláleset következtében szombaton visszatér Bécsbe.

— Jó rekkelt! Jó rekkelt! Akik ma délelőtt véletlenül az osztrák delegáczióális épület első emeleti folyosójára tévedtek, derűs epizódnak voltak a tanúi. Az ülés elején történt. A delegátusok kisebb-nagyobb csoportokban diskuráltak, csupán dr. Pergelt Antal, a német haladópart vezére, az ifjúsáék eme legádázabb ellenfele járkált fel és alá a folyosón és monologizált. A beszédére készült. A midőn elhalad egy kisebb csoport előtt, elébe áll dr. Metall Ottó nagybirtokos, egy finom modoru, jókedvű ur s így szólítja meg:

— Jó rekkelt, jó rekkelt natysakos tokdor Pergelt urr!

Pergelt a körülállók hangos derűsége között csapja össze a kezét.

— Aber, mein Lieber, sie kennen ja schon eine ganze Geschichte — ungarisch!

(De kedvesem, hiszen ön egész történetet tud magyarul.)

— Mintén németneg gell mektanulsz motyorul itt Puda pesten! — felelt büszkén Metall és nagy léptekkel ballagott be az ülésterembe, míg a kis csoport megilletődötten hajlongott ennyi magyar tudomány hallatára.

Hátba még megértették volna, hogy minő nagy igazságot mondott rossz magyarságával az osztrák képviselő.

— Brin miniszter meghalt. Brin tengerészeti miniszter — mint Róma-ból jelentik — ma délelőtt tíz órakor meghalt. Brin Benedek Turinban született 1833-ban. Egyetemi tanulmányait szülővárosában végezte, aztán hajóépítő mérnök lett és ebben elsőrangú tekintély volt. Ő tervezte és építette a livornói arzenál hajógyárában a „Duilio”, „Lepanto”, „Dandolo” és „Italia” nevű óriási páncélos hajókat. 1876-ban tengerészeti miniszter lett. 1892. május 15-én a Giolitti-miniszteriumban a külügyi tárczát vállalta el. Juniában elkísérte a királyi párt Berlinbe, amely alkalommal a fekete sasrend nagykeresztjét kapta. Novemberben képviselőnek választották. 1898. márczius hónapjában diplomáciai jegyzéket küldött Bécsbe, amelyben kijelenti, hogy a bécsi Szent Mihály-társulat Rómába való zarándoklása esetén a római nép valószínűleg nem tartja meg a vendégjog szabályait, mert a társulat minden alkalommal az egyházi állam visszaállítását szokta sürgetni s az olasz királyról és nemzetről nem szokott megtisztelő módon beszélni. Tavaly megint elvállalta a tengerészeti tárczát.

Egy éjjel érkezett római távirat Brin haláláról a következőket jelenti: Brin miniszter szívizérlődés következtében halt meg. Semmiéből sem lehetett halálára következtetni, mert noha rosszul volt, nem feküdt le, hanem hivatali teendőit végezte. Tegnap este Brin állapotát rosszabbra fordult és az éjet igen nyugtalanul töltötte. Rudini miniszterelnök néhány percczel Brin halála előtt tett látogatást nála. Midőn a király Brin súlyos állapotáról értesült, azonnal sietett, hogy meglátogassa, de már nem találta életben. Az eset a királyt mélyen megindította.

— Az unio ünnepe. Kolozsvárról táviratozzák: Az unio-ünnepélyek hivatalos programja a következő: Május 30-án délelőtt istentisztelet, majd a város díszgyűlése a Vigadóban, amelyben gróf Béli Ákos főispán elnöki megnyitóját után Albach polgármester tesz előterjesztést. Ezután Márki Sándor egyetemi tanár az uniót történelmi szempontból, Groisz Gusztáv képviselő közjogi szempontból méltatja, mire a főispán az ülést bezárja. Délben az egyetemi ifjúság által elhelyezett emléktábla leleplezése lesz, délután banket és népiünnepély, este pedig műkedvelői előadás zárja be az ünnepélyt.

— Halálhírek. Farkas Dező, a Király-malom hivatalnok, e hónap 23-án meghalt Budapesten. — Szilasbahi Bálint Gusztáv, a magyar királyi államvasutak hivatalnok, május 23-án, életének 64. évében meghalt Budapesten. — Horváth Mihály, volt fogarasi főispán, a nemrég elhunyt Horváth Gyulának testvérbátyja, ma vajd-azent-iványi birtokán 67 éves korában meghalt. Az elhunyt mozgalmas és érdemekben gazdag multra tekinthetett vissza. Mint 17 éves ifja végigkísérte a szabadságharcot, amelynek leveretése után külföldre menekült. Mire visszatér-

hetett, minden erejével a közügyeknek szentelte életét. 1868-ban alispán, 1882-ben pedig Fogarasmegye főispánja lett. 1892-ben nyugalmába vonult, de mindhaláláig megmaradt a Maros-Torda vármegyei evangélikus református egyház főgondnokának. Megyéjének és egyházának ügyeit, hazájának érdekeit mindig híven és a legnagyobb odaadással szolgálta. — Nyéki Németh Károly ügyvéd, 87 éves korában ma meghalt Pozsonyban. A népszerű öreg ur a szabadságharc alatt polgármestere, az alkotmány helyreálltakor országgyűlési képviselője, majd főbírája volt a koronázó városnak.

— Orosz segítség Boszniának. Z á g r á b b ó l igen figyelemreméltó hírt hoz ma a táviró. Eszerint egy moszkvai jótékonyági egyesület arra kérte a serajevo-i orosz konzult, hogy azoknak a bosnyák helységeknek neveit küldje be neki, amelyek segítségre szorulnak. Ebből is kitűnik, hogy az oroszok mennyire igyekeznek befolyásukat minden szláv elemmel érvényesíteni. Ezuttal azonban alighanem rossz helyen kopogtat az orosz jótékonyág, mert reméljük, hogy illetékes körök, ha ugyan van segélyezésre szoruló helység, gondoskodni fognak a segélyezésről és elejét veszik annak, hogy orosz pénz jusson a bosnyákok kezébe.

— Tisztelegések Falk Miksánál. Falk Miksa országgyűlési képviselőt, abból az alkalomból, hogy királyi kitüntetés érte, egymásután keresik fel üdvözléssel a különféle testületek. Ma a Magyar kereskedelmi csarnok és a Pesti Lloyd-Társulat küldötsége tiszteleg nála. Az előbbi Jellinek Henrik, az utóbbi Kohner Zsigmond vezette Falk elé, aki az üdvözlő beszédekre meghatóttan válaszolt. A kitüntetéshez ma üdvözlő levelet küldöttek az „Öthön” írók és hírlapírók köre tagjai és Arad város nevében Salacz polgármester.

— Rigó Jancsi operette-hős. B é c s b ó l táviratozza tudósítónk: Az itteni „Ös-Budavár”-ban, az ugynevezett „Wenedig in Wien”-ben egyfelvonásos operettet játszottak, amelynek címe „A szép Rigó.” A darab szerzője Zierer, ismert zeneszerző. A darab, amely rendkívül tetszett a közönségnek, Rigó Jancsi életét ábrázolja.

— Nagylelkű alapítvány. Az osztrák-magyar bank ő felsége ötvenéves uralkodói emlékére a budapesti általános poliklinikának 12.000 koronát adományozott azzal a rendeltetéssel, hogy ez alapítvány „Az osztrák-magyar bank 1898. évi Ferencz József császár és király jubiláris alapítványa” nevet viseljen.

— Merénylő boltiszolga. D a n c s ó Mátyás boltiszolga belopódzott ma reggel hat órakor gazdájának, Pauker Adolfnak lakásába, akinek a Lehel-utca 12. szám alatt pálinkakamérese van. Az első szobában a kereskedő huszonhárom esztendő, Ármán nevű fiát találta, aki még aludt. Alig is lesz többé ébredése, mert a kegyetlen ember a nála lévő vastag deszkával agyba-főbe verte és aztán elmenekült. A szerencsétlen ember most a halállal vívódik. A rendőrség letartóztatta a szolgát, aki azt vallotta, hogy bosszúból akarta megölni Pauker Ármánt. A házbeliek állítása szerint a boltiszolga és Pauker Ármán megelőzőleg soha sem civődtek és így nincs kizárva, hogy Dancsó bűnét rablógylókosságnak minősítik, mert valószínű, hogy nem a bosszu vezérelte, hanem lopni akart. A merénylőt letartóztatták.

— Leégett város. Óriási tűzvész pusztított tegnapelőtt éjjel a Páris közelében fekvő Puis-Drouet mezővárosban. A tűz északkeleti szélről hajtva, gyorsan terjedt el a többnyire szalmafedéles házak hosszú sorain és megakadályozását még csak megkísérlni sem lehetett. A rémület és a kétségbeesés igen nagy volt. A mély álmukból fölvert emberek fejvesztve futkostak az utcákon és még a házakban lévő jószágok megmentésére sem gondolt senki. Az utcákon rettenetes, fojtó füst terjedt el. A lángok toronmagasságra szöktek az ég felé és messzire bevilágították az egész tájat. Butorok, élelmiszerek, ruhák és ágyneműk rettenetes bűzt okoztak égtükben. A nagy lángok és nagy, fojtó füst okozta rémületet még fokozta a segítségért kiáltó gyermekek és betegek lármája, kisérve a bezárt állatok és szárnyasok kétségbeesett ordítással. A nagy robajjal összedőlő házak romjai közt aggodalmas arccal futkostak az emberek, nem törődve semmit a földön heverő zsaránkokkal és megszenesedett csontokkal. Nagysokára aztán

megérkezett a katonaság. Műszaki csapatok, gyalogosok és a 13. vésztesszred emberei. Valamennyi tüzoltó-készülékkel ellátva. A működésbe hozott fecskendők azonban nem használtak sokat. A házak ekkor — ötnek kivételével — mind lángban állottak, sőt több épület el is hamvadt már. Ami még menthető volt, oda lehetetlen volt eljutni a rettenetes hőségtől. A kora hajnali órákban aztán befejezte romboló munkáját a tűz. Szenesedett gerendák, megfüstösödött kőhalmazok és néma kétségbeeséssel őgyelgő alakokra tűzött le a fölkelő aranyosfényű nap. Elpusztultak az élőfák mind, s a madarak is elmenekültek más vidékre. A pusztulásnak lesújtó képe tárult a szerencsétlenek elé. Hányan pusztultak el, kik vesztették el apjukat, anyjukat, gyermeküket, azt még nem lehet tudni. Eddig csak öt holttestet találtak: négy gyermekét és egy öreg emberét. A többinek csak akkor fog-nak nyomára jönni, ha egybegyűlnek a megmenekültek. A nyomor természetesen igen nagy, mivel az élelmiszerek is mind elégték. Még csak egy pohár vizet sem ihatnak, mert az oltáshoz minden kutat kimerítettek. Párisból nagyobb küldemény ruhát és ennivalót helyeztek kilátásba.

— Requiem Frank Ferenczért. Ma reggel 8 órakor mutatták be a piaristák házi kápolnájában Frank Ferencznek, a rend elhunyt főnökének, lelki üdvéért az engesztelő miséáldozatot. A kápolnát a néhai rokonai, rendtársai s a kegyesrendi gimnázium növendékei színtől megtöltötték. Az egyházi szertartást Firtinger Jakab piarista atyja növendék papok segédletével végezte s a növendékpapság kara gyászszólamokat énekelt.

— Templomrablók. A szombatról vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a bajai zsidó templomba. A női karzat ajtaja nyitva volt, ide felmentek és innét kötél segítségével leereszkedtek a templom belsőjébe. Miután a templomi kincstartó ajtaját sikertelenül próbálták felfeszíteni, feltörték két gyújtóperselyt és abból mintegy 35—40 forint emeltek el. Minden jel arra mutat, hogy csakis a helyi viszonyokkal ismerős emberek követhették el a tettet.

— Méz helyett halál. Szollár Péter, pusztaverebélyi gazdálkodónak Sándor nevű 10 éves fia játékközben a kertben lévő méheshez került. Játéktársai biztatására az egyik kaptárt bolygatni kezdte és hogy mézhez akart jutni, azt a polcra véletlenül letaszította. A megzavart raj a zaklatást nem tűrte büntetlenül, és ezer meg ezer méh a könnyelmű kis fiúnak támadt. A futás nem használt, mert a fulánkoss sereg egész a kertajtóig üldözte, hol a fia összevissza szurkálva dagadt tagokkal földre roskadt. Nagy jajgatására apja, anyja odarohantak hozzá s a szerencsétlent a házba bevitték. Még az nap estefelé meghalt.

— Öngyilkossági kísérlet. Smal András 47 éves napszámos tegnap este öngyilkossági szándék-ból a villamos elé vetette magát a Lehel-utczában. A kocsi vezetőnek szerencsére elég ideje volt a kocsit megfékezni és így Smalnak semmi baja sem történt.

— Jégverés. Nagy jégverés pusztított e hónap 21-én délután Varjas temesmegyei, Pé-szák és Sándorházi torontálmegyei községek határában. A gazdáközönség igen nagykár szenvedett, mert a szépen álló vetések nagy részét elverte a mogyoró- és diónagyású jég. Varjas község határában inkább a kukorica vetést érte, ahol ennél fogva a kár nem olyan jelentékeny.

— Eltűnt gimnázista. Özvegy Valovitz Györgyné rozsnói urnő egyik 12 éves fiát, ki igen élénk természetű volt, beadta a rimaszombati gimnáziumba, abban a hitében, hogy jó hatással lesz a gyerekre az idegen kéz vezetése. A múlt héten valami pajkosság miatt nevelője megpirongatta, háziasszonyja pedig azzal ijesztgette, hogy nem viszik haza a vakációra. A II. gimnáziumi tanuló ekkor megszökött és azóta nem bírtak nyomára akadni.

— Bérmeálás. A ferencvárosi plébánia-templomban pünkösdi vasárnapján reggel nyolcz órakor kezdődik a bérmeálás, amely hétón ér véget. A bérmeálást Bolitzár József főszentelt püspök érseki helynök végzi. A bérmeálásra előkészített növendékek holnap gyóznak és csütörtökön áldoznak a ferencvárosi plébánia-templomban.

— **A temesvári katonaszabadítók.** Hornung elfogott katonaszabadítási szédelő, kinek ügye annak idején nagy feltűnést keltett — mint temesvári tudósítónk táviratozza — a bizonyítékok sulya alatt vallani kezd, eddig ugyan csak egy ügyre vonatkozólag tett töredelmes vallomást. Beismerte, hogy Schmelzer lieblingi paraszttól János nevű fia kiszabadításáért 1200 forintot vett fel. A fiúnak valami szert adott be, melyvel színleges fülhajt idézett elő, majd látszólagos kurára a Nagyváradi mellett levő Félix-fürdőbe küldte és a nagyváradi utóállításnál sikerült őt végleg kiszabadítani. A hírói és katonai vizsgálatot most erélyesen folytatják Nagyváradon.

— **Tigrisakaland.** Rettenetes halállal pusztult el a minap Brock Walter, az indiai Mahrattavasut mérnöke. Szenvedélyes tigrisvadász volt és rendesen szerencse kísérte vakmerő vállalkozásait. Szobája falai tapéták helyett tigrisbőrökkel voltak kirakva, valamennyi maga elejtette állatokból. Brock Angolországba akart visszatérni, de mielőtt utrakelt volna, még egyszer áldozni akart leküzdhetetlen vadász-szenvedélyének. Épen arról értesült, hogy a saját vadászterületén hatalmas tigris veszélyeztet a környéket. Gyors elhatározással, két tarse kíséretében, a veszedelmes fenevad üldözésére indult. Csakhamar meggyőződtek róla, hogy valóban rendkívüli példánnyal van dolguk. Brock első lövése nem volt halálos: a sulyosan sebesült vadállat elvándorolt és eltűnt a bokrok sűrűjében és a mérnök utána sietett. Ügyet se vetett rá, követik-e társai vagy sem. Rövid távolságra meg is találta a tigrist: kinyújtott tagokkal a földön feküdt. Brock óvatosságból lassan közeledett. Mikor már a közelében volt, a fenevad felugrott és rávetette magát a vadászra. Oly villámgyorsan történt ez, hogy a szerencsétlen mérnök még csak nem is gondolhatott a lövésre. Irózatos küzdelem kezdődött most. A bestia karmának egyetlen csapásával leszakította a húst a mérnök jobb karjáról, majd pedig a mérnök fejbőrét a szoros értelmében leskalpírozta. Brock borzalmas kiáltásaira elősiettek társai, mire a fenevad a sürűségbe szökött, ahol másnap kimúlt. A mérnök, bár sebei rettenetesek voltak, két angol mértőföldet gyalogolt s két nap múlva meghalt a kórházban.

— **Odaégett a bölcsőben.** A bácskai Mathavics községben Kunyovics Iláné, midőn hazuról távozott, az öt éves Iván és a másfél éves Lázár nevű gyermekeit bezárta a szobába. Lázár a bölcsőben feküdt, az Iván gyerek pedig elkezdett gyufával játszani és néhány égő gyufát a bölcsőre dobott, miáltal az ágynevelő tüzet fogott és egyszerre csak lángba borult a bölcső. Mire a szomszédok az Iván gyerek rémült kiáltására és az ablakon kitóduló füstre figyelmesek lettek és a lakásba behatoltak, már egész szánná égett a bölcsőben fekvő másfél éves kis gyermek, az öt éves fiú csak két könnyebb égési sebet szenvedett.

— **A vaktöltés halottja.** Bécsi tudósítónk telefonozza: A napokban sajnálatos szerencsétlenség történt a brucki táborban. A Mannlicher-puskával véghezvitt töltési és lövés gyakorlatok alkalmával egy a hátsó sorban álló katonának a fegyvere elsült. Nyomban a lövés után az első sorban álló katonát vértől elborítva terült el a földön. A lövés a fején találta. Három nap múlva meg is halt a szerencsétlen. A nyomozás kiderítette, hogy a gyilkos katonát vaktöltéssel idézte elő a szerencsétlenséget. Fegyverében vaktöltés volt, de elfelejtette a zárcsapot becsukni s így a fegyver elsült. Ez a sajnálatos eset bebizonyította, hogy a Mannlichernek még vaktöltéssel is milyen borzasztó a hatása.

— **Ellopott telefondrótok.** A bécsi-triesi telefonvonalon — mint Bécsi telefonálják — megszakadt a forgalom, mert ismeretlen tettesek másfél kilométer hosszúságban ellopták a telefondrótot.

— **Halálos szerencsétlenség.** A gondatlan építkezésnek már ismét halottja van. A sziv-utca 38. szám alatt folytatott építkezésnél ugyanis a munkások ma délelőtt pinczét ástak. Közben a munkások mellett álló régi fal bedőlt és maga alá temette Wagnez Frigyes 40 éves családostól megmivest. Mire a kövek alól kiszabadították a szeren-

csétlen embert, halott volt. Csudával határos, hogy a többi embernek semmi baja nem történt. A vizsgálatot megindították annak kiderítésére, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Villámujtotta család.** Szocsán krassószörényi község határában egy idősebb parasz-asszony lányával és fiával a kukoricaföldön dolgozott, mikor hirtelen zivatar lepte meg őket. Veszükre a közel levő kunyhóba menekültek, de alig néhány percnyit ott tartózkodásuk után a kunyhóba villám csapott le, mely mindhárunkat megölte, a kunyhót pedig porrá hamvasztotta. A falubeliek csak másnap reggel akadtak a három megzenesedett holttestre.

— **Az önkéntes halála.** Ma hajnali négy óra körül izgalmas esetnek volt tanuja az a néhány ember, aki a vámbázkörségi Mitsek-féle kávéházban időzött. Betért oda Granitz Ferencz 22 éves 32. gyalogezredbeli önkéntes és leült az egyik asztal mellé. Egyszerre csak revolvért rántott elő és mellbe lötte magát. A golyó sulyos sebet ütött rajta és ekkor a jászberényi-uton levő lakására szállították. Mi azóta kezébe a gyilkos fegyvert, senki sem tudja.

— **Uj telep.** A főváros környékén — a rohamos fejlődés jeleiként — keletkező új telepek közül legfigyelemreméltóbb a Római fürdő csaiádház-telep, mely egészséges fekvésű és jó közlekedésű fel fogva leginkább van hivatalra, hogy üdülő- és lakóhelyül szolgáljon. A ház helyek felosztásánál igen célirányosan történt intézkedés arra, hogy minden ház hely 20 hold kerttel birjon, az utak szélesek legyenek és hogy a telep rendes csatornázási, vízvezetékét kapjon, melyeknek terveit a mérnöki hivatal már jóvá hagyta. A telektulajdonos a vevőknek a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtja; érdeklődőknek a telep titkára, dr. Ringer ügyvéd (kerepesi-ut 6.) szívesen ad felvilágosítást.

— **Gleichenberg gyógyhely.** Szép Styriának ezt a fürdőhelyét méltán sorozzák a világ első fürdői közé. Elismert gyógyerejű ásványos forrásait és kedvező égélly viszonyait orvosi tekintélyek különösen jó hatásának minősítik a légzési szervek betegségeinél. De a gleichenbergi gyógyintézetek mintaszertű és sokoldalú berendezése, egészségügyi rendszabályai, valamint ellátási és lakásvizonyai szintén a legelőkelőbb fürdők sorába emelik Gleichenberget. Hogy mennyire igyekszik ez a fürdőhely az újkor igényeinek megfelelni, arról a bécsi jubileum kiállításán kiállított forrás-termékek és a fürdőhelyre vonatkozó tárgyak tanuskodnak.

— **Magyar kerékpárok diadala.** A mostani kerékpárversenyeken az Adriamagyar kerékpár-ípar gyártmányai ugyancsak kitesznek magukért. Legutóbb május 22-én Kolozsvárott rendezett kerékpárverseny alkalmával arattak diadalt az Adria gyártmányai, amennyiben a összes díjakat az Adria-kerékpárok tulajdonosai vitték el.

— **Legjobb egyenruhák,** legszebb díszöltönyök legelőkelőbb libériák Tiller Mór és Társa cs. és kir. udvari szállítóknál Budapest, Károly-laktanya.

— **Linhart Vilmos** festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, cimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII. Hunyady-utca 27. Telefon.

— **Szenzációs eredményt** jár a „Mort” polokairtőszert használata, melyről bővebbet a lapunkban ma megjelent hirdetés közöl.

Napirend.

Naptár. Szerda, május 25. — Római katolikus: Orbán pp. — Protestáns: Orbán. — Görög-ortodox (május 13.) Glícia. Zsidó: Sivan 3. Schelohschah. — Nap két: 3 óra 58 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 25 perczkor. — Hold két: reggel 7 óra 49 perczkor. — Nyugszik este 11 óra 12 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. **Udvari ebéd** a királyi palotában délután 5 órakor.

Iparművészeti múzeum és nemzetközi kiállítás nyitva d. e. 9 órától 12 óráig és 2—5 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1 óráig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben, nyitva este 6 óráig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1 óráig és 8—5 óráig.

Természetrajzi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12 óráig. (Múzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Tavaszi nemzetközi tárlat az új múzeumban, nyitva 9-től esti 7-ig. Belépődíj 50 krajczár.

Nemzeti múzeum képtára nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárlat 50 krajczár belépő díj mellett tekinthető meg.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1 óráig.

Verekedő képviselők.

A hírhedt Lepsényi képviselőt, aki folyton és folyton ellentétbe helyezi magát a nemzeti érzésekkel zabolázatlan fanatizmusában és ferde bigottságában, ma Olay Lajos országgyűlési képviselő a Ház ülése után bevárta a képviselőház épülete előtt és daczára annak, hogy Lepsényit egy csomó, védelmezésére kirendelt rendőr állta körül, bottal megverte.

A megütélegelésre a heves vérmérsékletű Olay Lajost, kinek aztán többen segítettek, a Kossuth Lajos iránti kegyelet megsértése indította. Kétségtelen, hogy Lepsényi egyike a magyar közélet szánalmas alakjainak, aki a rokonszenvet nem érdemli meg. A büne is olyan, mely undorral tölti el a jó magyar embert. Igaz, hogy a Házban vezekelt érte, de ez a nyilatkozata se volt elég töredelmes, ennél fogva kielégítő, mindegy megvezekelt — de ettől eltekintve se helyeselhettük, hogy országgyűlési képviselők a képviselőház előtt tettleges verekedést inszenizroznak. Ezt nem lehet megrovás nélkül említeni. Annál inkább elképedtetlenítő ez a körülmény most, mivel az osztrák képviselőház a melegágya a botrányoknak és a durvaságoknak — szinte reszketünk érte, hogy ilyenkor a magyar képviselőház úgy egészben, mint egyes tagjaiban — őrizze meg a testülethez és az álláshoz méltó komolyságot.

Nem Lepsényit sajnáljuk, hanem sajnáljuk, hogy magyar képviselők nevével kapcsolatos botrány történt a Ház ülése után a Ház kimeneténél. Mit gondolnak ilyenkor a haza atyáiról az utcán összegyűlt jogászok?

A megtorlásnak ez a módja kétségtelenül helytelen volt. Már az se magyaros, hogy többen ütöttek egyetlen embert. Igaz másrésről, hogy Lepsényi papi volta kizárta a gentlemanlike megtorlási formát. Az a csatorna (a lovagias összemétközés), melyen a politikában fölforgott szenvedélyek rendszerint lefolynak — nem állt rendelkezésre s azért nem lehet elégszer ismételni, hogy a papok nem valók a politikába. Mert ilyenforma dolgok jönnek ki azután epilognak s ezek nem használnak sem az egyház, sem a parlament tekintélyének.

Tudósítónk a Lepsényi-esetről a következőket jelentik:

A viharadarak.

Olay és Pichler, a két szélbéli viharadár, már tegnap is folyton vijjogott, amikor Komjáthy Béla a parlamenthez és önmagához illő méltósággal tört pálczát a Kossuth-gyalázásban talált Lepsényi fölé. Az ő vijjogásuk már akkor jelezte, hogy a szélsőbél nem éri be a Komjáthy fölépésével.

— Meg kell botozni!

— Agyon kell ütni a gazembert!

Ez volt az ő jelszavuk. És ámbátor a tegnapi incidens következtében a néppárt hirtelen értekezletre gyűlt, amelyből eléggé lojális nyilatkozatot küldött szét a sajtóhoz, ámbátor továbbá híre járt, hogy Lepsényi maga is vezekelni akar hibájáért: a szélbéli viharadarak nem engedték szíváukban ferközni az engesztelődés érzését. Egy tűzben siettek a parlamentbe és minden eshetőségre a Múzeum-kertbe toborzották az egyetemi ifjuság szolgálata későbbi elemeit is, hogy ezek lehetőleg inzultálják Lepsényit, ahol érik.

A Sándor-utca öble ilyenformán tizenegy óra tájban tele volt suttyogó ifjakkal, akiknek az arca, a viselkedése már messziről hirdette, hogy valami akciójuk készül. De csakhamar kivonult a rendőrség is, aminek az volt a következtése, hogy az ifjuság kénytelen volt a Múzeum-kert vasútszalimögé húzódni és az aktív szerepléstől körülbelül el is volt vágva.

Talán épen ez bocsátotta fel Olay Lajost és Pichler Gyózót, akik érezték, hogy a rendőrség el-

vágta azokat a szálakat, amelyeken ők a kirendelt ifjakat rángatni akarták. Nekivörösödve tanácskoztak a képviselőház folyosóján, hogy mit kellene tenniük. És úgy lehet, ekkor még nem gondoltak arra, hogy maguk lépjenek aktivitásba. Szerényen beérték volna a rendezés dicsőségével is. Történt azonban, hogy az ő tanácskozásuk után, amikor Pichler Győző épen a Múzeum-kertbe zárt ifjúságot akarta fölkeresni: utközben észrevette Lepsényi Miklóst, aki nem minden izgatottság nélkül iparkodott a baloldali folyosóra, a néppárt pihenő helyéhez.

Pichler abban a pillanatban mindenről megfeledkezett és rekedten, színéből kikelve, rontott Lepsényire:

— Aljas gazember! Leszedjük a bőrdet!

Lepsényi futva próbált menekülni. Pichler még utána kiáltott:

— Komisz! Alávaló! Hitvány! Ki kell verni a Házból!

Egyszerre nagy csoportosulás támadt a folyosón. Gróf Zichy Aladár méltatlankodva szólt Pichlerre, hogy ilyen inzultus még sem való a képviselőházba; a szélsőbal higgadtabb elemei is csitították a színéből kikelt kölesdi képviselőt. Csak Olay Lajos törtetett dühösen melléje, hogy támoassa.

— Hol van? — ordította rekedten. Hadd mászkos a képe.

Am Lepsényi ekkor már Asbóth János karján szerencsésen elmenekült és a halfolyosó toalettszobájában rejtőzött el. És mialatt a folyosón egyre höt a forrongás a szélsőbal kaptak össze néppártiakkal, Lepsényi ki nem mozdult rejtekhelyéből. Ott járkált a szobában Asbóthtal, [aki megmondta neki, hogy milyen értelemben nyilatkozzék majd a Házban. Mert hogy nyilatkoznia kell, azt Lepsényi a saját pártjának magatartásából látta. Egyszerűen választást engedtek neki, hogy vagy kilép a néppártból, vagy nyilvánosan bocsánatot kér a képviselőháztól. Amire Lepsényi el is szánta magát.

— Csak engedjenek beszélni! — mondotta reszkető hangon.

Egyik-másik elvtársa aztán beállt a terembe figyelőnek. Ott meglehetősen csöndesség volt. Az öreg Madarász, aki aranymandátumának megünneplése után ma bejött a Házbá, szívélyesen megálljeneztek. Aztán bizottsági jelentések kerültek a Ház asztalára. Bánffy Dezső a tokiói és cettinjei követési paloták építéséről terjesztett be jelentést. Szóval: csöndben folyt a tárgyalás.

Elérkezettnek látszott tehát az idő, amikor Lepsényi besurranhat a tanácssterembe. S meg is tehetette észrevétlenül. De mikor a völgyön át akart menni az elnöki dobogóhoz, hogy bejelentse az elnökök Berzeviczy Albertnek vezeklő szándékát, más haj érte. Utja ugyanis a szélsőbal mezője szélén vezetett el s ahogy odaért, még a modorában annyira kényes Kossuth Ferenc is úgy kijött a sodrából, hogy haragtól reszkette kiáltott Lepsényire:

— Oh... gazember!

A kis néppárti pap sápadtan ugrott odébb, mert a szélsőbal úgy mozgott, mintha nem állna meg a gyalázó szavaknál. Valahogy Lepsényi feljutott az elnökhöz és megmondotta, hogy napirend előtt szólni szeretne. Berzeviczy a vállait vonta, mert a szabályok szerint az ilyesmit az ülés előtt kell bejelenteni. De számolt a Ház hangulatával és mégis megkérdezte, hogy megengedi-e a képviselőház Lepsényinek a napirend előtt való felzárkózását?

Lepsényi mosakodása.

A padsorokban erős mozgás támadt.

— Beszéljen! — hangzott jobbról is, balról is.

És ekkor Lepsényi holtápadtan emelkedett szólásra. Pártjából alig volt valaki mellette. A szélsőbalról hideg arczok meredtek feléje. A többség csöndben és nyugodtan, de nagy érdeklődéssel nézett az eljövendő elé. A karzat pedig feszülten állt.

Lepsényi így szólt:

— Kérem, hogy a tegnapi incidens után kötelességem felszólalni, hogy a Ház bocsánatát kiadjam a magam számára és egyszerűen kijelentsem, mindezt milyen sajnálom azt, hogy az az

ismeretes hirtetés, amely a felháborodást okozta, amely visszatetszést szült és megbotránkozást keltett...

— Nem ok nélkül! — hangzott a szélsőbalról.

— Nem ok nélkül, beismerem. Beismerem, nem ok nélkül keltett felháborodást. Mélyen sajnálom, hogy ez a lapomban megjelent. Kijelentem, tisztelt Ház, továbbá azt is, hogy épen azért, mivel ezt igazán sajnálom, intézkedtem is már nemcsak afelől, mert az nem volna elég, ugyszólván semmi volna, hogy ez a hirtetés ne ismétlődjék, de intézkedtem: felől is, hogy az az összeg, melyet e hirtetés által ama könyvért beküldöttek, ne szolgáltatassék át a nyomdának és így azon könyvből egyetlenegy példány se menjen szét. Tisztelt képviselő urak! nem akarom magam mentesíteni; őszintén bevallom, hogy tévedtem, épen azért azt hiszem, hogy a képviselő urak ezt az őszinteséget méltányolni fogják.

Házalós csönd fogadta a töredelmes nyilatkozatot.

Csak Rátkay László ugrott föl.

— Dicsőség a Kossuth Lajos nevének örökké! — kiáltotta és egy pár ifju honatya kórusban utána: — Örökké!

Menekülés.

Aztán a jelenetnek vége volt. A törvényhozás a rendes munkáját végezte és Lepsényi kiment a folyosóra. De kimentek a szőlőből is az engesztelhetetlenek. Olay Lajos és Pichler Győző most is tüzeltek és a folyosó hangos volt az ő ingerült megjegyzéseiktől. Néhány Kossuth-párti újságíró is csatlakozott melléjük s aztán kivonultak az utcára, ahol a rendőrség Krecsányi kerületi kapitány vezetésével teljesen elvágta a tüntetni szándékozó ifjak útját. Olay és Pichler még egy kísérletet tettek, hogy az ifjúság manőverének utat nyissanak. Gonyolódva szóltak a rendőrökre:

— Vigyék inkább haza Lepsényit, hogy le ne bunkózzák utközben!

Egy pár fiatalabb szabadelvű honatya is volt a közelben. Nevetve emlegették:

— Ez a rendőri beavatkozás kedvére lesz a néppártnak.

Mikor azonban világos volt, hogy a rendőrség a képviselőház előtt az ifjúság minden manőverét meg fogja akadályozni, Olay és Pichler másra szánták el magukat. Most már ők maguk lesik meg Lepsényit és inzultálni fogják. Nem is csináltak titkot belőle. S mialatt odabenn a tanácskozás már a vége felé járt, a folyosón már szerte beszéltek, hogy Lepsényi a vezeklés után sem viszi el szárazon. Az igazat megvallva, a képviselők többsége egy pillanatra sem képzelte, hogy tettlegességnek lesz tanuja. Szitkokra várt és fütyökre, amiknek bőséges visszhangja fog jönni a kertbe szorított ifjúság köréből. S hogy ennek a macskazenének tanuja legyen, sok képviselő ment az emeletre, amelynek nagy ablakai a Sándor-utcára nyílnak. Mintha csak páholyokban ülnének, úgy várták onnan az előadás kezdetét.

Lepsényi pedig az ajkait harapdálva ödöngött a folyosón.

— Kocsit hozok! — biztatta egy teremőr.

— De hogy jutok én a kocsiba? — mondta Lepsényi elkényyzeredett nevetéssel.

— A buffet ablakán a politechnika udvarára menekülhetnél! tanácsolta egy képviselőtársa.

De Lepsényi elfojtott dühvel jegyezte meg:

— Egy képviselő, egy lelkipásztor nem szokhat az ablakon keresztül.

Inkább várt. Az idő már egyre járt és a legtöbb képviselő elunta a várakozást, hazafelé tartott. A folyosók kiürültek s a teremőrök hírdőzték, hogy lassankint az utca is ürül. A portás már ott is hagyta a posztját. Csak a rendőrök csirkáltak a Sándor-utcában és Pichler és Olay várt türelmesen néhány újságíróval.

Ekkor az egyik teremőr csakugyan hozott egy fiakkert.

„Egyoldalu” verekedés.

Lepsényi elszánta magát s a képviselők elfogadó termén keresztül a karzati kijáróba sur-

rant. Ugy képzelte, hogy amikor a főbejárásnál várják, itt észrevétlenül juthat kocsijába. Egy percz — és leszaladt az utcára.

De Olay megragadta.

— Áruló gazember vagy! — ordított rá s a másik pillanatban öklével keményen lecsapott a Lepsényi fejére.

Pichler a botjával sujtott feléje, de ez az ütés már az egyik rendőrt érte. Mert ekkor már ott termett a rendőrség és hamarosan ártalmatlanná tette a verekedő képviselőket. Lepsényi fel akarta használni az alkalmat és Krecsányi kapitány segítségével a kocsit hádjára ugrott. De lebukott és időt vesztett. Így aztán a képviselőkkel tartó újságírók utóérték és az egyik kampós botjával hatalmasat ütött rája. Amikor Krecsányival már elhagyatott, akkor mutatta Lepsényi, hogy a kezén megsebesült.

Lepsényi nem nyilatkozik.

Egyik munkatársunk ma délután fölkereste Lepsényi Miklóst, hogy vele a történet dolgokról beszéljen.

Tegnapelőtt Lepsényi nyilatkozatot tett közzé, amelyben azt állította, hogy a szóban forgó könyv egészen más, mint amit az ő hetilapja hirtetéseiben a portó-költség megtérítése mellett ingyen ajánlgatnak a lap olvasóinak, hogy az a könyv, amelyet nála hirdetnek, hazafias objektív történelmi munka, amely semmi szín alatt össze nem tévesztendő azzal a másik hasonló című könyvvel, amely tendenciózus, hazaáruló és méltán háborította fel a közvéleményt.

Ma pedig ugyancsak Lepsényi Miklós azt mondotta egy esti újság tudósítója előtt, hogy az inkriminált hirtetés az ő tudta nélkül került a lapba. Már a múlt héten is be akarták tenni, de észrevette és kidobatta. Ezen a héten azonban nem csinálta az újságot s nem tehet róla, hogy a hirtetést belecsodálták.

— Miért nem mondta el ezt így a képviselő ur a Házban? — kérdezte az újságíró.

— Egyszerűen bocsánatot kértem a dologért, mert nem akartam belekeverni az ügybe gróf Zichy Nándor nevét. — Felelt Lepsényi.

Érdekes lett volna megtudni, hogy véletlenül melyik nyilatkozatát tartja Lepsényi igaznak. Az évégett nála járt tudósítónk azonban még egy nyilatkozatot kapott, amely még homályosabbá, ha úgy tetszik, még világosabbá teszi a dolgot.

Lepsényi Miklós egy rokona és báró Kaas Ivor társaságában fogadta tudósítónkat. Rokona és báró Kaas Ivor csakhamar magukra hagyta és egy másik szobában mindjárt a mai eseményekre terelte a szót, kijelentvén, hogy az esti újság tudósítása teljesen megfelel a tényeknek.

Ebben a pillanatban kilépett a másik szobából báró Kaas s magával vitte Lepsényit.

Nemsokára mind a ketten tudósítónk előtt állottak. Báró Kaas minden bevezetés nélkül felolvastott egy hozzáintézett, aláíratlan levelet, amely kijelenti, hogy Lepsényi Miklós a nála kérdezősködés végett járt újságíró előtt gróf Zichy Nándor nevét nem említette.

— Hát úgy van. Hogy kiket értettél a beszélgetés alkalmával, az a te dolgod.

— Igen. Zichy Nándor nevét nem említettem és nem is akartam említeni — szólott Lepsényi.

Báró Kaas ezzel zsebébe dugta a levelet s tudósítónkhoz fordult.

— Ezzel, azt hiszem, az interviu be is van fejezve. Menjünk, ha úgy tetszik.

— Pardon, báró ur, még néhány szavam volna Lepsényi képviselő ural.

Báró Kaas, Lepsényinek intve, fölemelte a kezét:

— Miklós, ne felelj! Egy szót se!

Erre tudósítónk le is mondott arról, hogy Lepsényit szóra bírja. Különben elég világos a nyilatkozata így is.

Kilépés a néppártból.

A néppártból is ki lehet lépni. Lepsényi Miklós országgyűlési képviselő ma a következő levelet intézte Mohár János apát-plébánoshoz, az országgyűlési néppárt elnökéhez:

Méltóságos Elnök Ur!

Tekintettel a képviselőház tegnapi ülésében és a mai napon előfordult eseményekre, elhatároztam, hogy az országgyűlési néppártból ki lépek, mert meg vagyok győződve, hogy a párt ezen elhatározásom következtében szabadabban teheti meg azon intézkedéseket, melyeket esetleg szükségesnek vél.

Budapest, 1898. május hó 24-én.

Hazafias üdvözléssel,
Lepsényi Miklós,
országgyűlési képviselő.

A jogi következmények.

Néhány kiváló jogászt megkérdeztünk az eset jogi minősítése iránt. Egybehangzóan aképen állapítják meg, hogy az elkövetett cselekmény részben hatóság elleni erőszak, minthogy Lepsényi már a rendőrök védelme alatt volt. A másik része pedig egyszerű becsületsértés és könnyű testi sértés, súlyosítva azzal, hogy képviselő ellen történt. Erre pedig a büntető törvénykönyv 163. szakasza a következőket mondja:

„Ugyanaz a büntetés (öt évig terjedhető börtön) ... alkalmazandó, ha az erőszak vagy veszélyes fenyegetés ... az országgyűlésnek valamely tagja ellen követtetik el.”

Hangulat a vidéken.

Dobozsán város köztörvényhatósági bizottságának holnapi közgyűlésén dr. Bakonyi Samu, Kertész János, Tóth Béla, Öry Mihály, Pongó Lajos, Bácsi András, dr. Nagy Zsigmond, Török Bálint, Harangi Sándor és Kiss Albert indítványt adnak be a végett, hogy a közgyűlés ítélje el a három gyászvitát és körlevélben hasonló határozatra hívja fel az összes törvényhatóságokat.

A békéscsabai polgári körnek ma rendkívüli közgyűlése volt. Határozatképen kimondták, hogy undorral fordulnak el a Zimándi-Zelenyák-féle ismeretes gatzettól és felhívják a hercegprímást, valamint a székesfehérvári és besztercebányai püspököket, hogy távolítsa el állásaikból a gyászmagyarokat. Hasonló határozatra hívják fel az összes megyei köröket.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Blaha Lujza szülinéje. Blaha Lujza asszony a jövő hónapban kezdi meg nyári szülinéjét. E szezonban már csak kétszer lép föl: pünkösd vasárnap délután a „Piros bugyellár”-ban és pünkösd hétfőn este a „Falu rosszá”-ban.

* A műbarátok pályázata. A Műbarátok köre a következő három művészi alkotásra hirdet pályázatot:

1. Kisebbszínű terracotta-szobor, mely fölfogást és kiviteletileg a Tanagra-szoborcák sajátosságait tüntesse fel, de e mellett magyaros és modern legyen. Magassága legfeljebb 20 centiméter lehet. Csak teljesen kész és kidolgozott munkákat vesznek figyelembe. Viasz-, agyag- stb. minták ki vannak zárva. Jutalma özv. gróf Pálffy Pálné adományából 100 forint.

2. Gobelin módjára festett dekoratív panneau, szoba falának díszítésére. A művész a tárgyat szabadon választhatja, de megkívántatik, hogy a kompozíció eredeti és modern stílus legyen. Csak teljesen kész munkákat vesznek figyelembe; tervezetek ki vannak zárva. Méretei csak annyiban korlátoztak, a mennyiben kell, hogy az egy rendes lakoszobában elférjen. Jutalma Lyka Déma adományából 250 forint.

3. Hazai tárgy aquarellre. Jutalma gróf Döbessy Aurélné adományából 200 forint.

A díjazott mű mind a három pályázatnál a művész tulajdona marad. A művek október végéig a magyar iparművészeti múzeumba igazgatóságához (üllői-ut) küldendők, ahol azokat közszemlére állítják. Pályázni lehet névvel, vagy jellegével. A pályaművek felett a bíráló-bizottság egy hónap leforgása alatt fog dönteni.

* Vendégszerzés. A „Magyar Színház”-nak ma este vendége volt. A „Sztroff Mihály” anyját P. Gyurmán Alice, egy nagyon intelligens vidéki színésznő játszotta. Értelemmel és kifejezéssel beszélt; alakítását a csekély számú közönség — nevezetesen az ötödik kép után — zajos tapsal jutalmazta.

* Hangverseny. A tizedik kerületbeli polgári leányiskola ösztöndíjajának gyarapítására sikerült hangversenyt rendeztek. A növendékek csinosan előadott karénékán kívül Bárdossy Irén, a jeles koncerténekesnő, továbbá Bodó Alajos zongorázó és Máthé István hegedűs is közreműködtek néhány számmal.

* Bisson-bohózat a szinkörben. Bissonnak kacagató bohózata „Les erreurs du mariage”, amelyet Párisban éveken át szakadatlanul adták nagy tetszés mellett, szombaton a városligeti szinkörben kerül bemutatásra Kövessy Albert fordításában. A főszerepet, Fardinal Lucient, Könyves Jenő játssza. A hipnotizőr Morizet-t Gireth, Denise-t a „Hipnotizált anyós”-t (ez a darab magyar címe) Jekó Ariadne adja.

* Debut az arénában. A városligeti szinkörben csütörtökön Jékai „Arany ember”-e kerül színre. Noémi szerepében Feld Irén, az igazgató leányai debutál.

FŐVÁROS.

(A fővárosi szegényügy rendezése.) Tegnap délután a régi városháza tanácstermében Verédy Károly királyi tanfelügyelő elnökléssel megtörtént volt a fővárosi szegényügy rendezése tárgyalás. Az elnök előadta, hogy Horváth János tanácsos, a közjótékonyasági ügyosztály vezetője, munkálatokat dolgozott ki a szegényügy rendezése tárgyában s ezek a dolgozatok az értekezlet rendelkezésére állanak. Többen szólaltak fel ezután és abban állapodtak meg, hogy a szegényügy rendezésében részt kell vennie az államnak, községnek és társadalomnak, sőt sok tekintetben az egyháznak is. Abban a tekintetben, hogy a szegényügy rendezése milyen rendszer útján történjék, ezuttal nem tettek konkrét javaslatot, de hozzájárultak György Aladár ama nézetéhez, hogy a szegényügy keretében a szociális kérdésekre is kiterjeszkedjenek; ilyen lenne a munkaszervezés és közvetítés ügyének a megoldása — s ugyancsak György Aladárnak amaz eszméjét is elfogadták, hogy amidőn a szegények ellátása főleg az előjáróságok ügykörébe lesz utalva, ebben a nagy munkában vegyen részt a társadalom is s alkottassék egy olyan központi organum, amely állandóan foglalkozzék a szegényügygel s a tanácsnak előterjesztéseket teheszen. Az értekezleten történt nyilatkozatokat jegyzőkönyvbe foglalják és a tanácshoz terjesztik amely intézkedni fog a további teendők felől.

(Az új Rókus-kórház.) Jó néhány esztendő óta kongatják a lélekharangot a kerepesi-ut disztelen háztömbje: az ódon Rókus-kórház fölött. Utóda: az új Rókus nehezen születik, mert a főváros nem szívesen vállalta magára a költséges intézmény létesítését. Örökös pénzzavarai mellett nem mert belefogni a nagy kórházba, amely azonban, hála az ötven millió kölcsönnek, végre testet ölt. A nagy kölcsönből 3.200.000 forintot irányoztak elő az új kórházra. Az összegből 2.800.000 forint magára a kórházra, 400.000 forint a kapcsolatos gyűjtőkórház építésére fordítandó. A kórház a külső-kerepesi-uton a Juranits-utca, marhahajtó-ut és Pékerdő között levő 120.000 négyszögletes területen pavillon-rendszerben fog épülni. Összesen 23 pavillonból áll és 1371 beteg befogadására van tervezve (1211 felnőtt, 140 gyermek, 20 csecsemő fér el). A terveket, az építés és a pályázat feltételeit a közegészségügyi bizottság tartogatta s e héten került az ügy a középítési bizottság kezébe. A feltételek szerint a pályatervek (csak magyar állampolgárok pályázhatnak) a kihirdetéstől számított tíz hónap alatt adandók be. A kórház építésénél a modern egészségügyi újítások irányadók, automatikus szellőző-készülékek, légfűtés, villamos világítás, gőzmosás, szárítás és más ilyen új szerkezetű dolgok. Pályadíj az első: 8000 koronát, a második: 6000-et, a harmadik: 4000-et, a negyedik: 2000 koronát kap. A kórház ügyeinek vezetésére, az építés ellenőrzésére, a pályázatok elbírálására külön bizottságot javasolnak, amelynek tagjai Viola Imre tanácsos elnöklése alatt Heuffel Adolf középítési igazgatót, Müller Kálmán rókuskórházi igazgatót, továbbá Hauszmann Alajos, Freund Vilmos, Kausser János, Pucher József és Quittner Zsigmond bizottsági tagokat ajánlják.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Brunkalán ügye. A királyi táblán ma újra Brunkalán ismeretes bűnpörét tárgyalták. A törvényszék tudvalevőleg elutasította a perújítás iránt előterjesztett kérelmet s a királyi ügyészség erre a vádlottak letartóztatását kérte, de a törvényszék a védők kérelmére mégis haladékot adott az elítélteknek. A perújítás elutasítása miatt a védők felebbezték, a vádhatóság pedig sürgős felebbezést adott be a törvényszéknek szerinte törvénytelen határozata ellen s ugyancsak a királyi táblához. A védők, Eötvös Károly és Fried Vilmos felebbezéseik benyújtására harmincz napi halasztást kértek a törvényszéktől, okul adva, hogy terjedelmes appellátát akarnak készíteni. A halasztást meg is kapták s a törvényszék mégis felterjesztette az iratokat a védelem felebbezése nélkül, a királyi ítélőtáblához. A tábla Makay Dezső előadása alapján ma foglalkozott az ügyészség felebbezésével; határozatot azonban nem hozott a kuriától kiszabott büntetés megkezdése tekintetében, mert az iratokat visszaküldte a törvényszéknek, hogy ez csatolja a védők felebbezéseit is. Így mindkét kérdés felett majd egyszerre határoz az ítélőtábla.

— Egy járásbíró bűnpöre. Érdekes törvényszéki végtárgyalás vette ma kezdetét Berettyó-Ujfalun. Szakáll Pál ottani királyi járásbíró bűnügyében hozott ítéletet a törvényszék. Teméntelen váddal illetik a járásbíró, aki ellen még 1896-ban névtelen följelentést küldtek az igazságügyminiszterhez, melyben Szakáll Pált zsarolóással, többrendű s nagymérvű visszaélésekkel vádolták. A névtelen levélíró nem lehetett kipunatolni, mégis, mivel a feljelentésben konkrét tények hoztak fel, a miniszter utasítására a nagyváradi királyi tábla elnöke az ügy s a b-nyfálui járásbíró egész ügyvitelének tüzetes megvizsgálására kiküldötte Járóssy Károly nagyváradi királyi táblai bírót. A vizsgálat folyamán meglepő leleplezések történtek. Kiderült, hogy a berettyó-ujfalui ügyvédek már 1892-ben szerkesztettek egy konkrét adatokkal támogatott feljelentést a járásbíró ellen s ezt csak azért nem adták be, mert Szakáll Pál hecsületei ígéretet tett, hogy áthelyeztetni magát. E két feljelentés adatai képeztek aztán a vizsgálat alapját s így bukkantak a visszaélések nyomára. A vizsgálóbíró kihallgatta a b-ujfalui ügyvédek és az egész járásbíró személyzetét, kiknek vallomásai szorosan megerősítették a vádat s ezen vallomásokból kitűnt, hogy a királyi járásbíró hivatalával való visszaélése s kiváltság megvesztegethetősége közbeszéd tárgya volt, sőt a járásbíró egyik hivatalnokai rendszeres jegyzőket vezetett a sűrű visszaélésekről.

A járásbíró tagadja az egyes vádak, s a tanuk terhelő vallomását megsemmisnek mondja. Ítéletre valószínűleg csak szombaton kerül a sor.

SPORT.

— Az angol derby. Anglia legnagyobb s legfontosabb versenyt, a derbyt, holnap futja Epsomban. E klasszikus futamra Disraeli a kétezer guinea győztese a favorit. Cabat versége a francia derbyben rossz omen volt ugyan, mindazonáltal alig hisszük, hogy az angol derby favoritját hasonló sors érné. Az utóbbi időben egy sötét nagyságot, J. W. Roger amerikai sportsman Archduke II. nevű pejménjét emlegetik, mint Disraeli legveszedelmesebb ellenfelét. Azt hisszük, hogy Disraeli lesz az epsomi győztes, a második helyre a westminsteri herceg Batt nevű ménje futhat be legelőbb.

Bécsi nyári löversenyek.

(Első nap.)

Ma kezdődött a bécsi nyári meeting közepes számú közönség jelenlétében. A Cambuscan verseny nagy meglepetéssel végződött. A díjat Dreher Antal Gagerl-jé nyerte meg a szintén elhanyagolt Jeu de Barre ellen. A futam favoritjai: Stalman és Per-pedes utolsók voltak. Gagerl a verseny nagy stílusban nyerte meg. miáltal ismét a derbykandidátusok közé emelkedett. Lulu távolmaradt az érdekes küzdelemből.

A részletes eredmény a következő:

I. Munkás-gátverseny. Díj 3000 korona. Távo-
lság 3200 méter.

1. Dreher A. Rache 75 kilogramm.
lovagolta Wheeler.
2. Capit Gaston Termidor 65 kilogramm.
lovagolta Williamson.
3. Obermayer E. Barinkay 65 kilogramm.
lovagolta Buckenham.

Bírói ítélet: Igen könnyen 3 hosszal első, 6
hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 9, helyre 25 : 27, a másodikra
nem volt tét.

II. Kéthetesek versenye. Díj 3000 korona.
Távolság 1000 méter.

1. Baró Uchritz Zs. Deaf et Dumb 58 kilogramm.
lovagolta Sharpe.
2. Gróf Sternberg A. Drift 56 kilogramm.
lovagolta Barker.
3. Gróf Henckel A. Matura 54½ kilogramm.
lovagolta Marsh.

Bírói ítélet: Igen könnyen három és fél hosszal
első, egy hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 9, helyre 25 : 27 I., 25 : 24 II.

III. Cambuscan-verseny. Díj 6000 korona.
Távolság 2300 méter.

1. Dreher A. Gagerl 50½ kilogramm.
lovagolta Balford S.
2. Gr. Trauttmannsdorff Jeu de harre 53 kilogr.
lovagolta Prudames.
3. Jankovich B. Gy. Mérges 54½ kilogramm.
lovagolta Adams.

Futottak még: Egyedi A. Kópé 64 kilogramm,
lovagolta Griffiths. Gr. Festetics T. Murillo 50½ kilo-
gramm, lovagolta Park. Br. Springer G. Per pedes 62½
kilogramm, lovagolta Hyams. Wahrmann R. Statesman
64 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Igen könnyen 1 hosszal első, 3
hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 38, helyre 25 : 48 I., 25 : 109 II.,
25 : 38 III.

IV. Nini-verseny. Díj 4000 korona. Távo-
lság 1000 méter.

1. Péchy A. Barnato II. 56 kilogramm.
lovagolta Sharpe.
2. Br. Springer G. Almaviva 56 kilogramm.
lovagolta Hyams.
3. Mr. Janoff B. Banda 54½ kilogramm.
lovagolta Adams.

Futottak még: Braganzai herceg Catharina 54½
kilogramm, lovagolta Huxtable. Gr. Henckel A. Sahara
54½ kilogramm, lovagolta Marsh. Schindler L. Jaskóka
54½ kilogramm, lovagolta Wilton. Gr. Sternberg A.
Ryvachol 56 kilogramm, lovagolta Prudames. Gróf
Trauttmannsdorff L. Barnato 56 kilogramm, lovagolta
Barker.

Bírói ítélet: Könnyen két és fél hosszal első,
3t hosszal harmadik.
Totalizátor: 5 : 13, helyre 25 : 29 I., 25 : 23 II.,
25 : 31 III.

V. Eladó-verseny. Díj 2000 korona. Távo-
lság 1600 méter.

1. Br. Springer G. Erbprinz 56½ kilogramm.
lovagolta Hyams.
2. Mr. Janoff Driwer 58 kilogramm.
lovagolta Adams.
3. Gr. Sternberg Menelik 51½ kilogramm.
lovagolta Cleminson.

Futottak még: Ottó főherceg Lesi betyár 58
kilogramm, lovagolta Kapusek. Egyedi A. Morgó 50½
kilogramm, lovagolta Griffiths. Gr. Henckel A. Másolat
50 kilogramm, lovagolta Marsh.

Bírói ítélet: Erős küzdelem után fejhosszal első,
3 hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 19, helyre 25 : 43, I. 25 : 49 II.

VI. Májusi akadályverseny. Díj 3000 korona.
Távolság 4000 méter.

1. Gróf Orsich Water Lily 64 kilogramm.
lovagolta Salter.
2. Herczeg Auersperg Old Jack Dickinson 65 kg.
lovagolta Williamson.
3. Schwartz-Fekete Fejedelem 60 kilogramm.
lovagolta Buckenham.

Futottak még: gróf Eszterházy M. Eins ins An-
dere 76 kilogramm, lovagolta May. Baró Korb-Weiden-
heim Ossi 71½ kilogramm, lovagolta Mr. Brook. Dreher
A. Blitz 65 kilogramm, lovagolta Wheeler. Calm szá-
dos Contó 60 kilogramm, lovagolta Kovács. Baró Korb-
Weidenheim Passe la main 60 kilogramm, lovagolta
Csompora.

Bírói ítélet: Fentartva két és fél hosszal első,
három hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 155, helyre 25 : 97 I., 25 : 30
II., 25 : 47 III.

VII. Schönfeld-verseny. Díj 3000 korona. Tá-
volság 1200 méter.

1. Gr. Degenfeld I. Gohér 56 kilogramm.
lovagolta Barker.
2. Okolicsányi főhadnagy Regent 63½ kilogramm.
lovagolta Peake.
3. Gr. Batthyány E. Álmos 64 kilogramm.
lovagolta Huxtable.

Futottak még: Gr. Esterházy Miklós Judica
54½ kilogramm, lovagolta Cleminson. Ottó főherceg
Hipp-Hipp-Hurrah 63½ kilogramm, lovagolta Kapusek.
Schindler L. Toll 56 kilogramm, lovagolta Wilton.

Bírói ítélet: Fél hosszal nyerve, négy hosszal
harmadik.
Totalisateur: 5 : 25, helyre 25 : 70 I., 25 : 42 II.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatás-
ügyi miniszter Tomka Sándor közalapítványi
tisztartót közalapítványi gazdasági felügyelővé, a
magyar királyi dohányjövédéki igaz-
gatóság kinevezte: Tolnay Béla budapest-erzsebet-
városi, Czeke Endre és Papp Mihály temesvári, Sohajda
Kálmán szomolnokai dohányjövédéki tiszteket a IX.
fizetési osztály utolsó fokozatába való sorolással dohán-
gyári gyártási osztályvezetőkké; Domján József buda-
pesti óbudai, Krampera János szomolnokai, Zambó Béla
szegedi, Kupecz Gyula kassai, Czapiek Ödön pozsonyi,
Soltész Sándor és Weninger Károly budapest-óbudai
dohányjövédéki segédtiszteket, Albert Ferencz magyar
királyi fogvasztási adóhivatali ellenőrt, Kerényi János
pénzügyi számtisztet a X. fizetési osztály utolsó fo-
kozatába való sorolással dohányjövédéki tisztekké, Krom-
páczky Ferencz kassai, Sulyok József kassai, Böhm
Lajos szegedi, Stépán Aladár budapest-ferencvárosi,
Karkoványi Kálmán egri, Sohajda János kápolnai és
ifj. Mann József nyíregyházi segélydíjas dohányjövédé-
ki gyakorlókot, Krauze Béla segédtiszt teendőket
megbizott dohángyári és gyártási ügyelővé, Nyírák
Elek székesfővárosi Állami becsüst a XI. fizetési osz-
tály utolsó fokozatába való sorolással dohányjövédéki
segédtisztekké; Nagy Elemér érmihályfalvi, Nyírák
Károly budapesti, Kodaesic Róbert aradi, Jeney Zoltán
nyírbátori, Szekeres József szegedi, Vicenty Ferencz
nagykárolyi, Czingli Ödön éreknújvári és Guzmán
László kolozsvári díjtalan dohányjövédéki gyakorlók
jelöltek segélydíjas dohányjövédéki gyakorlók, a
budapesti királyi ítélőtábla elnöke
Sámeri Zoltán ügyvédjelöltet a budapesti királyi ítélő-
tábla kerületére díjas joggyakorlók, Bánhidv Gábor
végzett joghallgatót a budapesti királyi ítélőtábla kerü-
letére ideiglenes minőségű díjas joggyakorlók, a
zágrábi királyi pénzügyigazgatóság
Vujcsics Mile vámgyakornok-jelöltet a zágrábi királyi
fővármivaltalhoz törvényszerű segélydíjjal javadalmaz-
zott királyi vámhivatali gyakorlók.

Árverések a fővárosban. Fischl L. D. ingóságai
VI. felső-erdősor-utca 17. május 25. Sarkadi Jakab in-
góságai IV. Egyetem-utca 2. május 25. Müller Ármán
ingóságai VI. Lehel-utca 23. május 25. Tauber Samu
ingóságai VII. holló-utca 1. május 25. Stein L. Pál in-
góságai VI. Andrassy-ut 26. június 6. Baró Buhl Mary
ingóságai VI. Csengery-utca 34. május 25. Pfahm Ká-
roly és társai VII. Károly-körút 9. május 25. Kerekes
Elek ingatlan alkalmány-utca 22. földszint 1. június
21. Abeles Jakab ingatlan V. alkalmány-utca 22. föld-
szint 1. június 23. Weisz Illés ingóságai VII. dob-utca
38. június 1. Lemberger Mór ingóságai VI. felső-erdősor
80. május 27. Walthner József ingóságai IX. soroksári-
utca 96/a. június 6. Scholler Gusztáv ingóságai VIII.
József-körút 79. május 25.

A vidéken. Berger Péter ingóságai Pusztá-Szent
Mihályon (Gödöllő) május 28. gróf Szapáry Iván in-
góságai Bárdibükön (Kaposvár) június 1. Juhász Miklós
ingatlan Abádszalókon jun 18. Fuchs Chaimnál ingóságai
Máramaros-Szigeten május 31. Semsey Ottóné ingat-
lanai Eperjesen augusztus 16. Káhn Áron ingatlanai
Körösmező (Máramaros-Sziget) községhezatalul június
23. Wurm Mihály ingatlanai Sopronban július 28. Úrge
Simon ingatlanai Vízkelet és Kossuth (Galánta) község-
hezatalul július 18. Szeremley Sándorné ingatlanai Szé-
kelyhidon június 22. Szvehla Gyula ingatlanai Turóc-
Szent-Mártonban június 11. Jovánovits Zsivko ingat-
lanai Újvidéken június 15. Ivin Tanasie ingóságai Zse-
nán (Lugos) június 11. Goldstein Ármán ingóságai Besz-
terczen június 8. Henter Pál ingatlanai Somosdon
(Marosvásárhely) június 20. Szuhervics Sándor ingósá-
gai Dombroveczán (Eleds) május 25. Szikszay Gyula
ingóságai Debreczenben május 31. Weisz József ingat-
lanai Gálócson június 23. Sike Sándor ingatlanai
Magyar-Itébe (Nagybecskerek) községhezatalul július 16.
Haris Alajos ingóságai Tőke-Terebesen (Endrőd) június 3.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavalérok

is viselhetnek készen kapható ruhákat. ha szükség-
teket nálunk fedezik, ahol a rakatári ruhák is régi
mesterek felügyelete alatt készülnek.
A mesterei szabást czégünk előkelő hírneve biz-
tosítja, a munka kivétel pedig már az üzlet képe
elárulja. Az üzlet vitele most akkora lett szervezve,
hogy az üzleti forgalom kihasználása végett nem-
csak verseny, de feltűnő olcsó árakat szabunk.
Méret utáni megrendelésekre külön szövetraktárunk
van, nagy választékú kizárólag tiszta gyapjú
s valóban gyönyörű mintájú kelmékből.

Karácsonyi és Társa uri szabók,
IV., Múzeum-körút 29.

Columbia-korékpárok.

Meteor-korékpárok.

Nagy

kerékpáriskola.

Kitűnő mesterek Villanyvilágítás.

Fodor Károly és társa

Aréna-ut és Lendvay-utca sarkán.

Villanyos-vasút megállójánál.



KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, május 24. (Esti tőzsde.) Osztr.
hitelrészvény 303.60. Az irányzat szilárdult.

Frankfurt, május 24. (Esti tőzsde.) Osztr.
hitelrészvény 307.62. Déli vasut 62.25. Osztrák-ma-
gyar államvasut 309.12. Bécsi Bankverein 229.75.
Az irányzat gyenge.

New-York, május 24. (C. T. B.)

	május 24. cents	május 23. cents
Buza májusra	160	163
" júliusra	116¾	116¾
" szeptemberre	92¼	93¾
Tengeri júliusra	89¾	40

Chicago, május 24. (C. T. B.)

	május 24. cents	május 23. cents
Buza szeptemberre	87¼	89¼
Tengeri szeptemberre	35	36

A vetések állása.

A vetések állásáról és a mező-
gazdasági állapotról 1898. évi
május 20-án a földmivélségi magyar királyi
miniszterium a gazdasági tudósítókól beérkezett
tudósítások alapján a következő jelentést teszi
közzé:

Május hó második harmadában kevésbé volt
kedvező az időjárás, mint az első harmadában, mert
míg helyenkint tulságos záporok és esőzések, itt-
ott jégesőzések meglehetősen kárt okoztak,
másutt a tartós esőhiány a gabonaneműekre kissé
hátrányosan hatott. Aránylag legkedve-
zőbb volt az időjárás a nyugati és északnyugati
vármegyékben, ahol a gabonaneműek szépen
javultak. Az Alföldön, nevezetesen a Tisza-
Maros szögén és részben a Duna-Tisza közén s
itt-ott a keleti vármegyékben a szárazabb időjárás
különösen a tavasziak fejlődését tartotta vissza és
részben az ősziakra is káros volt, a gyakori ködtől
pedig egy a buza, valamint főképp a rozs, mely
többnyire épen virágában volt, aránylag sokat szen-
vedett. Levélrozsda is sokfelé mutatkozik, de leg-
inkább a Duna jobb partján és szórványosabban az
Alföldön. Mindennek ellenére nem lehet állítani, hogy,
országos átlagban beszélve a buza és rozsvetések rom-
lottak volna, úgy, hogy a buza terméskilátá-
sok — ugymint a legutóbbi jelentésben — ma
is nagyobbára közepeseknek s
részben jó közepeseknek, a rozs-
terméskilátások pedig többnyire
kis közepeseknek és részben köz-
epeseknek jelezhetők. Drótféreg, hesszeni
légy a gabonafutrinka a gabonaneműekben szór-
ványosan most is pusztít, de aránylag már csak
kevés kárt okoz. A kapásnövényekben is pusztita-
nak a férgek, főképp az ormányosok, drótféreg és
cserebogarak. Ez utóbbiak az ország keleti részei-
ben — habár csak szórványosan — a gyümölcsö-
sökből és itt-ott a szőlőkben is kárt okoznak.
A gazdasági munkálatok, nevezetesen a kukor-
icza, répa, dohány, szőlő kapálása és rész-
ben töltögetése folyamatosan vannak. Itt-ott
még az aszatolás is napirenden van a tulsá-
gosan elterjedt vadrepce és gaz miatt. A ta-
karmányneműek kaszálása is erősen folyik már,
ugy, hogy a mezőgazdasági munkások ez idősz-
eint mindenütt megfelelő keresetet találnak. Az em-
lített munkálatokkal, de főleg a kukoricza kapálá-
sával szárazság következtében lassan haladhatnak
a Tisza-Maros szögén és itt-ott a Tisza felsőbb
vidékein, valamint helyenkint a Duna-Tisza közén.
Itt néhol még a burgonya és répa megmivélése is
elmaradt a tulságosan száraz, megcserepedett
talaj miatt.

Ami a növényzet általános fejlődését illeti,
konstatálható, hogy a buza szórványosan már kalá-
száthányja, a rozs többnyire virágzik, az őszi árpa
kalászosodik s a repce itt-ott érne kezd.

Az 1895. évi országos felvételek alkalmával
a buza területe 5.515.000 kataszteri holdra, a rozs
területe 1.842.009 kataszteri holdra, az árpa terü-
lete 1.788.000 kataszteri holdra, a zab területe pe-
dig 1.685.000 kataszteri holdra becsültetett. Mint-
hogy azonban a bevetett terület évről-évre változik,
valószínű, hogy a folyó gazdasági évben is lényeg-
es gazdasági változásra ment át a bevetett
terület, részben az őszi vetőmag hiánya és
ennek folytán a tavasziak termelésének növe-
kedése folytán. Ha már most az elemi csa-
pásokra a buza vetésnél, daczára annak, hogy
sok helyen tavaszi búzát vetettek, 9—10 százalékot,
a rozsra 12—15 százalékot levonunk, akkor a
tulajdonképeni buza vetés területe csak mintegy öt

millió kataszteri holdat tesz, vagyis körülbelül 515.000 kataszteri holddal kisebb, mint amennyi a múlt évben bevetve volt. A rozs területét 1.600.000 kataszteri holdra lehet becsülni, figyelembe véve azt, hogy a kiszántott őszi rozs helyére tavaszi rozst vetettek.

A tavaszi árpa, zab és kukorica területe valamint a többi tavaszi termények területe is a kiszántott őszi vetések területe következtében jelentékenyen nagyobbodott.

Főképe tehát, hogy az őszi buza és a tavaszi buza területe az országban tényleg öt millió katasztrális hold s mert a korai őszi és tavaszi buza országos átlagban valamivel javult, dacára az ország nagy részében uralkodott száraz időjárásnak, remélni lehet, hogy a kasztrális holdankinti országos átlagos termés meg fogja közelíteni a 7 métermázsát. Mindezek figyelembe vételével ma is helyesnek tartjuk a legutóbbi vetési jelentésben felállított reménybeli termésbecslést, mely a várható buzatermést mintegy 33—34 millió métermázsára taksálta.

A rozs területét az elemi csapások figyelembe vételével 1.600.000 katasztrális holdra lehet becsülni, minthogy azonban az őszi rozs ritka helyen fejlődött teljesen kifogástalanul s csakis kalászaikkal kiváló erőteljessége és jó gyarapodása javította meg a reménybeli termésbecsléseket, ez okból a túlságosan sok foltos vetés dacára is országos átlagban kisközepes, sőt néhol jóközepes rozstermést lehet remélni. Országos átlagban a rozstermés hozamát katasztrális holdankint 6 métermázsára és így összesen mintegy 9—10 millió métermázsára lehet becsülni. (A múlt évben termett mintegy 9 millió q.)

Az őszi árpa már kitolta kalászákat mindamelllett ez kevésbé, a tavaszi árpa azonban határozottan kielégítően és részben igen jól áll. Az Alföld nagy részében uralkodott szárazság ugyan némileg a tavaszi árpát is megviselte s a túlságosan elszaporodott gaz, különösen pedig a vad-repce is károsította, de mindennek ellenére az árpatermésbecslések országos átlagban közepeseknek sőt egyes vidékeken jó közepeseknek mondhatók. Férgek az árpában szörvénnyesen szintén pusztítanak, de nagyobb kárt sehol sem okoznak. Az országban az átlagos terméshozamot ez idő szerint kataszteri holdankint 7 métermázsán fölül és így a reménybeli összterméshozamot mintegy 14 millió métermázsára lehet becsülni.

A zabbal bevetett s mintegy 1.850.000 kataszteri holdra tehető terület is legalább tíz százalékkal nagyobb, mint 1895. évben volt. A száraz időjárás és a sok helyen erősen felburjánzott vad-repce és gaz ennek a növénynek talán a legjobban ártott; néhol nemcsak hogy fejlődésében visszamaradt, hanem itt-ott hanyatlott is. Mindamelllett egyes vidékeken a zabvetés is szépen gyarapodott, minek következtében még mindig közép és jó közepeszerű termésre nyújt kilátást. Esőre azonban égető szüksége van, különösen az Alföldön a keleti vármegyékben és itt-ott az erdélyi részekben is. A kat. holdankint várható országos átlagos terméshozamot 6½—7 métermázsára között taksáljuk és így a reménybeli terméshozamot mintegy 12 millió métermázsára becsülhetjük.

A repce s évelések nagyobbára már elvirágoztak a hegyi és dombvidéki részekben is, a hüvelyképződés kielégítően halad, helyenkint azonban még mindig kárt okoznak a férgek és így nagy átlagban sem minőségileg, sem mennyiségileg nem nyújt kedvező termésre kilátást.

Mezőgazdaság.

A vetések állása Németországban. Berlinből jelentik, hogy a „Reichsanzeiger” szerint a vetések állása a német birodalomban május közepén a következő volt: Őszi buza 2-1, tavaszi buza 2-3, őszi tönköly 2-0, őszi rozs 2-3, tavaszi rozs 2-3, tavaszi árpa, 2-3, zab 2-4, lóhere 2-0, kaszálók 2-0 (1 = nagyon jó, 2: jó, 3: közepes, 4: silány, 5: igen silány).

Kőbányai sertéspiac, május 24. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 57 krajczár. Közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban) 56 krajczár. Fiatal nehéz (páronként 330 kilogrammon felüli súlyban) 59½—60½ krajczár. Közép (páronként 251—320 kgrig terjedő súlyban) 58—59 kr. Könnyű (páronként 250 kgrig terjedő súlyban; 58—60 kr. Szerelmi: Nehéz (páronként 260 kgr. felüli súlyban) 58½—59½ krajczár, közép (páronként 240—260) kilogramm súlyban) 58—59 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 57—58 krajczár. Sertéslétszám: 1898. május 22. napján volt készlet 41.971 drb., május 23-án felhajtott 286 drb., május 23-án elszállított 434 darab, május 24-ére maradt készletben 41.823 darab. A hizott sertés ártérítványa csökken.

Budapesti konsum-sertésvásár, május 24. A ferencvárosi petróleumraktárnál levő mákcsővárosi konsum-sertésvásárra 1898. május 23-án érkezett

499 drb. Készlet 174 darab, összes felhajtás 673 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 455 drb. elszállítatlan maradt 218 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—60 kr., 220—280 kilós 57—59 krajczár, 320—380 kilós 56—59 kr., öreg nehéz 56 kr., malacz 40—45 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti borjuvásár, május 24. Felhajtott 1054 darab belföldi borju és 28 darab rugott borju. Napi jegyzések: Belföldi borju 28—43 forint, kivételesen 45 frt 100 kilónként, rugott borju 22—24 frt 100 kilónként.

Bécsi sertésvásár, május 24. A mai vásárra felhajtottak 4620 darab fiatal sertést és 4566 darab magyar zsirsertést, összesen 9196 darabot. Élénkebb üzlet mellett jegyeznek: Prima 53—54 krajczár, kivételesen 55 krajczár, közepes és vén sertés 51—52 krajczár, könnyű 46—50 krajczár és fiatal sertés 38—51 krajczár kilónként élősúlyban.

Pénzügy.

Oszták-magyar bank. Az oszták-magyar bank főtanácsa mai ülésében köszönttel tudomásul vette, hogy a két pénzügyminiszter jóváhagyta a bank előterjesztését, amely szerint átmenetileg és 1892. évi megállapodásoknak, valamint a 114-ik cikk értelmében megváltoztatott alapszabályok rendelkezéseinek épségben tartásával jogot nyer a bank arra, hogy szükség esetén a tartalékalap értékei czímen visszatartott aranyra szóló váltókat az ércalapba vonhassa be és a nemzetközi fizetési forgalomban felhasználhassa. A bank főtanácsa a császári és királyi oszták pénzügyminiszternek jobbadán az állami aranyszolgáltatnak a bank által való ellátását célzó kijelentéseit fontolóra fogja venni és legközelebb eldönti, hogy lehetséges-e a kívánt feltételeknek eleget tenni.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, május 24.

A néhány év előtt elhunyt báró Königswarder szájába adják azt az időközben szálló igévé vált mondást, amely szerint, amikor arról beszéltek, hogy a kisemberek mily temérdek pénzt vittek el akkortájt a tőzsdéről, akként nyilatkozott a tapasztalt tőzsér, hogy hát azok a nagy summák előbb-utóbb mégis csak visszakerülnek a börzére: ez csak idő kérdése. A százazrek és milliók után nem is bántódik, csak azt a pénzt sajnálja, amelyet ezek az efemer kapitalisták időközben elkorhelykednek. Az utolsó időben mi is tanúi voltunk a budapesti gabonátőzsdén egyesek hirtelen való meggazdagodásának. Szájáról-szájra adták a kiválóbbak neveit a csarnokban. Majd egy egyszerű, majd egy dupla könyvvezetőről folyt a szó, aki a hónap elején talán még szerény előlegért könyörgött főnökénél, a hónap végén azonban már többszörös háziurra cserepedett fel, emlegettek egy-egy igénytelen remmissiért, aki egyszerre csak a tőkepenzességet választotta hivatásul, mutogatott a falusi vegyeskereskedőt, aki en detail kezdte, de lassan „felépítette” magának a 40—50 ezer métermázsás engagement-et. Hát ezek a sokat irigyelt szerencsefiak bizony csak rövid ideig sütkéreztek az anyagi „felsőbb tízezer” atmoszférájában. A telekkönyvi hivatalban alig száradt meg az „új földesur” nevén a tinta, már is „széljegyzetek” rutinják az eddig szűzies tisztaságban pompázó C. lapot, az ezres csomagok alig melegegtek meg a tegnapi keleti pintokrata kasszájában, máris visszavándorolnak az áruelszámoló iroda pénztárába: földrengés pusztít a tőzsdén, sorjában dőlnek össze a kártyaházak! Persze ami időközben eluszott Henry Clay-féle illatos gyártmányok, Pommery üvegyére és egyéb hasznos dolgokra, az menthetetlenül veszte van. Az apró existenciákat megint meghúzódnak az íróasztal, a pudli, az ekeszarva mögé. Finita la comedia!

Ily formán aztán senkiben és semmiben sem esett kár, az agynökök, a bizományosok jó vásárt csaptak és minden rendben van. Csakhogy még sincsen egy! Többször rámutattunk arra az imminens veszélyre, amely hivatlan elemeknek a tőzsdéjatekban való belevonásában rejlik. Hiszen a fantázia-árak e lekasabolását mi előre láttuk és ez ki sem maradhatott, azonban egészséges viszonyok mellett a debacle korántsem lehetett volna. Ily rohamos és talán nem is ily intenzív. Már higgadtan nélvé meg a helyzetet, az a május-júniusi buza ma — hogy holnap mi lesz, azt nem tudjuk — de ma mindenesetre többet ér 12 forint 70

krajczárnál, már azért, mert az abszolút hiányos vételek dacára 75 kilogrammos buzáért 13 frt 70 krt fizetett a malom. De hát beszéltek is ma valamely áru értékéről? Volt is idő efelett még csak gondolkozni is. Ha fél öt órakor erőszakkal ki nem tuszkolják a tőzsdetagokat, azok lenyomják az árakat a végnélkülibe. És ez igen természetes. Százával voltak a spekulánsok 300—500—1000 forintos betéttel. Az első egyforintos árcsökkenés ezeket mind elsöpörte, erre következtek aztán a nagyobbak, végre a primissimok és így száguldott végig a kényszereladások lejtőjén az árirányzat. Vevő meg nem volt, mert a következő pillanat árallása már tuldrágának tündette fel az iménti olcsó vételt.

A szeptemberi buzánál is executiv lebonnyolítások játszottak közre, de e határidőnél véleményeladások is hatottak a tendenciára. Ez utóbbiakat főleg arra vezethetjük vissza, hogy híresztelték, mikép a hivatalos termés-becslés kedvezőbb eredményt fog kilátásba helyezni, az utolsó kimutatásnál, ami azonban a valóságnak nem felelt meg. Zárul a szeptemberi buza 9 frt 95 krajczáron.

Ami a készáru-piaczot illeti, az néptelen maradt, egyedül a Gizelamalom volt képviselve és néhány vaggont összevásárolt 35 krajczárral olcsóbb áron. Délután elkel — amint a rovatban kimutatjuk — egy rakomány oláh buza is. Kínálat volt bővíben; láttunk többek között néhány tétel vérpiros aczélos 1896-iki buzát.

A többi cikkek készáru forgalma szintén elenyészően csekély volt, az árak többé-kevésbé olcsóbbodtak.

A határidőpiacra rozs 20 krajczárt, tengeri 15 krajczárt, zab 10 krajczárt veszett árából.

Felmondottak 1000 métermázsas tengerit.

Az áruelszámoló iroda a következő liquidációs árfolyamokat állapította meg:

buza	13 frt — kr.
rozs	9 „ 50 „
zab	7 „ 50 „
tengeri	5 „ 52 „

Ma a C. T. B. a következő statisztikai jelentéseket teszi közzé: Az amerikai kikötők és kereskedelmi gőczpontok látható gabonakészlete — new-yorki sürgöny szerint — kitelt millió bushelekben:

	május 21.	a múlt héten	1897-ben	1898-ban
buza:	23.085	21.986	28.296	51.298
tengeri:	19.504	22.460	11.475	7.990

A múlt hét állományához képest tehát buzánál 1.099.000 bushelnyi növekedés, tengerinél 2.956.000 bushelnyi apadás mutatkozik.

További kábelsürgöny az amerikai gabona- és liszt kivitel múlt heti alakulásáról számol be. Az atlanti kikötőkből való export az egyes európai országokba a következő volt:

	buzában ezer bushel	tengeriben ezer bushel	lisztben ezer szák
Angliába	800	2700	200
Franciaországba	960	460	—
Belgiumba	130	910	—
Németországba	200	2200	—
Más országokba	—	220	90
Összesen	2090	6490	290
a múlt héten	2720	5480	190
különbség	— 630	+ 1010	+ 100

Jelentik azonkívül, hogy az Atlanti-tengéren utban levő gőzösök a következő, quartesekben kifejezett gabonamennyiségeket hozzák Európába: Anglia felé:

	a múlt héten	az utolsó előtti héten	különbség
buzából	2.590.000	2.650.000	— 60.000
tengeriből	1.102.000	880.000	+ 140.000

A kontinens felé:

buzából	2.700.000	2.510.000	+ 190.000
tengeriből	1.019.000	1.260.000	— 241.000

Végül Londonból telegrafálják: Anglia gabona- és liszt hozatának összege, amely quartesekben kitelt:

	a múlt héten	az utolsó előtti héten	különbség
buzában	283.000	390.000	— 7.000
lisztben	83.000	74.000	+ 9.000
tengeriben	273.000	146.000	+ 127.000
árpában	80.000	65.000	+ 15.000
zabban	59.000	73.000	— 14.000

Legfeltűnőbb e jelentésekből az amerikai látható készlet gyarapodása, daczára a növekedő elszállításoknak. De azért a tegnapi árcsökkenés csak három és fél centet tett ki.

Az európai piacok mai árjelzései már csak a tőzsde zárta után érkeztek. A lanyhulás sehol sem öltött nagyobb mérvet. Liverpoolban 1 1/4 pence-vel, Londonban 1/2 pennyvel, Párisban 20 centimes-al, Berlinben 1 1/2 márkával gyöngültek az árak.

Buza.

Elkelt néhány kocsirakomány 35 krajczárral olcsóbb áron, valamint délután egy hajórakomány oláh buza.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség mázsaiban	ó vagy új	származás	minőség megjel.	átadási hely	ár netto 100 kg- ra	Kész- vagy 8 hó
100	uj	tolnai	76	Budapest	13.80	3 hó
200	"	kalocsa-i	76	"	13.90	"
100	"	pestvidéki	75	"	12.70	"
100	"	felsővidéki	74	"	13.	"
8000	"	oláhországi	73	transilb.	10.50	"

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J		Által. súly hektol.	100 kilogr. közsp. ára		Által. súly hektol.	100 kilogr. közsp. ára	
			frtól	frtig		frtól	frtig
Tiszavidéki	uj	74	13.55	12.65	75	13.75	13.60
"	"	76	13.85	13.90	77	14. —	14.10
"	"	78	14.15	14.25	79	14.30	14.35
"	"	80	—	—	—	—	—
Pestvidéki	uj	74	13.50	13.63	75	13.70	13.75
"	"	76	13.80	13.85	77	13.95	14.05
"	"	78	14.10	14.20	79	14.25	14.30
"	"	80	—	—	—	—	—
Felsővidéki	uj	74	13.55	13.70	75	13.80	13.85
"	"	76	13.90	13.95	77	14.05	14.15
"	"	78	14.20	14.30	79	14.30	14.35
"	"	80	—	—	—	—	—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárban 62-900 métermázsa buza és 34.500 métermázsa liszt, a nyugatban 19355 métermázsa buza és 533 métermázsa liszt.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délkeleti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdő	forgalom	záró	kezdő	forgalom	záró
május	13.32	13.25-20.15-20.22 17-15-10-05	13. 13. 12.95-90-92 75-70-73			12.75
szept.	10.18	10.20-16-12-07-08 05-03-04-08-08	10.06 10.02 9.28-95-92 94			9.98

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárata				Leszámlált árfolyamok
	május 24.	május 23.	május 22.	május 21.	
május	13. 13.02 13.25 13.40	13. 13. 12.95-90-92 75-70-73			13. 12.75
szept.	10.05 10.06 10.25 10.27	10.06 10.02 9.28-95-92 94			9.98

Rozs.

Készárúüzlet. Elkelt néhány kocsirakomány 40 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult eladások rozsbán.

mennyiség mázsaiban	ó vagy új	származás	minőség megjel.	átadási hely	ár netto 100 kg- ra	Kész- vagy 8 hó
200	uj	pestvidéki	dobos	Bpest par.	9. 9.60	kp.
100	"	"	la	"	"	"

Hivatalos jegyzések rozsbán.

ó vagy új	faj	hektoliterenkint súly kilogrammban	100 kilogramm közsp. ára frtől frtig
uj	elsőrendű	70-72	9.40 9.50
uj	másodrendű	"	9.20 9.30

Raktárállomány: A közraktárban 12200 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 141 métermázsa.

Előfordult határidőkötések rozsbán.

Határidő	Délkeleti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdő	forgalom	záró	kezdő	forgalom	záró
május	9.43	—	—	—	—	—
szeptember	7.84	7.85-80-58 55	7.53 7.50 7.47-45 48			7.47

Hivatalos határidőjegyzések rozsbán.

Határidő	Déli tőzsde zárata				Leszámlált árfolyamok
	május 24-én	május 23-án	május 22-én	május 21-én	
május	7.53 7.55 7.83 7.70	7.53 7.50 7.47-45 48			7.47
szeptember	7.84 7.85-80-58 55	7.53 7.50 7.47-45 48			7.47

Takarmányfélék.

Készárúüzlet takarmányfélékben. Zab 10 krral olcsóbb. Árpa üzlettelen. Tengeri lanyha, e cikk iránt kevés érdeklődés mutatkozik.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség mázsaiban	ó vagy új	ár	minőség	átadási hely	ár netto 100 kg- ra	Kész- vagy 8 hó
200	uj	zab	—	Budapest	8. 7.90	készp.
100	"	"	—	"	7.80	"
100	"	árpa	—	Kőbánya	7.50	"
500	"	tengeri	—	Budapest	5.65	"
100	"	"	—	"	5.80	"
200	"	"	—	Kisújszállás	5.70	"

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Ár	ó vagy új	Faj	hektoliterenkint súly kg-ban	100 kg. közsp. frtől frtig
Árpa	uj	takarmány egész való sörözési	60-62 62-64 64-66 66-68 68-70	— — — — —
Zab	"	"	89-91	7.80 7.90
Tengeri	"	bánási másmint	—	5.65 5.80
"	"	"	—	5.55 5.60

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Ár	Határidő	Délkeleti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd.	forgalom	záró	kezd.	forgalom	záró
Tengeri	május	5.57	5.54-52	5.50	5.50	5.48	5.46
"	julius	5.64	5.65-60-57-54 50-53	5.56	5.54	5.52-50	5.52
Zab	május	7.40	7.39	7.35	—	—	—
"	szept.	5.93	5.90	5.87	5.94	5.92-90	5.87

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Ár	határidő	déli tőzsde zárata				leszámlált árfolyamok
		május 24-én	május 23-án	május 22-én	május 21-én	
Tengeri	május	5.52	5.54	5.56	5.58	5.52
Zab	julius	5.54	5.56	5.58	5.61	5.63
"	május	5.93	5.98	5.97	5.99	—
"	szeptember	5.93	5.98	5.97	5.99	—

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, május 24.

Gyöngén indult az üzlet a tőzsdén már a reggeli megnyitáskor; a mindennapi üzlet tárgyát képező minden értékben jelentkezett eladó és a kínálat ha nem is volt sürgős, eléggé nagy volt arra nézve, hogy a forgalom domináló vonatává váljék: ennél fogva az árfolyamok megcsappantak. Délben pedig újra gyöngültek. A gyöngülés Bécsből indult ki és okául azt jelentették, hogy az osztrák-magyar egység megkötése elé gördülő nehézségek volnának káros befolyással az irányzatra. Ez az ok nem igen volt valószínű. Hisz azok a nehézségek régóta megvannak; mindenki ismeri őket, az utóbbi napok jelenségeire mindenki el lehetett készülni; számítottak is rájuk. Sokkal valószínűbb tehát, hogy a hónap végén a prolongáció nehézségei szaporították meg az árut a piacon. Az utótőzsdén aztán, a bécsi irányzat nyomása alatt Berlin is lanyhaságot jelentett a nemzetközi értékekben és az árak nálunk újra csökkentek. A délutáni zárlatban találhatók a legalacsonyabb napi árak. A helyi piac is csendes volt. Csupán a waggonkölcsönzőket keresték gyakrabban; minden egyének az ára alább szállt. Valuták és külföldi váltók, daczára a jelentékeny kínálatnak, mely külföldről az értékekben nyilatkozott, gyöngék maradtak.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 392—391, Jelzálogbank 255.75, Leszámlító bank 262.25—261.76, Osztrák hitelrészvény 358.90—358.30, Osztrák-magyar államvasut 359.50—359.—, Kereskedelmi bank 1419—1421, Közüti vaspálya 391—390.25, Ipar- és kereskedelmi bank 104.75 forint.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 358.40, Magyar hitelrészv. 391.75, Aranyjárdék 120.85, Koronajárdék 99.20, Leszámlító-bank 262.—, Jelzálogbank 255.50, Rimamurányi 253.—, Osztrák-magyar államvasut 360.25, Ipar- és kereskedelmi bank 104.50, Déli vasut 71.—, Közüti vasut 391.25, Villamos vasut 272.50, Márka 58.85.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Bankverein 106.25, Kereskedelmi bank 1420—1421, Salgótarjáni közszénbánya 619—622, Közüti vasut 390.50—391, Villamos vasut 272—272.50, Magyar hitelrészvény 391.25—390.50, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 104.75, Magyar jelzálogbank 256.25—255.75, Magyar leszámlító bank 261.75—261, Rimamurányi 253.—, Osztrák hitelrészvény

358.40—357.90 Magyar jég- és viszontulító 126.50, Osztrák-magyar államvasut 359.75—359, Északmagyarországi közszénbánya 168.—, Draschle Nemzetközi waggonkölcsönző társaság 602—605 forint.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 forint, 8 napra 5.50—6 forint, június utoljára 10.50—11 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	május 24.	május 23.
Magyar aranyjárdék	120.—	120.75
Magyar koronajárdék	99.10	99.10
Magyar hitelrészvény	390.25	391.75
Magyar ipar és keresk. bank	104.50	104.50
Magyar jelzálogbank	255.75	255.75
Magyar leszámlító bank	261.50	261.75
Rimamurányi vasut	253.—	253.50
Osztrák hitelrészvény	357.80	359.—
Déli vasut	73.—	73.—
Osztr.-magyar államvasut	359.—	359.—
Közüti vaspálya	390.50	390.50
Villamos vasut	272.—	272.—

Az utótőzsde alacsony belni jegyzésekre lanyha. Kötöttek: Osztrák hitelrészvény 358—358.90—357, magyar hitelrészvény 391—391.50—390.75, magyar államvasut 360.25—360.75—360, közüti 390 forint.

Délután 4 órakor zárulnak:

	május 24.	május 23.
Osztrák hitelrészvény	357.—	358.70
Magyar hitelrészvény	390.50	391.50
Osztr.-magyar államvasut	360.—	359.—
Leszámlító bank	260.50	261.50
Jelzálogbank	255.—	255.50
Rimamurányi vasut	252.75	253.25
Közüti vaspálya	390.—	390.50
Villamos vasut	272.—	272.—
Ipar és keresk. bank	104.50	104.50
Déli vasut	71.—	71.25

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, május 24. Zsiradékok árai szűk forgalom mellett gyöngültek. Elsőrendű városi zsír jegyeztetett 64.50—65.50 forint, szalonna 1 forinttal olcsóbban. Szilva forgalom híján változatlanul bágyadt irányzat.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilo- grammonként	
	Pénz	Áru
Díszszar ingyen hordó	84.50	85.50
Budapesti vidéki	—	—
magyar la légonaszárított vidéki városi légonaszárított, 4 darabos	55.—	55.50
8	55.50	57.—
fűstölt	80.—	61.—
Szilva boszniai, 1897. évi usance-minőség	11.—	11.50
120 darabos	12.—	12.75
100	12.50	13.—
85	17.50	17.50
Szerbiai, usance-minőség	9.75	10.—
100 darabos	11.50	11.75
85	17.—	17.25
Szilva Hátridőre	—	—
Minőség	—	—
500-grammonként	—	—
boszniai, usance-min.	12.—	12.50
120 darabos	14.—	14.25
100	17.—	17.50
85	11.50	12.—
Szerbiai, usance-min.	13.50	13.75
100 darabos	16.50	16.75
85	—	—
Szilva Kész ár	—	—
ingyen hordó	19.25	19.75
Szerbiai 1897	18.—	18.50
Szilva Hátridőre	—	—
ingyen hordó	—	—
Szerbiai	—	—
Lucerna magyar, 1897	85.—	88.—
vörös aprószemű 1897	28.—	30.—
vörös közepesű 1897	28.—	30.—
vörös nagyszemű 1897	80.—	84.—

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, május 24. A vásári forgalom: Husnála forgalom élénk, árak emelkedtek. Baromfi-nál élénk, árak szilárdak. — Halban lanyha, árak csökkentek. Tej- és tejtermékek-nél élénk, árak szilárdak. Tojásnál élénk, árak emelkedtek. Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk, Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabusz hátulja I. 52—57 frt, II. 44—52 frt. Birkahusz hátulja I. 42—46 frt, II. 36—42 frt. Borjúhús hátulja I. 58—64 frt, II. 54—58 frt. Sertéshús. Elsőrendű 60—63 frt, vidéki 50—54 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász fűstölt 60—80 kr (kilonként). Sertésszár hordóval 65.0—66.5 frt (100 kilonként). — Baromfi (elő). Tyúk 1 pár 1.10—1.30 frt. Csirke 1 pár 0.55—1.50 frt. Lud hizott: kilonként 50—55 kr. — Kálfőzések. Tojás 1 láda (1440 db) 26.5—28.00 frt. Sárgerépa 100 kötés 4.00—5.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 4.00—5.00 frt. Lencse m. 100 kilo 14—18 frt. Bab nagy 100 kilo 8—12 frt. Paprika I. 100 kilo 30—60 frt, II. 10—20 frt. Vaj I. rendű kilonként 0.75—0.80 frt. Vaj-tés kilonként 90.0—1.10 frt. Burgonya-róza 100 kilo 3.00—4.20 frt. Burgonya sárga 100 kilo 4.00—4.50 frt. — Halak. Harcsa (elő) 0.80—1.— frt 1 kilo. Csuka (elő) 0.80—1.20 frt 1 kilo. Ponty dunai 0.25—0.40 frt.

Szesz.

Budapest, május 24. Irányzat szilárd. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 20.50—20.75. Finomított szesz nagyban 59.—59.25, Finomított szesz kicsinyben 59.50—59.75. Elasztó-szesz nagyban 59.—59.1/2. Elasztó szesz kicsinyben 59.25—59.75. Nyersszesz adózva nagyban 58.—58.25, Nyersszesz adózva kicsinyben 58.50—59.75, Nyersszesz adózatlan (exkt.) 17.50—17.75. Denaturált szesz nagyban 22.50—23.— Denaturált szesz kicsinyben 23.25—23.50. Az árak 10.000 literfokunként hordó nélkül, ab vasnt Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, május 24. Kontingens nyersszesz nagyban 21.30 forinton kelt el. Zárójegyzés 21.20—21.50 forint.

Bécs, május 24. Kontingens szesz kész áru-ban 21.30 frttól 21.50 frtig. Változatlan.

Prága, május 24. Adózott tripló-szesz azonnali szállításra 57.—57.1/2 forinton jegyez-tett. Adózatlan szesz nagyban 20.50—21.— forintig jegyeztetett.

Trieszt, május 24. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% keztoliterenként nagyban azonnali és május-augusztusi szállításra 14.25—14.50

Cukor.

Prága, május 24. Nyers cukor 88% cukor-tartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.87 1/2 frt, október-decemberi szállításra 12.82 1/2 frt.

Hamburg, május 24. Nyers cukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.85, júniusi szállítá-sra 9.57, júliusi szállításra 9.72, aug.-i szállításra 9.80. Irányzat nyugodt.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 24. A spekuláció ma folytatta a realizációkat és az árak csökkentek. Kötöttet: buza május-júniusra 13—13.02—12.88, őszre 10.08—9.95—9.96, rozs őszre 7.65—7.66, tengeri május-júniusra 5.83—5.82 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza május-júniusra 12.88—12.90, őszre 9.95—9.97, rozs őszre 7.65—7.67, tengeri május-júniusra 5.70—5.80, július—augusztusra 5.82—5.83, zab május-júniusra 7.42—7.47, zab őszre 6.15—6.20, repce augusztus-szeptemberre 13.15—13.25 forinton.

Boroszló, május 24. Buza helyben 22.80 márká (= 13.45 frt) sárga. Buza helyben 22.70 márká (= 13.39 frt). Rozs helyben 17.20 márká (= 10.15 frt). Zab helyben 16.80 márká (= 9.91 frt). Tengeri helyben 14.— márká (= 8.26 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 59.— frt. Hamburg, május 24. Buza holsteini 240—250 márká (= 14.16—14.75 frt). Rozs meklenburgi 172—183 m. (= 10.15—10.80 frt). Rozs orosz 131—132 márká (= 7.73—7.79 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 59.— frt.

Páris, május 24. (Mégnyitás.) Buza folyó hóra 29.75 frank (= 14.19 frt). Buza júniusra 29.60 frank (= 14.12 frt). Buza július-aug.-ra 28.25 frank (= 13.47 frt). Buza 4 utolsó hóra 24.75 frank (= 11.80 frt). Rozs folyó hóra 21.52 frank (= 10.25 frt). Rozs júniusra 21.25 frank (= 10.13 frt). Rozs július-aug.-ra 17.25 frank (= 8.23 frt). Rozs 4 utolsó hóra 15.50 frank (= 7.39 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 24. (Zárlat.) Buza folyó hóra 29.80 frank (= 14.21 frt). Buza júniusra 29.80 frank (= 14.21 frt). Buza július-augusztusra 28.40 frank (= 13.55 frt). Buza 4 utolsó hóra 24.80 frank (= 11.82 frt).

London, május 24. Gabona nyugodt, kész szilárd. Zab fél shillinggel alacsonyabb a múlt héttel szemben. Úszó buza bőven kínálva. Hozatalok: buza 50.349, árpa 34.752 és zab 50.460 q. Tengeri helyben 21 sh.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 24. A mai tőzsdén folytatódott az alpesi bányarészesvények realizálása. Ennek azonban sokkal nagyobb mértékben gyengültetiek az értékeket kereskedelmi márlegünk passzivitása és a kiegyezésnek mind magasabbra tornyosuló nehézségei. E kedvezőtlen hatást még a külföldi mag-sabb jegyzések sem ellensúlyozhatták, miért is a forgalom szűkkörű volt. A déli tőzsdén alacsonyabb külföldi jegyzések hírt további gyengülés követte.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészesvény 358.85—358.25, Anglo-bank 158.50, Union-bank 296.50, Magyar jelzálogbank 262—261.25, Magyar hitel-részesvény 392.50—390.25, Osztrák-magyar államvasut 359.85—359.—, Déli vasut 71.25—71.15, Osztrák földhitel 468.—, Länderbank 229.25, Alpesi bányá 166.75—164.10, Rimamurányi 252.—, Elbevolgyi

vasut 262.—, Magyar aranyjárdék 120.85, Magyar koronajárdék 99.20, Török sorsjegy 61.50—61.10, Német márká 58.85, Dohányrészesvény 129.—, Májusi járadék 101.90, Osztrák koronajárdék 101.50, 20 frankos 9.54, Tramway 523—521, Adria 210, Brassói köszönbánya 311—308, Észak-magyarországi egyesült köszönbánya 169—168.50 forint.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészesvény 358.25, Magyar hitelrészesvény 390.76, Osztrák-magyar államvasut 359.25, Alpesi bányá 164.25, Májusi járadék 101.90, Török sorsjegy 61.10.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészesvény 357.75 Magyar hitelrészesvény 390.—, Anglo-bank 158.50 Bankverein 270.50, Union-bank 296.—, Länderb-bank 229.—, Osztrák-magyar államvasut 359.50 Déli vasut 71.—, Elbevolgyi vasut 262.—, Észak-nyugoti vasut 249.75, Török dohányrészesvény 129.—, Rimamurányi 252.25, Alpesi bányá 164.20, Májusi járadék 101.90, Magyar koronajárdék 99.20, Török sorsjegy 60.70, Német márká 58.85, Magyar aranyjárdék 120.80, Osztrák földhitel 468, Osztrák koronajárdék 101.50, 20 frankos 9.54. Fegyver-gyár 216.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Ma-gyar aranyjárdék 120.85, Magyar koronajárdék 99.10, Tiszai kölcsönsorsjegy 138.75, Magyar föld-tehermentesítési kötv. 97.20, Magyar hitelrészesvény 390.—, Magyar nyeresévkölcsön sorsjegy 157.50, Kassa-oderbergi vasut 190.50, Magyar kereskedelmi bank 1417.—, Magyar vasuti kölcsön ezüsten 100.10 Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25, Ma-gyar leszámítoló és pénzváltóbank 261.—, Rima-murányi vasrészesvénytársaság 252.—, 4.2% papír-járdék 101.90, 4.2% ezüstjárdék 101.70, Osz-trák aranyjárdék 121.10, Osztrák koronajárdék 101.50, 1860. sorsjegyek 142.25, 1864. sorsjegyek 133.—, Osztrák hitelsorsjegyek 200.—, Osztrák hitel-részesvény 357.87, Angol-osztrák bank 158.75, Unio-bank 296.25, Bécsi Bankverein 270.50, Osztrák Länderbank 229.50, Osztrák-magyar bank 911.—, Osztrák-magyar államvasut 359.50, Déli vasut 71.—, Elbevolgyi vasut 261.75, Dunagőzhajózási részesvény 472.—, Alpesi bányarészesvény 164.—, Dohányrés-zvény 128.—, 20 frankos 9.53 1/2, Cászári királyi vert arany 5.68, Londoni váltóár 120.55, Német bank-váltó 58.80, Az irányzat gyengébb.

Bécs, május 24. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészesvény 357.75, Magyar hitelrészesvény 390.—, Anglo-bank 158.25, Bankver. 270.50, Union-bank 297.—, Länderb. 229.75, Osztrák-magyar államvasut 359.87, Déli vasut 71.—, Elbevolgyi vasut 262.—, Északnyugoti vasut 249.—, Török dohányrészesvény 128.50, Rimamurányi vasut 252.—, Alpesi bányá 163.60, Májusi járadék 101.90, Magyar koronajárdék 99.15, Töröksorsjegy 60.60, Német márká azonnali szállításra 58.58.

Berlin, május 24. Osztr. aranyjárdék 102.60, Magyar aranyjárdék 102.75, Magyar koronajárdék 99.60, Osztrák hitelrészesvény 224.—, Osztrák-magyar államvasut 152.90, Déli vasut 30.90, Északnyugoti vasut 121.75, Bustiebrádi vasut 309.75, Osztrák bankjegy 169.85, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.70, Rövid lejáratú váltó Párisra 80.90, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.47, Orosz bankjegy 217.25, Olasz járadék 91.60, Laura-kohó 203.40, Harpeni 190.90, Olasz központi vasut 131.75, Török sorsjegy 115.40.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészesvény 223.90, Osztrák-magyar államvasut 252.75, Déli vasut 31.25, Magyar aranyjárdék 102.60, Disconto-társaság 198.90.

Páris, május 24. Új 3% francia járadék 101.40, 3%-os francia járadék 102.90, 3 1/2% francia járadék 106.17, Osztrák földhitelintézet 1287, Osztrák-magyar államvasut 772.—, Osztrák aranyjárdék 102.40, Déli vasuti elsőbbség 386.—, Alpesi bányá 360.—, Török dohányrészesvény 279.50 Török sorsjegy 109.—, Olasz járad. 92.30, Spanyol kölcsön 33.50, Meridional 670.—, Otomanbank 545.—, Rio Tinto 655.—, Debeers 681.—, Eastland 117.50, Chartered 62.75, Randfontein 36.50.

Frankfurt, május 24. (Zárlat.) 4.2% ezüst-járdék 86.25, 4% osztrák aranyjárdék 102.75, 4% magyar aranyjárdék 102.60, magyar ko-ronajárdék 99.70, osztrák hitelrészesvény 304.37 osztrák-magyar bank 775.50, osztrák-magyar államvasut 308.25, déli vasut 63.63, északnyugoti vasut 212.—, bécsi váltóár 169.75, londoni váltóár 20.475, párisi váltóár 80.933, bécsi bankverein 229.87, villamos részesvény 136.25, alpesi bányá-részesvény 142.—, 3% magyar arany-kölcsön 88.90, 4.2% papírjárdék 86.30, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 24. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészt. 304.12, Déli vasut 62.63, Osztrák-magyar államvasut 309.—.

Hamburg, május 24. (Zárlat.) 4.2%, osztr-járdék 86.10, osztrák hitelrészesvény 303.50, osztrák-magyar államvasut 772.50, déli vasut 147.50, olasz járadék 92.95, 4%, osztr. aranyj. 103.20, 4%-os magyar aranyjárdék 102.50. Az irányzat tartóti.

London, május 24. (Zárlat.) Angol consolok 111 1/2, déli vasut 7.—, spanyol járadék 34 1/2, olasz járadék 90 1/2, 4% magy. aranyjárdék 101.—, 4% rupia 62.—, Canada pacificvasut 86 1/2 leszámítolási kamattal 2 1/2, ezüst 26 1/2. Az irányzat szilárd.

New-York, május 24. Ezüst 57.50.

VIZÁLLÁS.

— Május 24-én. —

Folyó	Víznyomás	Víznyomás	Víznyomás	Folyó	Víznyomás	Víznyomás	Víznyomás
		centiméter	centiméter			centiméter	centiméter
Don	Schärding	+ 170	4	Tisza	M. Sziget	+ 80	—
Bona	Passau	+ 84	2	Tisza	Tisza-Újlek	+ 2	—
	Bécs	+ 46	2		V. Namény	+ 74	—
	Pozsony	+ 239	7		Csep	+ 2	—
	Románia	+ 230	7		Tokaj	+ 123	—
	Budapest	+ 294	10		Szolnok	+ 210	—
	Ercsi	+ 258	7		Csongrád	+ 219	—
	Paks	+ 258	7		Szeged	+ 277	—
	Moldos	+ 377	10		Titl	+ 358	—
	Ujvidék	+ 571	—		Dees	+ 26	—
	Zimony	+ 857	—		Székely	+ 83	—
	Pancsova	+ 321	—		Latorca	+ 08	—
	Bázias	+ 895	—		Latorca	+ 10	—
	Orsova	+ 958	—		Ung	+ 40	—
Morva	M. Falya	—	—		Onyava	+ 40	—
Yag	Zsolna	+ 64	7		Bartfa	+ 170	—
	Szured	+ 65	—		Bodrog	+ 170	—
Nyitra	Ercskútjvár	+ 81	—		Zsolca	+ 170	—
Kisba	Sárvár	+ 90	—		Sajó	+ 57	—
	Győr	+ 260	4		Hernád	+ 57	—
Dráva	Zákány	+ 110	—		Berettyó	+ 57	—
	Lécs	+ 284	—		Sab. Kár.	+ 10	—
Száva	M. Szardah.	+ 110	—		Nagyvárad	+ 10	—
	Zágráb	+ 97	18		F. Kőrö	+ 84	—
	Sziszek	+ 104	30		Bolonyes	+ 84	—
Kajpa	Mitrovicza	+ 319	18		Feh. Kőr.	+ 08	—
Unna	Károlyvár.	+ 62	8		Szék. Kőr.	+ 08	—
Vardócz	Novi	—	—		Gyoma	+ 104	—
Boszn	Hanjaluca	—	—		Gr. Fehérv.	+ 44	—
Lirna	Doboj	+ 25	2		And	+ 28	—
Mura	Zwornik	—	—		Makó	+ 127	—
					K. Keletly	+ 88	—
					Temesvár	+ 13	—
					N. Bácskar.	+ 50	—

Jelek magyarázata: * = Jegen víz; + = 0 felett; — = 0 alatt
< = Áradt; > = apadt; ? = köztárgy.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Plis és Gouvré-
intézet.

Wald Gyula

BUDAPEST.

VII., Király-utca 21.

Leg pontosabb és leggyorsabb esz-kölés minden e szakmába vágó munkáknak. Vidéki megrendelések postafordulattal. 895

A Magyar

Aszfalt-részesvénytársaság

Budapest, Andrássy-út 90. az elvállalja földalatti és felszíni, leg-olcsóbban

Aszfalt-
burkolatok

tektetés és nedves lakások, pineták stb. gyökerezés elleni védelem

TELEFON. 24

Halálos ítéletet

haz minden gazdaságon a poloskákra, ha az uj-jan feltalált és felfedezett biztos 1091

„MORT“

poloskákirtószerttel egyszer is kiterjedt tesz. 1 üveg ára csattal 20, 40, 60 és 1 forint.

Főraktár: MAJTHÉNYI BÉLA

drogusitónál BUDAPESTEN,

IV., Egyetem-utca 11.

Gyógyárak, vegykészít-mények, illatszerek és há-tartási cikkek nagy rak-tára.

Naftalin 1 Klg. 30 kr.

Dalmát rovarpor 1 Klg. 3 forint.

Rögzített méhviasz padló-beasz: 6 hez 3 szinben 1 Klg. 1 frt 20 kr.

Vidéki megrendelések na-ponta pontosan eszli szül-tetnek.

33801. sz. I./2.

Kiadó lakás

a tátralomniczi sanatoriumban.

A tátralomniczi sanatoriumban a f. évi fűrdőidényre egy négy, teljesen beren-dezett és felszerelt lakoszobából, egy — nagy lakoszobának is berendezhető — konyhából és kamarából álló lakosztályra 600 frt kil-dálási ár mellett pályázat hirdettetik.

Részletes felvilágosítást nyújt a Liptó-ujvári m. kir. főerdőhivatal, az in-tézet orvosa dr. Hammersberg Árpád (Budapest, József-körút 41. szám) és a tátralomniczi kinestári kirendeltség.

Írásbeli ajánlatok június hó 1-éig nyújthatók be a lipitújvári magyar királyi főerdőhivatalhoz.

Budapest, 1898. május 21-én.

Földművelésügyi m. k. miniszter.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

VÉTEL.
Prímbelem (padállós kerestetűk, sűrűszen megvételre). Ajánlat

József-körut 65.) a következő üzletekben:

[illegible]

**Apró hirdetések 20 krajczáron alól
nem közöltetnek.**

Palkó! Holnap a kituzott helyen, a pontos idegen várja
Juliskaja. 440-1

KÖNYVTÁRSZÁM: 117. UTTAL. LEVELEK: A KÖNYVTÁRSZÁM A KÖNYVTÁRSZÁM A KÖNYVTÁRSZÁM
 BARNÁZ CÍZEN. 442-5

25 éves nőtlen fiatalember öngyilkossághoz kényszerült a férjének és a gyermekének miatt. A férjének a munkahelyén kellett dolgoznia, mert a család nem tudta megfizetni a költségeit. A férjnek a munkahelyén kellett dolgoznia, mert a család nem tudta megfizetni a költségeit. A férjnek a munkahelyén kellett dolgoznia, mert a család nem tudta megfizetni a költségeit.

Érettségizett az fiatal ember, ki a heberben is jártas, korrektornak ajánlkozhat esetleg vidékre, vagy bárminemű földi foglalkozást vállalhat. Csinn a kiadósban. 4480—

Fiatal szép barna örv. nő önjait házzvezetési állást elnyermi. Jó bizonyítványai vannak és különben sz. Szíves megkeresést a lap kiadóhivatalába kér „Sz. rény igényű” jelige alatt. 4902-3

Gyermekek neveléséhez ért. felára egy földművelőkoszos keresztetik. A fizetési igények megjelölésével ellátott ajánlatokat a kiadónivalat továbbit Házias neve. 6. jelje alatt. 4382—4

megmondja a kizsárválal. 3574-5

Kiadónivali közzélt „Birtokvelei”-jege alatt.
 4472-6
 Ügynekök kizárva.

Eladó ház. vasút-megállójaól 2 percz. eladó 14.000 forintért. A vételhez szükséges 6.000 forint, a többi bankteher. 4288-7

Swift	kerülmenyek miatt, mielőbb olcsón eladó. Levele a kincshivatalba küldendőek „Belváros” felirattal.	4054-8
Swift	kerülmenyek miatt, mielőbb olcsón eladó. Levele a kincshivatalba küldendőek „Belváros” felirattal.	4054-8

Amerikai legjobb gyartmányu noi kerekpar, teljeses uj, olcsó arban eladó. Csim a kiadóhivatalban. 4874-8

legyen. Ajánlatok „Alig használt” alatt az ár és gyártmány megjelölésével a kiadótáblába intézendők.

Szobatárs kerestetik egy eszesen berendezett udvari szobába
Baross-utczában igen olcsó ár mellett. Czinu aki ide
hivatalba. 4880--10

Világos szellős szobát keresek egyszerű de tiszta bérlettel június

személyi leveles érintkezést a nyári hónapokra. Ajánlatos a fizetés megjelölésével a kiadványtálba intézendők. Hívatások címen,

4174 12

Zuglábban kiadó 3 szobából és minden hozzá tartozóval ellátott

Három utczaí szobából és a szükséges mellékhatóságokból álló elegáns lakás augusztus 1-jére átadható. Ár: 11,9 millió Ft.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetítők a legrövidebb idő alatt, elfekelő fővárosi

intézkedni, csak az utólagos honorarium fejében. Telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokviszonyok szükséges. Ertekezhetni d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a Híradóhivatal. 850-14

Jókai összes művei diszkolésben, 70 kötet, jutányos árbam
eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4492-13

Vaszyk jókarban levő elsőrendű írók műveit. Ajánlatokat kérek

Vesztek	"Könyvtár" czímen a kiadóhivatalba.	4130-15
Eladók	könyveket, világhírt írók műveit, olosón. Czím a kiadóhivatalban.	1772-15

Jrodának, műhelynek, dívattsalonnak, egyleti helyiségnek, vívőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-6 emeleten augusztus 1-ére kiadó.

Czím a kiadóhivatásban.	3092—11
Elővirágüzlet kitűnő forgalmu helyen azonnal eladó. Czím a kiadóhivatásban.	4278—17

Ugyes sebérvarrónő munkát kaphat. Ajánkozik tudassák cüznelket „Sürgősen” ezúnen a kiadóban. 4448-18

KÜLÖNFÉLE.

Betörés elleni biztosítás. Mindenki, mielőtt elutazik, ne mulassza el **ingóságait, ezüst- és értéktárgyait** a „Kosmos” biztosító

Intézkedni Akadémia-utca 18. szám biztosítási Biz-
tosítással díj 1000 forintért csak egy forint, Kelen-
ezért ad a Pesti Kereskedelmi Bank, valamint a „Fon-
elégem nem bírálta. Intérf. mely utóbbi ajánlatokat is

Egy nagyon elszegényedett család a t. község pártfogásért esedezik. Csím a kádóhivatalban.

Fodorásznő ajánkozik uri hölgyeket fésűlni. Czím a kiadóhivatalban. 4414-19 1291-13

Elegáns női ruhákat készít jutányos árban egy kifutó varrónő.
Cím: a kiadóhivatalba. 3336-19

Ismerkedj magyar élelappal az „Üstökös”. Most sorra közli pom-

és olcsón lehet étkezni a VI. ker. egy szállodás ö-

Nőiruha- varróknő házhoz ajánlkozik, valamint házon kívül is munkájában áll, ruhákat előzők kassit. Cím: 4. kja.

declassified by: 4340-19

MINDENFÉLE

A havannah-szivarokról. A kubai láborús viszonyok óriási hátránnyal voltak a sziget főtér-melési ágára, a dohánytermesztésre. Így Havanna és Pinar-del-Rio tartományok dohányszüretje rendes körülmények között 280.000 ballon dohányt ad, 1896-ban ez az összeg 85.000 ballonra apadt. A Henry Clay, Bok és társa híres havannai angol cég 1896-ban 52.147.000 szivart exportált, az összes kivitelnek tehát mintegy 27 százalékát. Az 1897—98. év dohánytermesztését 75.000 ballonra becsülik, egy ballonból pedig 6—10.000 szivart gyártanak. A dohányt most májusban aratják s ha a felkelőkkel szövethetett amerikai hajóhadnak a közeli napokban sem sikerül a kubai partraszállást kioroszakolniuk, úgy a dohányszüret ideje nagy jövedelme, még a spanyolok kezén marad. Akármilyen történjen azonban, a havanna-szivarok kedvelőinek mitől sem kell tartaniuk. Első sorban is több évre elegendő óriási szivarkészletek vannak még raktáron, másodsor pedig Mexico, Jamaica, Borné szivargyárosai gondoskodni fognak róla, hogy a havannai szivarok ne kerüljenek le a piacokról. Ezek nem lesznek ugyan valódi havanna-szivarok, de ez elvégre mellékes dolog. Mert a mai romlott korban egyedül a szivarozó közönség őrizte meg az antik görög erkölcsöt. A régi Görögországban szabad volt a lopás, csak nem volt szabad a tolvajt tetten kapni. A szivarozó közönség is szívesen hagyja magát becsapni a csak akkor haragszik meg, ha észreveszi, hogy rá-szedték.

A legszebb asszonyok hazája. Történt pedig, hogy haláluk után az Ur maga köré gyűjtötte a tizenkét apostolt, földi jómagaviseletükért kinek-kinek egy-egy országot adományozandó. Mindegyik apostol annak az országnak a számára, amelynek patrónusát elvállalta, valami kegyet kérhetett a Mindenhatótól, azonkívül időről-időre le is nézhetet a maga országába. Összejöttek hát az apostolok, de akkor észrevevén az Ur, hogy csak tizenegyen volnának: s z e n t J a k a b hiányzott. Mindamellet megkezdődött a jutalmak osztása: szent Péter megkapta Rómát, szent Pál Angliát, szent János Franciaországnak azt a részét, amelyet a Rajna két hajjai mosnak és így tovább. Hirtelen azonban megjelenék Szent Jakab s elakadó lélegzettel, izgatottságtól remegő hangon szólítja meg a Mindenhatót:

— Bocsánat, én Uram, hogy lekéstem, de csodálatos országból jövök, ahol oly szépek az asszonyok, hogy alig sikerült szabadulnom bűbájuk varázsából.

— Melyik az az ország? — kiáltották az apostolok valamennyien — élénk érdeklődéssel.

— S p a n y o l o r s z á g! — viszonzá szent Jakab sugárzó szemekkel.

— Jól van hát — szól az Ur — legyen a ez te országod. S milyen kegyet kérsz a számára?

— Semmi egyebet, én Mindenható Uram, minthogy a s p a n y o l n ö k legyenek a l e g s z e b b e k a z i d ő k v é g e i g l e n . . .

Ime, akiknek legendás szépségéről annyi bűbajos románcz, annyi könybe olvadó dal regél, ez a spanyol nők szépségének legendája.

Németország fővárosai. Kétségkívül Németországnak van legtöbb fővárosa, mert Németországban a valódi fővároson kívül minden olyan nagyobb vagy kisebb várost, ahol valami különös iparág divatos, fővárosnak nevezik. Így főváros: Berlin, mert a császár lakik benne; München, mert ott gyártják a legjobb sört; Nürnberg, mert ott készílik a legszebb és legtöbb játékszereket; Pforzheim, mert ott készülnek a legkülönbözőbb szerszámok és eszközök; Mainz, mert a legpompásabb sonkákat liferálják; Köln, mert az egész világot elárasztja illatszerekkel. Mindössze valami negyven ilyen főváros van. Ezek között említésre méltó Markneukirchen is, híres hegedűgyárai miatt. Ennek 15000 főből álló lakossága pedig hegedűgyártással foglalkozik.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(29)

Írta: CROKER M. B.

E borzasztó fenyegetésre hideg futotta végig Lloyd asszonyt, de ebben a kritikus pillanatban szerencsére beléptek a férfiak a szobába. A hölgyek többnyire párosával ültek a szobában, csak egyetlenegyült egyedül.

Waring Lallahoz közeledett.

— Ha körültekintek, mondotta Brande asszonyra nézve, akkor azt szeretném mondani, amit az a jószívű gyermek mondott Doré képes biblijának átlapozásánál: Oh, itt van az a szegény oroszán, amelyik még nem kapott keresztényt enni.

— A helyzete nem épen ilyen rossz, felelte Latta komolyan. Ő ugyanis a házi asszonyt már csaknem föltalta. Nini, milyen vad a külseje! Kit vessünk neki még oda áldozatul? Azért haragszik ilyen rettenetesen, mert a háziur nem őt vezette asztalhoz. A szegény asszonynak olyan kevés a maga szerette tekintélye, hogy aggódva vigyáz arra, nehogy mások kevesbitsék a tekintélyét. Hurrá, hurrá! Nini, már készülődik! Nagyszerűen mulatok ezen az öreg asszonyon.

Igen, Brande asszony fölemelkedett. Ha már nem őt vezetik elsőnek az étterembe, ő akart az első lenni, aki távozik. Ezt szerencsére megtehetette. A háziasszony hasztalanul hivatkozott arra, hogy még csak félkilenc van, hogy mindenki szeretné Gordon kisasszony hegedűjátékát hallani, aki megígérte, hogy elhozza a hegedűjét.

— Brande asszony, ön bizonyára nem lesz olyan kegyetlen, hogy ezt az élvezetet elrabolja a társaságtól, rimánkodott a kicsi asszony. Nekem azt mondták, hogy pompásan játszik.

— A társaságnak elég élvezet volt az, hogy láthatta, hogy Gordon kisasszony néjje itt egész estén át a második hegedűn játszott és ezzel ezuttal be kell érnie a társaságnak, felelte a megbántott, aki már künn állott a verandán, drága prémes köpenybe burkolózott, Honornak intett, hogy kövesse, azután lefelé haladt a lépcsőn.

Hazamenet, míg egymás mellett haladt a két rikshaw, Sara néni kifejezést adott megsértett érzelmeinek. Kit illet az elsőség, azt tekintette ő a legfontosabbnak. Inkább eltűrte azt, hogy más asszonyok rágalmazzák, rosszakat mondanak róla, akármiféleképpen megsértések, mint azt, hogy kétségbe vonják az ő elsőbbségi jogát. Szentül megfogadta megijed unokanővérének, hogy még most este, mielőtt aludni tér, megírja az esetet Pelnek és ha nem kap fényes elégtételt, akkor „elmegy az alkirályig, de azok az emberek megadják e dolog árát.”

Eközben haza érkeztek és Brande asszony, miután letette a köpönyegét és a megijed szolgálónak kezéből kiragadta a lámpát, Pel dolgozószobájába sietett és könyvvél a kezében tért vissza.

— Hogy is hívták azt a teremest, Honor? kérdezte unokanővérét. Hallottad a nevét? Azét tudniillik, akit a háziur asztalhoz vezetett.

— Azt hiszem, Ringrose asszonynak szólították.

— Ringrose — Ringrose! ismételte, miközben sietve lapozgatott a könyvben. Itt van írva a név: James Walter Ringrose. De hiszen ez az ember első osztályú kormányhivatalnok Kalkuttában, sőt nyolcz nappal előbb lépett szolgálatba, mint Pel! kiáltott fel és úgy tekintett unokanővéreire, mint a kis gyerek, aki saját neveletlensége miatt szégyenkezik. Hiszen akkor ok nélkül bosszankodtam és ok nélkül fosztottam meg magamat a jó vacsorától, meg a kellemes estétől! Oh, én vén bolond! De hogyan is jutnak ilyen emberek ide, Kalkuttából?

— Azt hiszem, nővére van Shiraniban; férje a hóhegyek közé utazott és őt itt hagyta, felelte Honor és azután hizelegve folytatta: De nénikém, minek töröd a fejed ilyen dolgokon? Mit határoz az, hogy ki vezet az asztalhoz és hol ülsz?

— Látod, kedves gyermekem, ez már a véreben van és nem tudok rajta változtatni.

Ez épen olyan nélkülözhetetlen nekem, mint az evés, az ivás és reám nézve épen akkora a jelentősége, mint a katonánál a kitüntetés vagy a hercegnőnél a korona, azaz ez úgy Pelham, mint az én érdemeim elismerésének külső, látható jele. Ha mást látok azon a helyen, mely engem illet meg, ez mélyen sért engemet. A feleségnek ugyanolyan rangja van, mint a férjnek, egész este az esengett a fölemben. De hát honnan tudhattam volna, hogy annak az asszonynak a férje is királyi fő kormányzósági tanácsos? Egyedül az vigasztal, hogy mégis odaültem az asztalhoz. Eleinte nem tudtam, menjek-e vagy maradjak. Emlékszem, hogy egyszer három hölgy volt egy társaságban és mind a háromnak egyforma volt a joga ahhoz, hogy a háziur vezesse őket az asztalhoz. Amikor azután az egyiket asztalhoz vezette, a másik kettő fogta magát és elment.

— Jaj de nagy ostobaság! Karjukat kellett volna egymásnak nyujtaniuk és így kellett volna az asztalhoz menniük. Legalább én így tettem volna! kiáltotta Honor nevetve.

— Hja, úgy gondolkoztok ti fiatalok, de én már nem változtathatok magamon. De most gyermekem, csókolj meg és bocsásd meg, hogy téged is korai távozásra kényszerítlek. Ki tudja különben, nem lesz-e még te is olyan érzékeny?

— Talán, de olyan esetben semmi esetre sem, amelyben rangkérdésről van szó. Az égen bizonyára nem tudnak erről a dologról.

— Ez még nincs bebizonyítva, mondotta Sara néni. Hiszen az arkangyalok is megelőzik a többi angyalt. Ha én valaha az égbe jutok, ott bizonyára nagyon kis helyet jelölnek ki nekem.

Most gondoskodjál gyermekem, valami harapnivalóról, rettenetesen éhezem. Mond meg Bahadar Alinak, hozzon nekem kis hideg fázánt, sonkát és egy pohár vörös bort. Te nem akarsz enni?

— Nem, néni, köszönöm!

— Hogyan tetszett a szomszédod, a báró? Láttam, sokat beszélgettetek egymással.

— Igen, nagyon kedves ember és utazásairól beszélt nekem sokat.

— Láttam, hogy Paske Lalla többször közeték akart furakodni. Milyen fecsegő kis majom az! Épen olyan, mint a néjje.

Másnap Brande anyó a fenyegető levél helyett egy tucsat ananászt és egy kosárka friss tojást küldött Lloyd asszonynak. Az aján-dékot, mint a béke jelét, örömmel fogadták és a két hölgy nem emlegette többé a ranglistát.

XIX.

Négy hét elmúlt már és Shiraniban nagyon élénk és virág élet. Az ebédek, táncmulatságok egymást érték, színházi előadásokat rendeztek és nemsokára kisebb csoportokban formálódott a társaság, aszerint amint a rokonszeny vagy az ellenszeny irányította az embereket. A nyári tartózkodás rövid ideje alatt nem ér rá az ember hosszú vizsgálatásokra és azonkívül az Indiában levő angol helyiségekben olyan gyorsan változik a társaság és annak következtében annyi barátja van mindenkinek, hogy ott hat hónap alatt ép oly jól megismerik egymást az emberek, mint Angolországban hat év alatt. Ebben az évben Shiraniban külön zenei és színházi kör alakult, melynek első csillagai Ivy Toby és Paske Lalla voltak és melynek élén Langrishe Ida állott. E körnek tagjai a legujabb, kifogástalan ruhákkal tűntek ki. teaóra, ebédre gyűltek össze, pletykáltak és megszólaltak embertársaikat. Volt még egy kör, a világiak köre. Ennek tagjai a klubban nagy összegekben játszottak, a táviró közvetítésével részt vettek az angolországi versenyekben, átvirrasztották az éjszakát és atkalomadtán megszöktek, anélkül, hogy szám-lájukat kifizették volna.

Sőt, igaz hogy először életében, Brande anyónak is megvolt a maga kis köre, és büszke, boldog asszonynak érezte magát.

— Mégis csak más az, ha fiatal leány van a házban, mondotta napjában legalább kétszer Pelnek és Pel, csodálatosképen, nem gunyolta őt ki.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. május 24-én.

Kamatláb		Máj. záró- árfolyam		Máj. záró- árfolyam		Máj. záró- árfolyam		Máj. záró- árfolyam	
Kamatláb		penz	ár	penz	ár	penz	ár	penz	ár
I. Államadósság.									
a) Magyar államadósság.									
4 1/2	Magyar aranyjárdék	121	121.50						
4 1/2	Magyar koronajárdék	99	99.48						
3 1/2	1876. keleti vasúti kölcsön	120	121	150000	120.5				
4 1/2	1880. évi államvasúti aranykölcsön	119	120	13334	150.5				
4 1/2	1880. évi államvasúti aranykölcsön	119	120	13334	150.5				
4 1/2	Vasútkölcsön	100.25	101.25	5	4000	100			
4 1/2	1870-ki nyereség-kölcsön, 100 frtos	157.50	158.50	50	5000	100			
4 1/2	1870-ki nyereség-kölcsön, 50 frtos	157	158	50	5000	100			
4 1/2	Magyar regale-kart. kötvény	100.10	101.25	7.50	5000	100			
4 1/2	Horvát-Szlavon	101	102	15	5000	100			
4 1/2	Magyar földleherm. kötvény	97.75	98.75	5	30000	100			
4 1/2	Horvát-Szlavon	97.75	98.75	5	30000	100			
4 1/2	Tisza és szegedi nyar. kölcsön	139.25	140.25	18	80000	200			
4 1/2	Horv.-Szlav. jelz. földv. kötvény			6	100000	100			
b) Osztók államadósság.									
4 1/2	Egyes. járadék papir febr.-aug.	101.75	102.25	12	75000	100			
4 1/2	Egyes. járadék papir máj.-nov.	101.75	102.25	27.50	6000	500			
4 1/2	Egyes. járadék papir jan.-jul.	101.75	102.25	17	25000	100			
4 1/2	Egyes. járadék papir apr.-okt.	101.75	102.25	38.50	15000	600			
4 1/2	Osztók aranyjárdék	121	121.50	70	25000	500			
4 1/2	Osztók koronajárdék	101.75	102.25	16	60000	200			
4 1/2	Államssz. 1854. évb. 250 frt p.p.	163.50	164.50						
4 1/2	1860. 500 o.e.	142.50	143.50						
4 1/2	1860. 100	180.50	182.50						
4 1/2	1864. 100	198	199						
4 1/2	1864. 50	198	199						
Idégen államadósságok.									
6 1/2	Római államv. zálogkölcsön	103.25	110.25	12	25000	100			
6 1/2	Szerb. nyar.-kölcsön	31.50	35.50	60	12000	300			
6 1/2	(oszt. felb.)	35.50	35.50	18	6000	100			
II. Más közkölcsönök.									
4 1/2	Boonyák-Herczegov. orsz. kölcsön	97.75	98.75						
4 1/2	Budapest főváros 1890-ki kölcsön	100	101						
4 1/2	Budapest főváros 1897-ki kölcsön	98.25	98.75						
4 1/2	Temes-bérgyógyi kölcsön	100	101						
4 1/2		99.25	100						
III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.									
a) Budapesti intézetek kibocsátásai.									
4 1/2	Belvárosi takarékpénztár r.t.	100.25	101.25						
4 1/2	Egyes. bpesti fővár. takarékp.	100.25	101.25						
4 1/2	Közbirt. v. földhit.	102	104						
4 1/2	50/2 év kor. ért.	102.50	103	21	2300	400			
4 1/2	50/2 évre	100	101	21	825	400			
4 1/2	Magy. agrár- és járadékbank r.t.	98.5	99.50	31	6000	100			
4 1/2	Magyar földhitelint. pap.	100	101	12	6750	200			
4 1/2	41 évre	97.75	97.75	9	3750	100			
4 1/2	kor. ért. 50 évre	97.75	98.75	32	2000	400			
4 1/2	kor. ért. 48 évre	91.25	92.25	10	4500	200			
4 1/2	szab. talajjav.	96.75	97.75	10	4500	200			
4 1/2	Magy. vasút. kötv. 50/2 évre	99.50	100.50						
4 1/2	50 évre kor. ért.	94.50	95.50						
4 1/2	50 évre 100/2	96.50	97.50						
4 1/2	Magyar jelzáloghitelbank	101.50	102.50						
4 1/2		100	101						
4 1/2	50 évre kor. ért.	99	100	6	6000	100			
4 1/2	közs. k. 50/2	100	100.50	5	2000	100			
4 1/2	közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25	10	2000	100			
4 1/2	nyer. kötv.	122	123	150	1500	300			
4 1/2	nyer. jegy			45	2000	100			
4 1/2	nyer. kötv.	103	104	35	2500	200			
4 1/2	Magy. orsz. közp. takarékp.	100.25	101.25	6	5000	100			
4 1/2	kor. ért.	100.25	101.25	15	15000	100			
4 1/2	Magy. takarékp. közp. jelzálogb.	100.75	101.75	5	3000	100			
4 1/2	kor. ért.	98.25	99.25	5	3000	100			
4 1/2	közs. k.	98	99	10	10000	100			
4 1/2	Osztók-magyar bank 40/2 évre	100.20	101.20	32	32000	100			
4 1/2	50 évre	100.20	101.20	14	8000	150			
4 1/2	Pesti hazai takarékp. közs. kötv.	96.50	97						
4 1/2	zalogi. kor. ért.	98.50	99.50						
4 1/2	Pesti m. keresk. bank	100	101						
4 1/2	közs. k. 110 ft	98.25	99.25	8	7500	200			
4 1/2	közs. k. 210 k.	106	107	5	30000	100			
4 1/2		98	100	100	6000	100			
b) Vidéki és külföldi int. kib.									
4 1/2	Albina takarékp. és hitelintézet	101	102	14	10000	100			
4 1/2	Aradi polg. takarékp. 40 évre	100	100.50	12	10000	100			
4 1/2	40 év 110 ft.	101	101.50	11	6000	100			
4 1/2	40 évre	100	100.50	16	6000	100			
4 1/2	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99						
4 1/2	Borsnyók-Herczegov. orsz. bank	99	100						
4 1/2	Debreczeni első takarékpénztár	100	101						
4 1/2	Erdélyi m. jelzáloghitelb. 40 évre	98.50	99.50						
4 1/2	40 év visszafiz.	100	101.25	20	4000	100			
4 1/2	Horv.-szlav. orsz. jelzálogbank	100.50	101.50	14	4000	150			
4 1/2	községi kötv.	102	103	11	13000	100			
4 1/2	Nagyzeben. ált. takp. 31 1/2 év 110 ft	102	103	12	3000	200			
4 1/2	40 évre 106 ft	101.75	102.75	12	3000	200			
4 1/2	40 évre III. kib.	100.25	101.25	30	500	500			
4 1/2	35 évre IV. kib.	103.50	104.50						
4 1/2	Nagyzebeni földhitelintézet	102	103						
4 1/2		103	104						
4 1/2	VI. kib.	100.25	101.25						
4 1/2	Osztók földhitelint. nyer. kötv.	100.50	101.50						
4 1/2	nyer. jegy	100	101						
4 1/2	Temesvári első takarékpénztár	99.25	100						
IV. Elsőbbségi kötvények.									
4 1/2	Adria m. kir. t. hajóz. r.t.	91.5	93	24	3000	300			
4 1/2	Bpesti közúti vasút r.t.	98.50	99.50	12	2500	200			
4 1/2	Bpesti villamos v. vasút r.t.	98.50	99.50	16	5500	80			
4 1/2	Bpesti-pecsi vasút			8	1200	100			
4 1/2	Déli vasút								
4 1/2	Első cs. kir. sz. dunagőzhajózási t.	133	135	100	3000	300			
4 1/2	Első szőlő- és csontlisztgyár r.t.	99	100	21	20000	100			
4 1/2	Kassa-óberbergi vasút 1889. arany	123	124						
4 1/2	1891. ezüst	92	94						
4 1/2	1891. arany	120	121						
4 1/2	1891. ezüst	91.50	92.50	18	6000	200			
4 1/2	Magyar folyam- és tengerhaj. r.t.	100	101						
4 1/2	Magyar-gácsországi vasút I. kib.	100.50	101.50						
4 1/2	II. kib.	100.50	101.50						
4 1/2	Magy. ny. v. (szekesf. győr-gyázi v.)	108.5	109.5						
4 1/2	1874. kib.	108.5	109.5						
4 1/2	Osztók-magyar államv. 1889.	121.50	122.50						
4 1/2	X. kib. 1889	100	100.50						
4 1/2	Pesti Lőjdt. és tőzsdéiplet	100	100.50						
V. Bankok részvényei.									
	Angol-osztrák bank	157	158						
	Budapesti bankgyűlés	106.25	106.50						
	Első magyar iparbank	176	176.50						
	Fiumei hitelbank	104.50	105						
	Fővárosi bank r.t.	82							

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. május 25-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 117. Havi bérlet 21.

A rejtett arc.

Virgáték 4 felvonásban. Írta: Blumenthal Oszkár. Fordította: Adorján Sándor.

Személyek:

Mengers Kitty, leánya
Mengers Sarolta
Koberstein Dorotheim Ottó
Maltitz Zilahi
Caspari Szidónia
Alice, leánya

Náday Cs. Alszegi
Cs. Alszegi Császár
Vizvári Szigeti
Boer H.
Keczeri

Kezdet 7 1/2 órakor.

VISSZINHÁZ.

700. szám. — 700. szék.

Két Tempest kapitány.

Személyek:

Id. Tempest Hector Gál
Id. Tempest Hector Gál
Pym Serejny
Lady Langpurse Nio L.
Melville Molnár
Blunt Hegedűs
Staunich Györgyi
Ekszerész Kálmárczy
Dajka Makróczy
Ditatorusó Munkácsy
Allaunce Rónaszky

Kezdet 8 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 84. Havi bérlet 12.

Arnoldsen Sigid asszony vendég-felléptével:

Mignon.

Regényes opera 3 felv. Zenéjét szerzte Thomas A. Szövegét Goethe „Meister Vilmos tanuló-éve” című regénye után írta Carré és Barbier. Ford. Ormay.

Személyek:

Meister Vilmos Arányi
Lothario Takáts
Laertes Dalmóci
Fridrik Kaczer
Jarno Hegedűs
Mignon Arnoldsen
Philine Blätterbauer
Antonio Ney B.
Cecilia Vincze
Zafari Tóthfalusi
Inas Juhász

Kezdet 7 és fél órakor

NÉPSZÍNHÁZ.

Két tascó.

Színmű 2 szakaszban, 8 képpel. Írta Decourcelle Pierre. Fordította Komor Gyula. Zenéjét szerzte ifj. Bokor József.

Személyek:

Karol Georges Szirmai
Helene, neje P. Lukács J.
Jean, gyermekük Gyurky F.
St. Hyrie Amand Lubinsky
Carmen, neje Z. Bárdy G.
D'Alboize Robert Raskó
Brisquet, az inasa Kiss M.
Vernier, orvos Szerdahelyi
Routin I. endvai
Humbert Pál Kocsis
Simphoe Iszóné
Boisdu Ujvári
Claudinet Gázi M.
Paulin Kéry Klára
Molot Solymosi
Fadart Tollagi

Kezdet 8 órakor.

Ős-Budavára

Nyitva délután 4 órától reggeli 4 óráig.

Ma, szerdán, május hó 25-én

Newsky Roussotine orosz ének és táncz. — La Rolland tüztáncza. — Marcello és Millay nyújtóművész és bűvészek. — Les vrais myrtils de Paris francia utcai énekesek. — De-Mi-Sol-De zenébölcsek. — Campbell amerikai duettisták. — Osrant-ország nemajátéka. — Mamadov és Aisha jongleur mutatványai. — Springer és Glinger duettisták. — Magyar ének- és táncok. — Gyermek mulató. — Nagy hangversenyek. — Automata kiállítás. — Panorama. — Koszmográf. — Röntgen-kabinet. — Villamos buffet stb.

Belépő-díj 30 kr. Gyermekjegy 10 kr.
Morsékolt árú belépőjegy az összes dohánytőzsdében.

WEKERLE - kávéház

VII., Kerepesi-ut 70. szám.

Ma és mindennap kitűnő

olasz zene- és énekművészek hangversenye.

Szabad bemenet, rendes kávéházi árak, pontos kiszolgálás.

Teljes tisztelettel Teplis József, kávéz.

Szintházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigaszínház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Színház	Kisfaludy Színház
Csütörtök	Íbolyafaló	Lohengrin	—	A baba	Aranylako-dalom	—	Szép Heléna
Péntek	A vasgyáros	—	—	Jáfet 12 felesége	Utazás egy apa körül	—	Bőregér
Szombat	A gárdisták	A sevillei borbély	—	Jáfet 12 felesége	Északarkai utazók	—	Nebántsvirág
Vasárnap d. u.	—	—	—	Piros bugyelláris	A gésák	—	—
Este	A kaméliás hölgy	Hunyadi László	—	Jáfet 12 felesége	Északarkai utazók	—	Csikós

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Zarányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógycélokra ajánlott

„Malátasöre“

idegbajokban, véréngességben, emésztési zavaroknál, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Török Attila és Társa

Üvegfestési és edzési műterem

Budapest, IX., Ferencz-körút 18. szám.

Ajánlják műtermüket mindenféle üvegfestési és edzési munkák elvégzésére, melyek művészi kivitelben készülnek a leggyorsabbá a legzavartalanabb kivitelig. Várakozással és költségvetéssel mindenkor szívesen szolgálnak.

A legjutányosabb árak.

1000 drb valódi ritka levélbéllyeg minden világrészről,

minden béllyeg csak egyszer van képviselve

ára 8 frt

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. 0611

Béllyegalbum gyári raktár 10 krtól feljebb.

Kapható Faludi Zsigmond bel- és külföldi béllyeg-kereskedőnél

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőim szíves tudomására adni, hogy **Rózsa-téren és Kossuth Lajos-utczában** 1854-ben alapított üzleteimet be-szüntetem és

Csakis Kigyo-utca 1. szám alatt

üzempontosítottam **esőernyő és nap-ernyő árúimat**. Ez alkalmából azon helyzetben vagyok, hogy **nagymennyiségű nap- és eső-ernyőket a legjutányosabb árakon** adhatom.

Tisztelettel

Láng Ágoston, Kigyo-u. 1. sz.

Hidegvíz-gyógyintézet és nyaralótelep

a Kárpátok tövében, óriási feny-
vesekkel körülvéve, közvetlen
a kassa-óderbergi és Kőfő
vasút fővonalán és Kőfő
fekszik a gyö-
nyörű

Lucsivna-Fürdő.

Étel és pihenő-
szobák és ellátás
szer. Szobák most előjegyezhe-
tők. Prospektust küld a Fürdő-
gazgatóság, valamint a Gyógyfürdők
Üdülőhelyek és Utazási Központ,
Iroda Budapest, Mária Valéria-utca 5.

Ezen

Blaha Lujza

pipere-crème

ünnepeket nagy művésznőnek, valamint a **főváros legelőkelőbb hölgyének is kedves pipere-crème**, szívföldi fi-nomságáért megépít és feltűntet keltő hatásért, mely már az első kísérlet után is észlelhető. Minden hölgy, aki csak egyszer is használta ezen pipere-crème-t, annak többé más nem kell. Mert mint a vegyvizsgálat igazolja, **teljesen ártalmatlan és szírmintes**, egészen új bőrpoló és bőrtisztító pipere-crème, mely a bőrre kenve azonnal be-szívódik és a bőr gyöngén kife-szül, miáltal az arcmárvány-szerűtlen fénytelen hat-
ványozás **fehérítget és** **üdeséget nyer**. Ez ezen ide zo-mánex Teint Parision alatt az arcz-bőr összes tisztáltaiságai u. m. szeplo, pörsefék (wimerlik), bőr-
atka (mütszer) a zsíros, nyers, durva vörös arczszin, az orr-nyak, kar és kéz vörössége,

a redők és bőrfoltok mind eltűn-
nek, a **szírmintes és ason-nal felszívódik** nemcsak estől használatra, hanem **épen nap-palt használatra kiválóan al-kalmas**, miért is estélyre, szin-házba vagy sétára menés előtt nélkülözhetetlen kiegészítő részét képezi a legelőkelőbb hölgynek is. Számos köszönő és elismerő levél igazolja ezen crème jószágát. 1 tégely ára használati utasítás-sal 1 frt 20 kr. Blaha Lujza crème-powder fehér, crém és rózsaszin-ben 1 doboz 80 kr és szappan 1 darab 50 kr. Kapható közvetlen a készítőnél: **Déval Szöllősy** Tőzvár gyógyszerésznél, Buda-pest, I. ker., Karácsony-utca 1 sz. Raktár Budapest: **Török József** gyógyszerárál sz. **Opera** gyógyszerár, **Nádor**-gyógyszer-ár és Debreczenben dr. Rótsch-nek és Tóth Béla gyógyszerárá-ban. Óvakodjunk a rossz utánza-tuktól.

I. minőségű, 400 korona értékű

kerékpár

nyerhető 1 korona áru

Mentő - sorsjeggyel.

Kisorsoltatik 150 darab.

Huzás folyó hó 27-én.

Kapható a Közp. Mentő-Állomáson (V., Markó-utca 22. sz., I. em. 33.) és vala-mennyi dohánytőzsdében.

Ma és minden nap mindenkor a legújabb gyártmány a világon a civiltizátiatlannal konkurrenzia nélkül. Magyarországi egyedül képviselője.

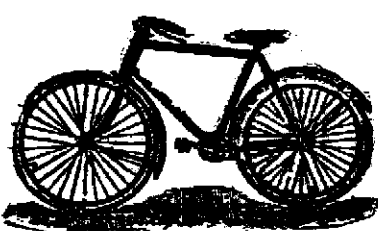
Herbster Károly

Budapest, Károly-körút 9.

Bécsben:

CURJEL H. ALBERT

Elisabethstra 56.



Humber



Herbster Károly

Budapest, Károly-körút 9.

Bécsben:

CURJEL H. ALBERT

Elisabethstra 56.

TOTIS

kerékpár-tőzsdéje

Erzsébet-körút 58. szám, Király-utca sarkán.

Használt kerékpárok vétele, eladása és becszerelése új gépekre.
Javító- és kölcsönző-intézet.

Non plus ultra
Esem kimagasló
eltönyökös-izfűtől az „Angol szabó”-mal köze
Hedmann és fia: Bp. Károlyi-körút 12. Legyen
győztes árak
Szabott árak.
Czímre utasítást

**A tavaszi és nyári időszakra
való tekintettel**

Áruházam oly annyira van felhalmozva cipőárukkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kívánságnak eleget tenni. Áram oly olcsót, hogy valóban hámulatos.



Férfiaknak.	
Czugas cipő, egy darab pitting bőrből	2.-
Borjúbőr buktás cipő	2.50
Borjúbőr, keztőljáró-szárral, öngáns	3.00
Ölvasos cipő, szinzi, burgitóljáró cipő	4.-
Ölvasos barna szinzi czugas cipő	4.-
Ölvasos szinzi barna borjúbőr, első tápcsos cipő	4.50
Ölvasos zöld szinzi előkapcsos cipő	4.50
Ölvasos szinzi barna félcipő	4.50
Észadalmak cipő, világosbőr vagy keztőljáró szárral	3.50

Hölgyeknek.	
1561 lastin csugos cipő, 16 cm. magas seifem csug	2.30
Ezerebör csugos cipő	2.—
Dívatos színi barna fűzős angol cipő	2.50
Dívatos színi barna gombos angol cipő	2.40
Dívatos zöld színi előfűzés cipő	2.30
1562 ezerebör gombos cipő 10—12 gombmagas 4.	4.—
Dívatos színi barna félcipő	2.30
Ezerebör regatta cipő, kötni való	2.40
Lacstin regatta cipő, kötni való	2.50
Óriási választék mindennemű dívatos barna és színes színi, valamint fekete bő gyermek-, gombos- és fűzős-czipőkben. — Videki vásárlók pontosan eszközölteknek több száz dívatos színi cipővel ellátott árjegyzékben ingyen és bérmenten. Tisztelettel	222

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.
 * New-York palotával szemben.

„KOLOP” kénesfürdő és gyógyviz

A kólopi kénveszfűdő és gyógyvíz az 1896. ezredéves kiállításon elismerő oklevéllel tüntetett ki. — Ugyanott az orvosi kongresszuson ngs. **Bókay** Árpád egyetemi tanár ur, mint a legerősebb kénhidrogén vizről, nagy elismeréssel szólt, valamint a Szabad Lyceumban ngs. **Hankó** Vilmos tanár ur a csodás kénveszfűdő viznek nagy és fénvesz jövőt jósol.

A fűfőző biztosan győgyít mindenféle **heveny** és **idült csúszos bántalmakat**, mindennemű **heveny** és **idült bőrbajokat**.

Orvosiág rendelve van: **gyomor-, bél- és máj-bajoknál, orr, szem, fül és légzőszervek hurutjainál, ideg- és női bajoknál, görvélykóránál, csontszú, görvélyes és lábfekélyeknél.**

A földi Jász-Nagykun-Szolnok megyében, **Tisza-Suly** községben fekszik, melyben posta- és távírda-állomás van. — Prospektusok kívánatra ingyen küldetnek.

A fürdőévad kezdődik május 1-én és tart szeptember végéig.

A vizre vonatkozó megrendelések és felvilágosítások **Végess Sándor**-hoz, földbirtokos és fürdő-tulajdonos **Kolop-fürdő**, utolsó posta **Tisza-Süly** intézendők.

Zahadalmakat

eszközöl és értékesít a világ valamennyi államában

PATAKY H. és W.

48 **Budapesten,**

VI. ker., Erzsébet-körút 42.

Saját irodák:
Berlin, Hamburg, Köln, Frankfurt, Lipcse, Borszle, Prága, Jászó, Hannover, New-York, Erősestési -zeresedések 1^a millió értékes kötetek. Szabadalmi perek. Felvilágosítások és projektusok ingren. A magyar ker. muzeum képviselősege.

3198—98. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az egri m. kir. vinczellériskolánál szükséges s körülbelül 8500 ft-tal előirányzott folytatólagos építkezési munkálatok végrehajtása czéljából

f. é. június hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor

Egerben a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A versenyeztető öbajtók felhívtnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat az ajánlati költségvetéssel (kiírási művelet) együtt a kitűzött nap délelőtt 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlathoz az általános feltételekben említett s az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántpénz csatolandó.

Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket és helyi viszonyokat ismeri. Megjegyeztetik, hogy az ajánlatok felett a földművelésügyi miniszter dönt, a munka pedig a vállalkozóval kötendő szerződés kelte napjától számított 8 napon belül megkezdendő és fennakadás nélkül akként folytatandó, hogy az épületek 1898. évi október hó 1-én lakható száraz állapotban okvetlenül átadhatók, illetőleg elfoglalhatók legyenek. Ajánlat adható be úgy az összes, mint az egyes munkanemekre vonatkozólag is. A műszaki művelet u. m. műleírás, tervek, szerződési minta, általános és részletes feltételek, a m. kir. államépítészeti hivatalnál Egerben, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők, ugyanílt szerezhető meg az ajánlati költségvetés is. (Ára az összes munkákra 2 forint sokszorítási költség.)

Kelt Budapesten, 1898. évi május hó 14-én.

Földmívelésügyi m. kir. miniszter,

Előfizetések

- 42 -

◆7◆ hirdetések ◆◆

felvétetiek lapunk kiadóhivatalában

Budapest, VIII. ker., József-körút 65. szám.

ADRIA

kerékpárokon

nyerték a Kolozsvárott május 22-én tartott versenyeken

az összes díjakat.

Városi raktár
és
zárt kerékpáriskola:

Royal-szálló.